

**LOUNAIS-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 3 | 2007**

Satakunnan perinnebiotooppien hoito-ohjelma

**Ritva Kemppainen
Leena Lehtomaa**

Lounais-Suomen ympäristökeskus

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen
raportteja 3 | 2007

Satakunnan perinnebiotooppien hoito-ohjelma

Ritva Kemppainen
Leena Lehtomaa

Turku 2007

Lounais-Suomen ympäristökeskus

**LOUNAIS-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS**
SYDVÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen
raportteja 3 | 2007
Lounais-Suomen ympäristökeskus
Luonnonsuojeluosasto

Taitto: Päivi Niemelä
Kuvat: Ritva Kemppainen
Kartat ja graafit: Leena Korte
Maanmittauslaitos lupa nro 7/MYY/07

ISBN 978-952-11-2620-8 (PDF)
ISSN 1796-1769 (verkkokj.)

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Menetelmät	6
3 Perinnebiotooppien nykytila ja hoito (vuosina 2005 - 2006)	7
3.1 Inventoitujen kohteiden hoito arvoluokittain	8
3.2 Uudet kohteet.....	10
3.3 Lounais-Suomen erityisvastuulla olevat perinnemaisematyypit.....	11
4 Hoidon priorisointi	12
4.1 Hoidon kiireellisyyden määrittäminen	12
4.2 Kohteiden jakautuminen hoitoluokkiin.....	13
4.3 Hoidossa olevat kohteet.....	13
4.4 Hoitamattomat kohteet	13
4.5. Menetetty kohteet.....	16
5 Hoidon edistäminen ja seuranta	18
5.1 Perinnebiotooppien hoidon ongelmat.....	18
5.2 Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet	18
5.3. Hoidon edistäminen kohderyhmittäin	23
5.4 Hoitosuunnitelmien laatiminen	30
6 Hoitovastuun jakautuminen	31
6.1 Aktiivitalat.....	31
6.2 Lounais-Suomen ympäristökeskus	31
6.3 Metsähallitus.....	31
6.4 Museovirasto	32
6.5 Kunnat ja kaupungit	33
6.6. Muut maanomistajat	33
6.7. Vapaaehtoisjärjestöt.....	33
7 Tietojen tallentaminen	35
8 Suunnittelun ja hoidon resurssit ja rahoitustarpeet	36
8.1. Suunnittelun ja hoidon järjestämisen toimenpiteet ja kustannukset.....	37
8.2. Hoidon kustannukset	38
Lähteet	
Liitteet	
Kuvailulehdet	84

1 Johdanto

Maamme perinnebiotooppien inventoinneista on kulunut kymmenisen vuotta. Inventoitaessa kohteista oli koko maassa hoidossa vain reilu puolet. Perinnemaisemainventointeja tehtiin Satakunnassa vuosina 1992-1995. Arvokkaiksi luokiteltuja kohteita löydettiin 280, joista sittemmin Punkalaitumen viisi kohdetta ovat siirtyneet Pirkanmaan ympäristökeskuksen alueeseen. Inventoitujen kohteiden yhteispinta-ala oli 1160 hehtaaria. Satakunnan perinnemaisemat (Jutila, ym. 1996) julkaisun mukaan hoidossa oli tuolloin 70 % inventoidusta alasta, mikä oli selvästi maan keskiarvoa enemmän. Inventointien jälkeen kohteiden tilan kehittymistä ja hoitoa ei ole kattavasti selvitetty.

Perinnemaisemien hoitotyöryhmä on mietinnössään (Salminen & Kekäläinen 2000) asettanut tavoitteeksi, että kaikki arvokkaat perinnebiotoopit saadaan hoidon piiriin vuoteen 2010 mennessä. Koska perinnebiotooppeja tähän saakka pääasiallisesti hoitaneiden aktiivitulojen määrä pienenee jatkossakin, tavoitteeseen pääseminen edellyttää viljelijöiden ohella myös muiden toimijoiden aktiivista panostusta hoitotyöhön. Nyt laadittavien perinnebiotooppien alueellisten hoito-ohjelmien tarkoituksena on selvittää alueiden nykytila sekä priorisoida kohteiden hoitotilanne. Hoito-ohjelma kokoa yhteen perinnebiotooppien hoidosta kiinnostuneet tahot ja pyrkii sitouttamaan ne osaltaan alueiden hoitoon.

Hoitotyöryhmän mietinnössä esitettiin vuonna 2000, että vuoteen 2010 mennessä Satakunnassa tulisi olla perinnebiotooppeja hoidon piirissä 4000 hehtaaria. Vaikka lukuisilla tiloilla on luovuttu karjanpidosta ja luonnonlaitumien laidunnuksesta, maatalouden erityisympäristötuen avulla on saatu alueita myös uudelleen hoidon piiriin. Lisäksi inventointiaikaisia laitumia on usein laajennettu erityistukisopimusten myötä. Erityistuen perinnebiotooppisopimusten hehtaariala onkin kasvanut harppauksittain vuoden 1998 parista sadasta hehtaarista noin 1400 hehtaariin, viime vuosina pinta-ala on pysynyt vakaalla tasolla.

Hoitotyöryhmän mietinnössä määriteltiin Lounais-Suomen erityisvastuulle kedot, tuoreet niityt,

merenrantaniityt, nummet ja lehdesniityt. Satakunnan perinnemaisemien pinta-alasta oli inventointiaikaan kuitenkin yli puolet puustoisia eli metsälaitumia ja hakamaita. Kovan maan niittyjä (kalliokedot, kedot, niityt) oli vain 13% inventoidusta alasta. Suuri osa pienialaisista kalliokedoista oli metsityksessä, laidunkäytössä oli niistä vain pieni osa, ja kedoistakin vain kolmasosa. Umpeenkasvun tai rehevöitymisen myötä kotojen ominaispiirteet vähenevät ja alueet muuttuvat tuoreiksi niityiksi. Tuoreet niityt olivat yleensä pieniä ja joko umpeenkasvavia tai nurmilaidunten yhteydessä. Merenrantaniittyjä oli viidesosa inventoiduista alueista. Varsinaisia nummia ja lehdesniittyjä ei löytynyt (Jutila ym. 1996).

Satakunnan perinnebiotooppien alueellinen hoito-ohjelma on laadittu ensisijaisesti vuosille 2007 – 2012. Ohjelma tähtää pidemmällekin, mutta tavoitteiden ja toimenpiteiden päivytystä tulee kuitenkin tehdä viimeistään viiden vuoden kuluessa. Viisivuotiskaudelle asetetut tavoitteet on laadittu haastaviksi, mutta riittävällä resursseilla ja panostuksilla mahdollisiksi saavuttaa, huomioiden kuitenkin karjanpidon ja luonnonlaitumien väheneminen. Siksi aiemmin mainittuja hoitotyöryhmän mietinnön määrällisiä tavoitteita on laskettu hieman realistisemmiksi eli 3000 hehtaariin vuoteen 2012 mennessä.

Ohjelman laatimiseen osallistuivat Merikarvian kunta, Metsähallitus, Metsäkeskus, Museovirasto, MTK-Satakunta, Porin kaupunki, Pro Agria Satakunta, Rauman kaupunki, Satakunnan luonnonsojelupiiri, Satakunnan TE-keskus, Satakuntaliitto, Siikaisten kunta sekä Turun yliopiston Satakunnan ympäristöntutkimuslaitos, joille kaikille kiitos panoksesta Satakunnan perinnemaisemien hyväksi. Työtä rahoittivat Satakunnan TE-keskus ja ympäristöministeriö.

2 Menetelmät

Hoito-ohjelman laatiminen aloitettiin toukokuussa 2005 yhteistyökokouksella. Todettiin, että maanomistajille ei tehdä kyselyä, vaan lähetetään tiedote hoito-ohjelman maastotöiden aloittamisesta kuntien maataloussihteereille ja –asiamiehille. Joissakin kunnissa tiedote välitettiin myös viljelijöille. Lisäksi maanomistajia informoitiin maastotöiden yhteydessä.

Maastotyöt aloitettiin Euran, Lapin, Rauman, Merikarvian ja Siikaisten kunnista, joissa ne keskitettiin kohteille, joilla ei ole erityistukea. Kesien 2005 - 2006 aikana käytiin kaikkiaan noin 140:llä Satakunnan perinnemaisemakohteella. Osa näistä oli Satakunnan maakuntakaavan kohteita. Lopuista kohteista kerättiin maanomistajilta puhelimitse tietoa hoidosta, hoidon jatkuvuudesta, mahdollisista maankäytön muutoksista (esim. metsitys, pelloksi raivaaminen, rakentaminen), erityistuen hakumahdollisuuksista sekä kiinnostuksesta vuokrata alue toisen hoitoon. Kaikkia maanomistajia ei tavoitettu, joten tietoja kerättiin myös erityisym-

päristötukihakemuksista, yhdistyksiltä, kunnilta, Metsähallitukselta ja Museovirastolta.

Hoidon kiireellisyysjärjestys laadittiin pääosin Kekäläisen (2004) laatiman ohjeen mukaan, joskin tapauskohtaista harkintaakin käytettiin. Kerätyt tiedot koottiin vuodenvaihteessa 2006 hoito-ohjelman rungoksi, jota esiteltiin yhteistyökokouksessa Porissa. Kokouksessa todettiin, että eri yhteistyötahojen käytössä olevalle paikkatietoon pohjautuvalle perinnemaisemarekisterille on selkeä tarve. Koulutusta kaivattiin metsäalan toimijoille, erityistukisuunnittelijoille sekä perinnemaisemien hoitajille. Hoidon koordinointiin ja myös itse hoitotyöhön tarvitaan resursseja erityisesti erityistuen ulkopuolelle jääville kohteille. Uuden maatalouden ympäristötukiohjelman myötä tarvitaan neuvontaa myös erityistuen uusista mahdollisuuksista. Loppuvuodesta 2006 yhteistyötahoilla oli vielä mahdollisuus kommentoida ohjelmaa.

Siikaisten Siikilän laidun on maakunnallisesti arvokas monipuolinen kokonaisuus tuoretta niittyä, hakamaata ja metsälaidunta.

3 Perinnebiotooppien nykytila ja hoito (vuosina 2005 - 2006)

Satakunnan inventoiduista kohteista 100 (joista 20 osin) eli noin 36 % hoidetaan. Perinnemaisemara-portin teon aikaan (1996) hoidon piirissä oli yli 811 hehtaaria eli noin 70 % Satakunnassa inventoidusta alasta (1160 ha). Pinta-alan mukaan laskettuna inventoiduista alueista on hoidossa erityistuen avulla noin 600 hehtaaria eli 51 %. Lisäksi omistajien ym. ilman erityistuen rahoitusta hoitamia kohteita on 66 ha eli 6 %. Mikäli alaan lasketaan mukaan inventoitujen perinnebiotooppien yhteydessä tai lähialueiden (samassa sopimuksessa tai saman omistajan/hakijan) sopimusalueilla sijaitsevien alueiden pinta-alat, on erityistuella hoidossa 795 ha ja muussa hoidossa noin 66 ha eli yhteensä noin 861 ha. Hoitotilanne tarkemmin taulukossa 1 (sekä arvoluokittain luvussa 3.1., kaavioissa 1-4, sekä jokaisen kohteen osalta liitteessä 1a, 1b ja 1c – taulukon ensimmäinen osio).

Nykyisen hoidon rahoitus ja toteutus

Maatalouden erityistukea saa Satakunnassa 61 inventoitua kohdetta. Viljelijän omistuksessa olevia ja näin erityistukikelpoisia kohteita on näiden lisäksi 50 - 60. Valtio omistaa yhteensä 8 kohdetta (kuusi 1990-luvulla inventoitua), joista viittä hoitaa vuokraaja laiduntamalla (erityistuella), yhtä hoitaa pieneltä osin yhdistys ja kaksi on vailla hoitoa.

Vuosina 2003-4 Ympäristöministeriön hoitokorvauksella hoidettiin yhtä kohdetta. Lisäksi Museovirasto hoitaa 4-6 kohdetta.

Hoidon jatkuvuuden ennuste

Hoidon jatkuminen on epävarmaa kolmella (1%) hoidetuista kohteista ja kolmella (1%) hoito oli juuri päätynyt. Tämän hetken tiedon mukaan hoito jatkuu toistaiseksi noin 21 % inventoiduista kohteista erityistuen avulla ja 12 % kohteista muulla tavalla. Hoitamattomia tai kohteita, joiden hoito ei ole selvillä on noin 63 % kohteiden lukumäärästä.

Kohteiden hoidon nykytaso

Maastokäynnillä arvioitiin kohteen yleiskunto, hoidon taso ja tarvittavien hoitotoimien kiireellisyys. Puhelimitse saadut tiedot eivät ole vertailukelpoisia maastossa tehtyjen havaintojen kanssa. Myös kohteiden eri osa-alueiden erilainen kunto (esim. osin hoidettu, osin umpeutunut) vaikeuttaa yleisen arvion antamista. Siksi arviot hoidon nykytilasta ja hoidon tasosta ovat suuntaa antavia. Kohteiden kunto arvioitiin hyväksi 52 kohteessa, kohtalaiseksi 125, sekä heikoksi 58 kohteessa.

Taulukko 1. Satakunnan inventoitujen perinnemaisemien hoitotilanne vuosina 2005-2006.

Arvoluokka	Kohteita	Hoidossa (ET)	Hoidossa (muu)	Ei hoitoa	Ei tietoa
V	12	7	1 + 2 osin	2	-
M+	6	1	1 + 2 osin	2	-
M	26	10 + 1 osin	1 osin	15	-
M-	29	8 + 2 osin	4 + 1 osin	12	1
P+, P, P-	202	26 + 6 osin	21 + 7 osin	105	37
Yhteensä	275	61 (22%)	39 (14%)	136 (49%)	38 (14%)

Menetetty kohteet

Kokonaan menetettyinä voidaan pitää kohteita, jotka on metsitetty, raivattu pelloksi tai rakennettu inventointien jälkeen (noin 15 kpl). Metsitettyjä kohteita on muutama, hakkuilla on tuhottu osittain viitisen kohdetta ja muutama metsälaidun on karjanpidon lopettamisen vuoksi otettu metsätaloudekäyttöön. Peltokäyttöön on otettu lähinnä vanhoja laidunnettuja peltoja, mutta myös tasaisia niittyjä, mm. maakunnallisesti arvokas Kuukkisen keto. Kolme paikallisesti arvokasta kohdetta on otettu osin viljelykäyttöön. Rakentaminen on tuhonnut yhden kohteen, osan perinnemaisemasta kahdella kohteella, ja lisäksi pienen kulman valtakunnallisesti arvokkaalta kohteelta. Maansiirroilla oli tuhottu osin kaksi kohdetta. Lisäksi useat kohteet (20-30 kpl) ovat hoidon puutteesta johtuen rehevöityneet ja pusikoituneet niin pitkälle, ettei niiden kunnostaminen ole enää tarkoituksenmukaista. Peruskunnostukseen tulee ryhtyä vain, mikäli jatkohoito laiduntamalla tai niittämällä on varmaa.

3.1 Inventoitujen kohteiden hoito arvoluokittain

Satakunnan perinnemaisemainventoinneissa valtakunnallisesti arvokkaiksi arvioitiin 12 kohdetta. Näistä 7 kohdetta hoidetaan erityistuen avulla sekä 2 on omistajan itse hoitamaa. Yksi kohde on ollut osin yhdistyksen hoidossa ja kaksi aluetta on kokonaan vailla hoitoa (Kaavio 3.). Perinnemaisemainventointien rajauksiin sisältyi 341 ha valtakunnallisesti arvokasta aluetta. Näistä on hoidossa noin 253 ha eli noin 74 % (Kaaviot 1. ja 2.). Mikäli

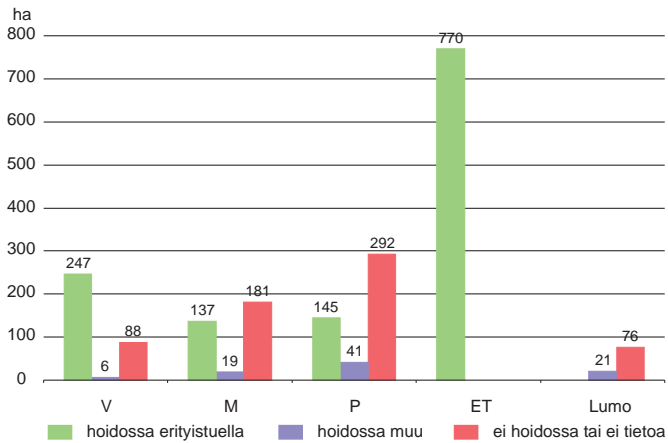
alaan lasketaan mukaan inventoitujen perinnebiotooppien yhteydessä tai lähialueilla (samassa sopimuksessa tai saman hakijan) sopimusalueilla sijaitsevien alueiden pinta-alat, on erityistuella hoidossa 303 ha ja muussa hoidossa noin 6 ha eli yhteensä noin 309 ha.

Inventointien maakunnallisesti arvokkaasta 61 kohteesta on hoidossa 31, näistä erityistuella 19 kohdetta ja 3 osittain, sekä muussa hoidossa 5 kohdetta ja 4 osittain. 29 kohdetta on vailla hoitoa ja 1 kohteelta hoitotiedot puuttuvat (Taulukko 1. ja kaavio 3.). Inventointirajauksiin sisältyneestä 337 maakunnallisesti arvokkaasta hehtaarista on hoidossa noin 156 ha (46 %) (Kaaviot 1. ja 2.). Mikäli mukaan lasketaan inventoitujen kohteiden yhteydessä tai lähialueilla sijaitsevat sopimusalat, on erityistuella hoidossa 268 ha ja muussa hoidossa noin 19 ha eli yhteensä noin 287 ha.

Inventoinneissa löytyi 202 paikallisesti arvokasta kohdetta. Näistä hoidetaan erityistuella 26 ja 6 kohdetta osittain. Muussa hoidossa on 21 kohdetta ja osa 7 kohteesta. Kokonaan vailla hoitoa on 105 kohdetta. 37 kohteelta hoitotiedot puuttuvat (Taulukko 1. ja kaavio 3.). Inventointirajauksiin sisältyneestä 478 hehtaarista hoidetaan noin 186 ha (39 %) (Kaaviot 1. ja 2.). Mikäli mukaan lasketaan kohteiden yhteydessä sijaitsevat tai lähialueiden sopimusalat, on erityistuella hoidossa 224 ha ja muussa hoidossa noin 41 ha eli yhteensä noin 265 ha. Hehtaarimäärät ovat vain suuntaa antavia, sillä ne ovat jatkuvasti muuttuvia eivätkä aina tarkkoja, sillä omistajien hoitamien alueiden pinta-ala ei tiedetä tarkasti, etenkin jos koko alue ei ole hoidossa.

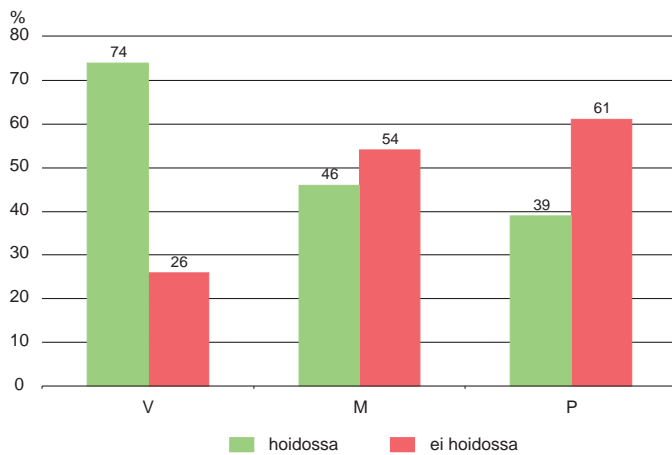

Saukonkorven laitumet ovat esimerkki Siikaisten lukuisista umpeenkasvavista perinnemaisemista. Kunnan 50 inventoidusta kohteesta vain 15 kohdetta hoidetaan.

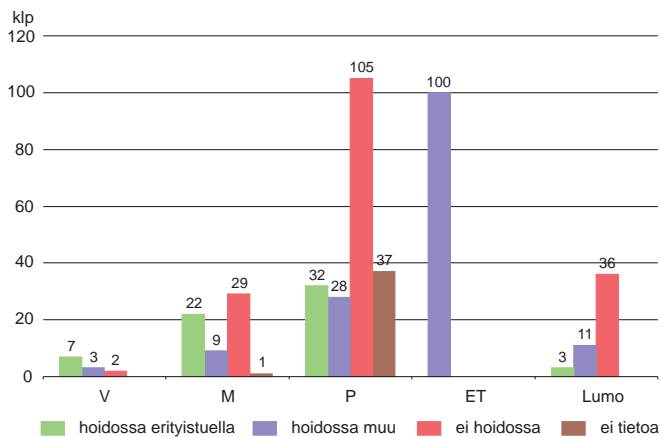
Kaavio 1.

Hoitotilanne arvoluokittain hehtaareina (ET = inventoimattomat erityistukikohteet, Lumo= Luonnon monimuotoisuuden yleis-suunnittelukohteet.

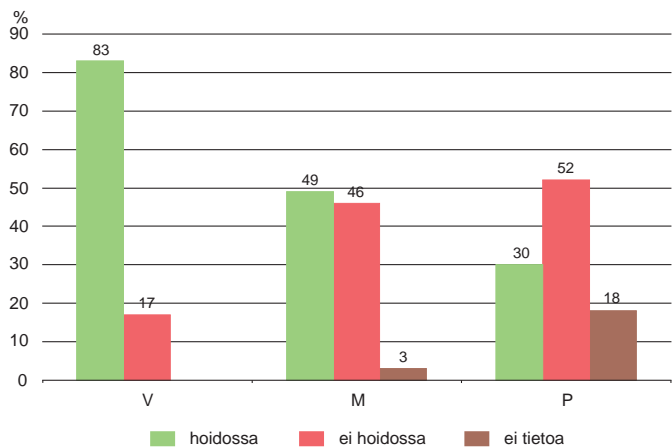
Kaavio 2.

Kohteiden hoitotilanne arvoluokittain prosentteina hehtaareista.

Kaavio 3.

Kohteiden hoitotilanne arvoluokittain kappaleittain.

Kaavio 4.

Hoitotilanne prosentteina kohteiden lukumäärästä.

3.2 Uudet kohteet

Uusia perinnemaisemakohteita ovat erityistukitietojen kautta, lumosuunnittelussa tai muuten esille tulleet kohteet, joilla on vähintään paikallista arvoa. Näistä on erityistuella hoidettavia yli 100 sopimuskohtetta ja noin 770 ha (kaavio 1, nykytilataulukko liitteessä 1d.). Merikarvian länsiosissa, Porin Ahlaisissa, Vampulan itäosissa ja Siikaisissa tehdyn luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun kautta on tullut uusia perinnebiotooppikohteita tietoon viitisenkymmentä (lisäksi Merikarvialla noin 15 rantaniittyjä ja/tai rantametsiä sisältäviä kohteita ja Siikaisissa yksi soistunut entinen järvi). Hehtaareina uusia perinnebiotooppikohteita on Ahlaisissa 28, Merikarvialla 54 - 122 ha, Vampulassa 22 ha ja Siikaisissa 19 - 28 ha eli yhteensä 123 - 200 ha. (Liite 1e).

Vuonna 2004 Satakunnan perinnebiotoopin hoitosopimuksissa oli 1416 hehtaaria. Tämän lisäksi joidenkin perinnebiotooppien hoitoa rahoitetaan Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja Maiseman hoito ja kehittäminen -sopimuksilla. Kaikkiaan perinnebiotooppikohteita on Satakunnan alueelta tiedossa tällä hetkellä noin 430 kappaletta ja 2200 hehtaaria sisältäen aiemmin inventoidut kohteet, erityistukisopimuskohteet ja yleissuunnittelualueiden perinnebiotooppikohteet sekä kolme Satakunnan luonnonsuojeluselvityksen perusteella maakuntakaavaan uutena otettua maakunnallista perinnebiotooppikohtetta ja yksi METSO-inventointien yhteydessä havaittu kohde (Liite 1f). Näistä hoidon piirissä on noin 1660 ha. (Kohteiden hoitotilanne on esitetty em. liitteiden ohella taulukossa 2. sekä kaavioissa 1. ja 3.).

3.3 Lounais-Suomen erityisvastuulla olevat perinnemaisematyypit

Perinnemaisemien hoitotyöryhmän mietinnössä Lounais-Suomen erityisvastuulle määriteltiin perinnebiotooppityypeistä kedot, tuoreet niityt, merenrantaniityt, nummet ja lehdesniityt.

Perinnemaisemainventoinneissa löydettiin pienialaisia **kallioketoja** 31 hehtaaria ja niistä oli tuolloin laidunnettuna noin 5 hehtaaria eli 16 % (Juttila ym. 1996). Tämän hetkisen tiedon mukaan kallioketojen hoidon tilanne on edelleen heikentynyt, sillä hoidossa on niistä vain 2-3 hehtaaria. Edustavimpia kallioketoja ovat Eurajoen Kaunissaari, Kiukaisten Maijalan kallio, Kokemäen Pispan ja Pälälän kalliokedot, Lapin Nokan kedot ja Rauman Ladun majan kalliokedot, joista yhtäkään ei tällä hetkellä laidunnetta. Museovirasto on aloittanut Kaunissaaren kallioketojen hoidon niittämällä. Maijalan kalliolla on tehty jonkin verran puuston raivauksia, ja myös Nokan kedoilla aloitettaneen raivaus omistajien toimesta. Myös Pispan kalliokedoilla on mahdollisesti hoito alkamassa.

Inventoituja **ketoja** oli 28 ha ja niistä laidunnettiin 9 ha eli 32 %. Laidunnus kohteilla jatkuu, mutta erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, ettei laidunnus ole rehevöittävä. Inventointiaikaan parhaiten säilyneitä ketoja oli Harjavallan Vaajalan laitumilla, Huittisten Kuukkisen kedolla, Merikarvian Kantolan laitumilla, Noormarkun Koti-Passilahdella sekä Porin Kuuminaisten niemen kärjessä ja Tahkoluodon kedolla. Laajimmat kedot olivat noin hehtaarin laajuisia. Kangaskedoksi luokiteltiin pieni kuvio Siikaisten Koskelan laitumilla. Parilla muulla kedolla oli kangaskedon piirteitä.

Taulukko 2. Satakunnan perinnebiotooppien alueelliseen hoito-ohjelmaan mukaan otettujen kohteiden tausta, määrä, pinta-ala yhteensä sekä hoidettujen kohteiden määrä ja pinta-ala.

Kohteiden tausta	Kohteiden määrä	Pinta-ala yhteensä (ha)	Hoidettujen kohteiden määrä	Pinta-ala yhteensä (ha)
1990-luvulla inventoidut kohteet	275	1 156 ha	100	661 (- 861)
Erytystuen perinnemaisemakohteet	n. 100	n. 770 ha	n. 100	n. 770
Lumo-suunnittelun perinnemaisemakohteet	n. 50 (-65)	123 (- 200 ha)	14	n. 21-30 (+ 40 erityistuessa)
Maakuntakaavan uudet kohteet (ei invent.)	3	71 ha	0	0 ha
Metsähallituksen uudet (erityistuki-)kohteet	2	7 (- 72 ha)	1 - (2)	(72 erityistuessa)
METSO-inventoinneissa havaittu uusi kohde	1	1 ha	0	0
Yhteensä	noin 430	noin 2 200 ha	noin 215	noin 1 660 ha

Vaajalan laitumet, Kantolan laitumet ja Kuuminaisten niemen kärki ovat erityistuen piirissä ja laidunnuksessa. Koskelan laitumia laidunnetaan ilman erityistukea. Muut ovat vailla hoitoa ja Kuukkisten keto on pääosin tuhoutunut metsityksen ja pelloksi raivauksen seurauksena. Yhtä ketokohdetta (Jutilan huvilan keto, 0,2 ha) on niitetty pitkään ja niitto jatkuu edelleen.

Inventoituja **tuoreita ja kosteita niittyjä** oli 98 ha ja niistä oli tuolloin laidunnettuna 45 ha eli 46 %. Niiden tilanne ei ole huomattavasti muuttunut. Niityt olivat jo inventointiaikaan yleensä joko umppeenkasvavia tai nurmilaidunten yhteydessä sijaitsevia ja pieniä. Yli hehtaarin laajuisia yhtenäisiä tuoreita niittyjä oli vain neljä. Edustavimpia tuoreita niittyjä olivat Harjavallan Vaajalan laitumet, Lavian Nevarannan niitty, Pomarkun Harjan niitty ja Rauman Sorkan Arvela. Näistä Vaajalan laitumet ja Sorkan Arvela ovat erityistuen ja laidunnuksen piirissä. Sen sijaan Harjan niityltä on hoito päättynyt ja Nevarannan niitty on hoitamattomana metsittynyt. Tuoreista niityistä Siikilän laitumilla on pientä osaa niittyalasta niitetty pitkään ja niittoa jatketaan edelleen.

Inventoituja **merenrantaniittyjä** oli 258 ha, joista laidunnettiin tuolloin 160 hehtaaria eli 70 %. Edustavia rantaniittyjä oli niukalti, matalakasvuinen vihvilä- heinä- ja sararantaniitty oli Satakunnassa melko ja suolamaakasvillisuus erittäin harvinais-

ta. Laajimmat ja arvokkaimmat merenrantaniityt sijaitsivat Porissa: Kuuminaisten niemen kärki, Pihlavaluodon laitumet, Etelärannan laitumet sekä Fleiviikin jokisuistoniitty. Merenrantaniittyjen osalta tilanne on hieman parantunut, sillä useita arvokkaita merenrantaniittyjä etenkin Porissa ja Merikarviolla on saatu erityistuen piiriin, ja laidun-alueita on laajennettu inventointirajauksien ulkopuolelle. Inventoituja niittyjä on laidunnuksen piirissä noin 200 hehtaaria sisältäen aluelaajennukset. Kaikki edellä mainitut arvokkaat merenrantaniityt ovat erityistuen ja laidunnuksen piirissä.

Varsinaisia **nummia** tai käytössä olevia **lehdesniittyjä** ei inventoinneissa löytenyt. Ohjelmatyön yhteydessä nummeksi laskettiin osa (0,4 ha) hoitamattomasta Puolivälinkarista. Lisäksi METSO-inventointien yhteydessä löydettiin nummea (n. 1 ha) myös Puskuurin saaresta Porista.

Uusissa inventoimattomissa kohteissa on laidunnettuja ketoja noin 15 kohteella (ainakin 5,5 ha), tuoreita niittyjä noin 24 kohteella (ainakin 22,9 ha) ja merenrantaniittyjä noin 10 kohteella (ainakin 82,9 ha), mikä parantaa erityisvastuutyypin hoidon tilannetta, mutta tarkkojen hehtaarien saamiseksi (ja esim. kallioketojen erottamiseksi muista kedoista) olisi alueiden inventointi tarpeen. Saarikohdeissa saattaa olla myös joitakin ennestään tuntemattomia nummia.

Lapin Kodiksamin keto sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella Heinien ohella myös sammal ja jäkälä voivat olla uhka kallioketojen säilymiselle.

4 Hoidon priorisointi

Priorisoinnissa Satakunnan arvokkaat perinnebiotoopit jaettiin kolmeen luokkaan sen mukaan miten arvokas kohde on ja miten kiire sen saamisella uudelleen hoidon piiriin on. Myös hoidossa olevat kohteet pisteytettiin mahdollista hoitotarvetta varten.

4.1 Hoidon kiireellisuuden määrittäminen

Hoidon kiireellisyysjärjestys laadittiin pääosin Kekäläisen (2004) laatiman ohjeen mukaan. Kohteet jaettiin perinnemaisemaintoientien arvoluokkien pohjalta alustaviin hoitoluokkiin: valtakunnallisesti arvokkaat kohteet (V) hoitoluokkaan I ja maakunnallisesti arvokkaat (M+ ja M) luokkaan II. Heikoimmat maakunnalliset (M-) ja paikalliset kohteet luokiteltiin alustavasti hoitoluokkaan III.

Inventointilomakkeen ja maastokäyntien perusteella kohteet, joilla oli koko maassa harvinaista kasvillisuustyyppiä (esim. suolamaat, nummet, kangas- tai pienruohokedot) tai maankäyttömuotoa (esim. niittoniityt), nostettiin suoraan hoitoluokkaan I. Samoin tehtiin kohteille, joissa esiintyy tai on esiintynyt valtakunnallisesti uhanalaisia perinnemaisemalajeja (poislukien keltamatara). Lisäksi pisteytyksen perusteella nostettiin ylimpään hoitoluokkaan ne kohteet, jotka saivat yli 10 pistettä.

Maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden lisäksi II hoitoluokkaan nostettiin paikallisesti arvokkaat kohteet, jotka saivat pisteytyksessä vähintään 8 pistettä tai niiden hoito arvioitiin kiireelliseksi. Myös alueellisesti tärkeimpiä, parhaimpia alueellisia vastuutyypejä sisältäviä tai alueellisesti uhanalaisia perinnemaisemalajeja sisältäviä kohteita nostettiin tapauskohtaisesti II hoitoluokkaan.

Kohde sai pisteen, mikäli

- sillä on luontodirektiivin liitteen I perinnebiotooppi-luontotyyppiä: siniheinäniityt, kosteat suurruohoniityt, tulvaniityt, alavat/vuoris-tojen niitetyt niityt, hakamaat (luontodirektiivin liitteen I priorisoitu tyyppi 2 pistettä: matalat merenrantaniityt, jäkkiniityt, edustavat kuivat ja tuoreet niityt, kalkkivaikutteiset alueet, lehdesniityt)
- sillä on maakunnan erityisvastuulla olevaa luontotyyppiä (keto, tuore niitty, merenrantaniitty, nummi tai lehdesniitty)
- se sijoittuu luonnonsuojelualueelle tai Natura 2000-alueelle
- sen sisältämä perinnemaisematyyppi on huomattavan laaja-alainen (keto yli 0,5 ha, niitty yli 1 ha, hakamaa ja metsälaidun yli 3 ha, merenrantaniitty yli 10 ha, muu rantaniitty yli 2 ha)
- sillä esiintyy alueellisesti uhanalainen tai valtakunnallisesti silmälläpidettävä perinnemaisemalaji (valtakunnallisesti uhanalainen perinnemaisemalaji 3 pistettä)
- sillä esiintyy 5-9 huomionarvoista perinnemaisemien putkilokasvilajia (yli 10 lajia 2 pistettä, yli 15 lajia 3 pistettä), huomionarvoisina pidettiin perinnemaisemien inventointiohjeiden (Pykälä ym. 1994) listan mukaisia lajeja lisättynä jäkillä ja kissankäpälällä
- se sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle tai kulttuurimaisema-alueelle (maakunnallisesti arvokkaalle alueelle 0,5 pistettä).

4.2 Kohteiden jakautuminen hoitoluokkiin

Kiireellisimmässä I hoitoluokassa on 28 inventoitua kohdetta. Valtakunnallisten 12 kohteen lisäksi ensimmäisessä hoitoluokassa on 15 maakunnallista ja 2 paikallista kohdetta. II hoitoluokassa on yhteensä 37 kohdetta, näistä on 29 maakunnallisia ja 8 paikallista. III hoitoluokka koostuu 16 maakunnallisesta ja n. 150 paikallisesta kohteesta. Noin 40 kohdetta voidaan katsoa arvonsa menettäneiksi. Kohteiden sijoittuminen hoitoluokkiin on esitetty tarkemmin taulukoissa 3, 4 ja 5. Kaikkien inventoitujen kohteiden jakautuminen hoitoluokkiin sekä priorisoinnin perusteet ja pisteytys on esitetty arvuokittain liitteissä 1a – 1c.

Uusista kohteista (erityistukikohteet, lumo-yleissuunnittelukohteet ja maakuntakaavan kohteet) ei ole nostettu yhtään kohdetta kiireellisimpiin hoitoluokkiin, koska niiltä ei ole tehty varsinaisia inventointeja, mutta jatkossa edustavammat kohteet tulee inventoida ja priorisoida tarkempien tietojen pohjalta tarvittaessa uudelleen. (Kohteiden alustava priorisointi on esitetty liitteissä 1d, 1e ja 1f).

4.3 Hoidossa olevat kohteet

Hoidossa olevista kohteista 15 kuuluu I hoitoluokkaan (4 pieneltä osin hoidettua kohdetta laskettu hoitamattomiin, eli kohta 4.4.) ja 20 II hoitoluokkaan (Taulukko 3.). Hoidon loputtua pyritään I hoitoluokan kohteet saamaan hoitoon välittömästi ja II hoitoluokan kohteet viiden vuoden sisällä.

4.4 Hoitamattomat kohteet

Hoitamattomista kohteista peräti 13 on I hoitoluokan kohteita, joten näiden kohteiden hoito pyritään järjestämään mahdollisimman nopeasti. Hoitoluokan II kohteista 16 - 17 kaipaa akuutisti hoitoa (taulukko 3.). Näistä 3 sijaitsee lisäksi arvokkaalla maisema-alueella ja 6 kulttuurimaisema-alueella.

Hoitoluokan I hoitamattomat kohteet:

- Pispan kallioketo (M+), Kokemäki
- Nevarannan niitty (M), Lavia
- (Säpin niityt (V), Luvia – hoidettu vain osin (pää osin Metsähallituksella)
- Kööriälän kyläkallio (M), Merikarvia
- Harjan niitty (V), Pomarkku
- (Puolivälinkari ja) Kakkuri (M-), Pori – (Puolivälinkari Metsähallituksella)
- (Reksaaren entinen haka (V), Rauma – hoidettu vain pieneltä osin)
- (Nurmesluoto (M+), Rauma – hoidettu vain osin)
- Rauman Ladun majan kalliokedot (M), Rauma
- Rannanvuori (M), Rauma
- Orkonmäki (M-), Rauma
- Omenapuumaa (M-), Rauma – hoidettu vain pieneltä osin
- Pihlajamäen laitumet (V), Siikainen

Hoitoluokan II hoitamattomat kohteet:

- Kavokosken laidun (M+), Kankaanpää
- Kaarlenkari- Marinkari (M), Eurajoki
- Salomaan laitumet (M), Kankaanpää
- Pälälän kallioketo (M), Kokemäki
- (Paluksen postin kedot (P), Kullaa)
- Paluksen tienvarsikedot (P), Kullaa
- Nokan kedot (M-), Lappi
- Huidanlahden laitumet (M), Lavia
- Paavolan kedot (M), Pori
- Ahlaisten kirkon kedot (M), Pori
- Tahkoluodon keto (M), Pori
- Sulkavan laitumet (M), Siikainen
- Lehtisen keto (P+), Rauma
- Nokan laitumet (M-), Siikainen
- Vuorelan haka (M-), Siikainen
- Saarikosken Sillanpään laitumet (M-), Siikainen

Taulukko 3. Satakunnan arvokkaaksi inventoitujen kohteiden sijoittuminen hoitoluokkiin.

Hoitoluokka	I	II	III	Yhteensä
Ei hoitoa (/ei tietoa)	9 (+ 4 osin hoid.)	16 (+ 1 ei tietoa)	107	137
Hoidetut (ET)	12	16	32	60
Hoidetut (muut)	3	2 + 2 osin	30	35 +(2 osin)
Menetetyt	-	(I)	n. 40	n. 40
Yhteensä	28	37	210	275

Taulukko 4. Valtakunnallisten (V) ja maakunnallisten kohteiden (M+, M) hoitoluokat

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito (+/-)	ET voim.	ET-mahd.	Pinta-ala	Pisteet yht.	Hoito-luokka
Eurajoki	Kaunissaari	M+	+		-	5	6	II
Eurajoki	Kaarlenkari-Marinkari	M	-		(-)	11	9	II
Eurajoki	Eurajokisuiston laidun	M	+	2007-8		11,2	6	II
Harjavalta	Vaajalan laitumet	V	+	2011		12,7	17	I
Huittinen	Kuukkisen keto	-	-			(1)	(6)	-
Kankaanpää	Kavokosken laidun	M+	-		(+)	7,1	2	II
Kankaanpää	Salomaan laitumet	M	-		+	4,6	1	II
Kiukainen	Katilan kedot	M	+	2008		2	7	II
Kokemäki	Pispan kallioketo	M+	-	-	(+)	1,7	11	I
Kokemäki	Pälpälän kallioketo	M	-	-		1,6	8	II
Köyliö	Kaukosaari	M+	+	2011		7,3	13	I
Köyliö	Kirkkosaaren pohjoiskärki	M	+	2011		8	8	II
Köyliö	Uitamon niitty	M	+	2011		8,2	12	I
Lavia	Huidanlahden laitumet	M	-	-	(+)	1,6	2	II
Lavia	Nevarannan niitty	M	-	-	(+)	1,1	7	I
Luvia	Säpin niityt	V	+/-	-	-	42	25	I
Luvia	Mikolan laitumet	V	+	2010		8,5	12	I
Merikarvia	Kantolan laitumet	V	+	2010		6,9	16	I
Merikarvia	Köörtilän kyläkallio	M	-	-		< 2,8	10	I
Merikarvia	Kivikosken haat	M	+	2006-8		5,3	5	II
Merikarvia	Pooskerin kartanon laitumet	M	+	2007		> 6,0	8	II
Merikarvia	Saamisen laitumet	M	+	2010		15,2	1	II
Merikarvia	Lankosken laitumet	M	+	2006		5,7	5	II
Noormarkku	Koti-Passilahti	M	-	-	(+)	0,4	2	III
Pomarkku	Harjan niitty	V	-	-	(+)	< 5	5	I
Pomarkku	Perttulan laitumet	M	+/-	2010		< 10	3	III
Pori	Fleiviikin niitty	V	+	2011		90	14	I
Pori	Kuuminaisten niemen kärki	V	+	2010		32	25	I
Pori	Pihlavaluodon laitumet	V	+	2008-9		100	15	I
Pori	Etelärannan laitumet	V	+	2007-8		21	13	I
Pori	Paavolan kedot	M	-	-	(-)	< 2,6	8	II
Pori	Ahlaisten kirkon kedot	M	+/-	-		2,2	10	II
Pori	Tahkoluodon keto	M	-	-	-	1	7	II
Pori	Hevoskarin rantaniitty	M	+	2008		2,3	10	II
Rauma	Reksaaren entinen haka	V	+/-	-	-	5,6	13	I
Rauma	Nurmesluoto	M+	+/-	-	-	22	15	I
Rauma	Sorkan Arvela	M	+	2011		3,7	10	I
Rauma	Ladun majan kalliokedot	M	-	-	-	1	7	I
Rauma	Rannanvuori	M	-	-	(+)	3,8	10	I
Siikainen	Koskelan laitumet	V	+	-	(+)	< 4,7	9	I
Siikainen	Pihlajamäen laitumet	V	-	-	(+)	< 13	3	I
Siikainen	Siikilän laitumet	M+	+	-	-	4,1	5	I
Siikainen	Sulkavan laitumet	M	-	-		1,8	3	II
Siikainen	Tuomiluoman laitumet	M	-	-	(+)	6,3	1	III

Taulukko 5. M- ja P+, P, P- kohteet (lähtöhoitoluokka III), jotka nousivat I tai II luokkaan.

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito (+/-)	ET voim.	ET-mahd.	Pinta-ala	Pisteet yht.	Hoito-luokka
Eurajoki	Irjanteen kirkon keto	P+	+			0,5	7 - 9	II
Huittinen	Pappilanniemi	M-	+	2007		5,4	12	I
Kankaanpää	Kulhuan laitumet	M-	+/-	-	(+)	8	5	II
Kokemäki	Potin kalliokedot	P+	+	2008		< 4,8	5	II
Kokemäki	Orjapaaden kallio	M-	+/-	-		18	9	II
Kullaa	Paluksen postin kedot	P	-	-		0,2	5	(II)
Kullaa	Paluksen tienvarsikedot	P	-	-		0,3	5	II
Lappi	Nokan kedot	M-	-	-	(-)	< 2,2	9	II
Merikarvia	Fidiholma	M-	+	2010		17,5	10	II
Merikarvia	Peräkorven laitumet	M-	+	2005		<15	2	II
Merikarvia	Alisen laitumet	P	+	2008		15	4,5	II
Merikarvia	Kasalan Vanhatalon laitumet	P	+	2007		> 7,5	6,5	II
Pori	Puolivälinkari ja Kakkuri	M-	-	-		3	14	I
Pori	Riitsaranlahden rantaniitty	P+	+	2005	(-)	27	9	I
Pori	Jutilan huvilan keto	P+	+	-	-	0,3	7 - 9	I
Pori	Preiviikin kalarannan niitty	P-	?	-		2,2	11	(II)
Rauma	Orkonmäki	M-	-	-		1,1	12	I
Rauma	Omenapuumaa	M-	(+/-)-	2010		8	12	I
Rauma	Lehtisen keto	P+	-	-		0,2	6	II
Siikainen	Leppijärven Ylisentalon lait.	M-	+	2006		9,5	3	II
Siikainen	Leväsjoen Heikkilän laitumet	M-	+	2008		7,3	6	II
Siikainen	Nokan laitumet	M-	-	-	(-)	7,5	7	II
Siikainen	Raunilan laitumet	M-	+	2006		1,1	2	II
Siikainen	Vuorelan haka	M-	-	-		3,2	2	II
Siikainen	Saarikosken Sillanpään lait.	M-	-	-		4,7	4	II

Maakunnallisesti arvokkaalla Pispan kalliokedolla kasvoi kesällä 2005 edelleen mm. sikoangervoa, nurmilaukkaa, ketoneilikkaa, mäkikauraa ja kis-sankäpälää. Puuston raivaus samoin kuin niitto on osalla aluetta kiireellinen.

4.5. Menetetyt kohteet

Maankäytön muutoksen vuoksi peruuttamattomasti menetettyjä kohteita on 15. Kohteita, joita ei kannattane enää ennallistaa, on 25. Menetetyistä kohteista yksi on maakunnallisesti arvokas, loput ovat pieniä paikallisesti arvokkaita kohteita. Menetettyjen kohteiden yhteispinta-ala on n.14 ha (1,2 % koko inventoidusta alasta) ja kohteiden, joille ei kannattane hoitoa järjestää, ala n. 67 ha (5,8 %).

Viljelykseenotoon, pitkälle edenneen umpeenkasvun, maankaivuun tms. vuoksi menetetyt kohteet:

Kuukkisen keto M, Huittinen (1 ha)	- otettu osin viljelykseen ja osin metsitetty
Torisevanahteen keto P, Kullaa (0,1 ha)	- kedolle rakennettu omakotitalo
Katajiston niitty P-, Jämijärvi (0,4 ha)	- pääosin otettu viljelykseen
Voiluodon niitty P-, Rauma (0,4 ha)	- osin metsitetty, osin piha-aluetta
Ala-Kahrin entiset laitumet P, Siikainen (1,7 ha)	- rakentaminen ja asfaltointi
Kuusiston laidun P, Siikainen (2,1 ha)	- puuston hakkuut, hoitamaton
Isoviidan laitumet P, Siikainen (1,2 ha)	- otettu osin viljelykseen
Nevalan haka P-, Siikainen (0,2 ha)	- hoitamaton, maansiirrot
Kiurun laitumet P-, Siikainen (1,9 ha)	- hoitamaton metsälaidun, arvot hävinneet
Konilaakso ja Niittukytö P-, Siikainen (2,2 ha)	- pääosin hoitamaton metsälaidun
Niemen laitumet P-, Siikainen (0,9 ha)	- osin ratsastuskenttää, osin jaloittelulaitaus
Uudentalon laidun P-, Siikainen (0,5 ha)	- maata muokattu, rehevöitynyt arvottomaksi
Vanhatalon laitumet P-, Siikainen (0,8 ha)	- ojitus, pitkälle edennyt umpeenkasvu
Kotomäenkulman laidun P-, Siikainen (0,8 ha)	- hoitamaton, vähäiset arvot hävinneet
Keittaapään hieholaidun P-, Siikainen (0,6 ha)	- osin otettu viljelykseen, osin umpeutunut

Hoidon loppumisen ja umpeenkasvun vuoksi perinnemaisema-arvonsa pääosin menettäneet kohteet, joita ei kannata enää ennallistaa (peruskunnostukseen tulee ryhtyä suluissa olevilla kohteilla vain, mikäli jatkoahoito laiduntamalla tai niittämällä on varmaa):

Mäki-Otava P-, Karvia (1,1 ha)	- hoitamaton (rehevöitynyt) metsälaidun
Kanniston haka P-, Karvia (0,1 ha)	- hyvin pieni (0,1 ha) hoitamaton haka
Levolan laidun P, Lavia (4,8 ha)	- puuston hakkuut, hoitamaton
Filppulan Vanhatalon laitumet P+, Merikarvia (3,5)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu, ojitus
(Hirvikosken haka P, Merikarvia (13 ha)	- hoitamaton metsälaidun, arvot hävinneet)
Pohjansahan niityt P, Merikarvia (0,9 ha)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu
Etelätalon niitty P-, Merikarvia (0,6 ha)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu
Vainiolan haka P-, Merikarvia (0,3 ha)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu
Niittyeniemen hevoshaka P-, Merikarvia (2,7 ha)	- hoitamaton metsälaidun, osin umpeutunut
Tuomikosken laitumet P-, Merikarvia (5,2 ha)	- hoitamaton metsälaidun, arvot hävinneet
Vermuntilan keto P+, Rauma (0,1 ha)	- osin nurmikoksi, maansiirrot
Ruohomäen laitumet P+, Siikainen (3,6 ha)	- puuston hakkuut, hoitamaton
(Saukonkorven laitumet P+, Siikainen (4,7 ha)	- hoitamaton metsälaidun, umpeutuminen)
Hirvikosken metsälaitumet P+, Siikainen (4,8 ha)	- puuston hakkuut, hoitamaton
Anttilan laitumet P, Siikainen (1,8 ha)	- umpeutuminen, vähäiset arvot hävinneet
Leppi-Juhan niitty P, Siikainen (0,3 ha)	- hoitamaton, vähäiset arvot hävinneet
Mahlamäen laitumet P, Siikainen (1,4 ha)	- puuston hakkuut, umpeutuminen
Haapaniemen haka P, Siikainen (0,3 ha)	- hoitamaton, arvot pääosin hävinneet
Heikintalon niityt P, Siikainen (1 ha)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu
Keidaslammin niitty P-, Siikainen (0,3 ha)	- umpeutuminen
(Mikkolan metsälaidun P-, Siikainen (6,3 ha)	- pääosin hoitamaton metsälaidun)
(Saarikosken Heikkilän laitumet P-, Siikainen (5,1 ha)	- hoitamaton, arvot pääosin hävinneet)
Leväsjoen rukoushuoneen niitty P-, Siikainen (0,8 ha)	- pitkälle edennyt umpeenkasvu
Kivelän laitumet P-, Siikainen (3,2 ha)	- hoitamaton metsälaidun, arvot hävinneet
Siikaisten keskustan niityt P-, Siikainen (0,5 ha)	- hoitamaton, arvot hävinneet
Törmäpellon laidun P-, Siikainen (0,6 ha)	- puuston hakkuut, rehevöityminen

5 Hoidon edistäminen ja seuranta

5.1 Perinnebiotooppien hoidon ongelmat

Kerättyjen tietojen mukaan inventoitujen kohteiden hoitamattomuuden syyt vaihtelivat, mutta tärkeimmät ongelmakohdat Satakunnassa olivat (110 kohteelta, joista syy on selvillä)

- karjanpidon lopettaminen (38 kpl, 35 %)
- tilanpidon lopettaminen (23 kpl, 21 %) omistajien siirtyessä eläkkeelle,
- sekä omistajuuden siirtyminen tällöin nuoremman sukupolven haltuun (9 kpl, 8 %), jotka usein asuvat tai työskentelevät toisaalla.
- melko harvoin oltiin halukkaita vuokraamaan (pieniä) alueita muille laidunmaaksi
- erityistukea ei mahdollisuutta hakea henkilöllä, joka ei ole viljelijä,
- kiinnostuksen tai hoitomotivaation puute (8 kpl, 7 %)
- tietämättömyys arvokkaasta perinnebiotoopista (2 kpl)
- pienialaisuuden vuoksi ei kiinnostusta hoitoon tai erityistukeen (3 kpl)
- kalliokedoilla omistaja ei kokenut alueen tarvitsevan hoitoa (6 kpl, 5 %)
- metsätaloudellisin syin tehdyt hakkuut (6 kpl, 5 %)
- metsälaitumilla siirtyminen talousmetsän hoitoon (2 kpl)
- osin pelloksi oli otettu 4, maansiirroin oli tuhotu osin 2 kohdetta, rakentamisella 1.

(Jälkimmäisissä 3 kohdassakin osin kyse alueista, joilla tilan- tai karjanpito on päättynyt.)

Erityisesti ongelmana on hoidettujen kallioketojen vähäisyys. Kalliokedot säilynevät muita tyyppisiä pitempään ilman hoitoa, mutta lopulta kasvillisuus yksipuolistuu ja ketokasvit häviävät metsittymisen, heinittymisen, sammaloitumisen tai jäkälöitymisen myötä. Niiden hoitoon saamiseksi onkin tarpeen kehittää kiireellisesti uusia menettelytapoja.

Kallioketoja voidaan hoitaa projektien tuella sekä ottamalla niitä mukaan erityistukeen. Myös pelkkiä kallioketoja tulee voida hoitaa erityistuella.

Yhteistyötahojen kokouksessa merkittävimmiksi ongelmiksi perinnebiotooppien hoidossa tai sen järjestämisessä todettiin samoin karjanpidon lopettaminen ja nykyinen erityistukimahdollisuus vain viljelijöille. Uudella ohjelmakaudella myös rekisteröity yhdistys voi hakea erityistukea, minkä toivotaan edesauttavan perinnebiotooppien hoitoa. Hoidon laadun suhteen ongelmana on, etteivät viljelijät eivätkä aina suunnittelijakaan tunne eri hoitotapojen vaikutuksia tarpeeksi. Esim. puuston harvennuksista kaivataan neuvontaa.

Lisäksi yhteistyötahojen tiedot ja osaaminen on vajaakäytössä mm. resurssien vähäisyyden vuoksi, myös yhteistyön koordinoinnissa (mm. keskinäisessä tiedotuksessa, tiedonvälityksessä ja koulutuksessa) yhteistyötahojen välillä on vielä kehittämisen varaa.

5.2 Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet

Satakunnan arvokkaiden perinnemaisemien säilyttämiseksi, niiden hoidon järjestämiseksi ja hoidon laadun turvaamiseksi on alueelliseen hoito-ohjelmaan otettu 10 tavoitetta ja 2 päätavoitetta, jotka on esitetty seuraavilla sivuilla (**lihavoitu**). Ohjelman tavoitteissa on pyritty huomioimaan myös perinnemaisemien hoitotyöryhmän mietinnön asettamia tavoitteita, jotka on esitetty (*kursivoitu*) ennen ympäristökeskuksen tavoitetta. Mietinnössä esitetyistä hoidon määrällisistä tavoitteista on kuitenkin realististen toteutumismahdollisuuksien vuoksi jouduttu hieman tinkimään. Myös aikataulua on siirretty vuoteen 2012, jotta tehdyn priorisoinnin mukainen hoidon järjestäminen (I hoitoluokan kohteet mahdollisimman nopeasti, II hoitoluokan kohteet viiden vuoden sisällä) olisi

Merikarvialla Pooskerin kartanon maakunnallisesti arvokkaita ja maisemallisesti hienoja laitumia hoidetaan laiduntamalla maatalouden erityisympäristötuen avulla. Maiseman kehittäminen ja hoitosopimus on tehty alueen vuokranneen karjatilallisen kanssa.

mahdollista. Tavoitteiden jälkeen on esitetty useita niiden toteutumiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Ohjelman toimenpiteillä vastataan myös edellä (5.1.) kuvattuihin ongelmiin. Kahden päätavoit-

teen toteutuminen edellyttää muiden tavoitteiden toteutumista, erityisesti vakinaisen henkilön palkkaamista suunnittelu- ja koordinoitaviksi.

<p>I. ARVOKKAAKSI INVENTOITUJEN PERINNEMAISEMIEN HOITO</p>	
<p><i>Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön tavoite:</i> Kaikilla inventoinneissa arvokkaiksi luokitelluilla kohteilla sekä muilla arvokkailla perinnebiotoopeilla hoidon jatkuminen turvataan ja mahdollisesti käytön ulkopuolelle jääneet kohteet saatetaan uudelleen hoidon piiriin.</p>	
<p>Päätavoite I. 90 %valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaista kohteista hoidon piirissä vuoteen 2012 mennessä ja hoidon jatkumisen turvaaminen näillä kohteilla. Tämä edellyttää noin 30 kohteen hoidon järjestämistä viiden vuoden aikana. Lisäksi on huomioitava kohteet, joilla hoito päättyy tulevaisuudessa.</p>	
<p>Toimenpiteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteydenotto hoitamattomien I ja II hoitoluokan kohteiden omistajiin priorisoinnin mukaisesti. Erityistukelpoisille kohteille ehdotetaan laiduneläinten vuokraamista tai raivauksen ja niittohoidon aloittamista (pääosin tiloja, joilla ei laiduneläimiä). Kohteilla, joilla ei erityistukihakumahdollisuutta ole, ehdotetaan alueiden vuokraamista karjatilalle laidunmaaksi (koordinoija toimii välittäjänä laidunmaalle ja laiduntaville eläimille), sekä tiedustellaan olisiko ulkopuolisen (esim. yhdistysten tai ympäristökeskuksen) järjestämä tai suorittama hoito mahdollinen. (Tehty ohjelmatyön yhteydessä niillä kohteilla, joilta omistaja tavoitettu.) • Talkootöin hoidettavaksi sopivia kohteita tarjotaan yhdistyksille. • Kuntia ohjataan hoitamaan omistamansa kohteet. • Mikäli hoito ei muuten järjesty, ympäristökeskuksen tulee järjestää alueen pysyvä hoito. Tämä edellyttää rahoituksen järjestämistä. • Alueiden hoito tulee suunnitella ja tehdä yhteistyönä kylien karjatilallisten kanssa. Näistä tiloista voidaan jatkossa luoda mallitilaverkosto.
<p><i>Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön tavoite:</i> Vuoteen 2010 mennessä erityistuen piiriin on saatava vähintään 80 % arvokkaiksi luokitelluista kohteista.</p>	
<p>Tavoite: Inventoiduista perinnebiotoopeista 2/3 (pinta-alasta) hoidetaan maatalouden erityisympäristötuen rahoituksella. Erityistuen piirissä on nyt noin 51% inventoiduista hehtaareista.</p>	
<p>Toimenpiteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinaattorin toimiminen välittäjänä lisää alueiden vuokraamista ulkopuolisille laitumiksi sekä laiduneläinten vuokraamista tai lainaamista erityistukikelpoisilla kohteilla. • Paikallisesti arvokkaissa kohteissa on vielä jonkun verran laidunnettuja, mutta ei erityistuen piirissä olevia kohteita, joille ehdotetaan erityistukisopimusta. (Ohjelmatyön yhteydessä erityistukimahdollisuudesta on tiedotettu, mutta kiinnostuneita on ollut vähän. Heille on lähetetty tietoa erityistuen hakemisesta sekä hoito-ohjeita.)

2. ARVOKKAIDEN HOIDETTUIEN PERINNEMAISEMIEN MÄÄRÄN KASVATTAMINEN – UUDET KOHTEET

Perinnebiotooppien hoitoyöryhmän mietinnön tavoite:

Arvokkaaksi luokiteltujen perinnebiotooppien hoitotavoite on Satakunnassa 4000 ha vuoteen 2010 mennessä. Pinta-ala tulee nostaa hoidolla sellaiseksi, että se on riittävä perinnebiotooppien luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Kokonaisalan tulee kattaa kaikki perinnebiotoopeilla tavattavien uhanalaisten eliölajien tunnetut elinpaikat ja eri luontotyypit sekä niiden alueellinen ja ekologinen vaihtelu maan eri osissa. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota uhanalaisimpien perinnebiotooppityyppien säilymiseen.

Päätavoite 2:

Arvokkaita perinnemaisemia hoidon piirissä 3000 ha vuoteen 2012 mennessä. Tähän sisältyvät inventoitujen perinnemaisemien lisäksi erityistukisopimuksissa olevat inventoimattomat perinnemaisemat. Sopimukseen hyväksytyt (ympäristökeskuksen lausunnossaan puoluttamat) kohteet ovat vähintään paikallisesti arvokkaita perinnemaisemia tai hoidon myötä sellaisiksi palautuvia.

Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none">• Erityistuen piirissä olevat inventoimattomat perinnemaisemakohteet (772 ha) on otettu mukaan hoito-ohjelmaan, mikä kasvattaa erityistuen piirissä olevien perinnemaisemien osuutta. Myös useiden inventoitujen kohteiden hoidettu alue on laajentunut inventointiajan rajausten ulkopuolelle (erityistuen piirissä 795 hehtaaria inventoiduilla kohteilla ja niiden yhteydessä). Yhdessä näiden osuus tiedossa olevasta perinnebiotooppien pinta-alasta on noin 72 %.• Nykyisten erityistuen perinnebiotooppien hoito sopimusten kappale- ja hehtaarimäärä (1416 ha v. 2004) pidetään ennallaan sopimusten jatkuvuutta parantamalla. Sopimusalaa laajentamalla ja uusilla sopimuksilla kasvatetaan hehtaarialaa. Sama koskee joillekin perinnebiotoopeille tehtyjä Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja Maiseman kehittäminen –sopimuksia. Uudella tukiohjelmakaudella avautuva mahdollisuus 10-vuotisiin perinnebiotooppisopimukseen parantane sopimusten jatkuvuutta.• Parhaimpien erityistukikohteiden inventointi tarkemman arvon ja mm. harvinaisten perinnebiotooppityyppien esiintymisen ja osuuden selvittämiseksi. Inventoinnin tekee koordinaattori tai vaihtoehtoisesti erityistukisuunnitelmaa tekevä suunnittelija.• Uusia kohteita etsitään edelleen projektien kautta, jatkoinventointien tarvetta olisi etenkin rannikkoseuduilla ja saaristossa. Ympäristökeskuksen Lumo-suunnittelun ja muiden projektien kautta on löydetty Satakunnassa yhteensä 40 uutta perinnebiotooppikohdetta. Euran, Köyliön ja Säkylän kunnista on myös esitetty aloitteita luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelutarpeesta ko. kunnissa. Projektitoimintaa tulee Satakunnassa tehostaa.• Uusia perinnemaisemakohteita löytyy myös uusilta valtiolle hankituilta alueilta, mm. niiltä Natura-alueilta, joilta ei ole aikaisemmin tehty tarkempaa inventointia. Myös yksityismaiden suojelualueilla tehtävien inventointien (METSO) yhteydessä löydetään uusia kohteita.
--------------	--

Tavoite:

Pinta-alaltaan pienten perinnemaisemakohteiden ja harvinaisten perinnemaisematyyppien hoidon edistäminen. Määrällisiä tavoitteita tärkeämpää on harvinaisten ja erityisvastuutyyppien esiintyminen kohteilla.

Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none">• Pienialaisille kohteille suositellaan niittohoitoa, koska laidunnus on vaikea järjestää. Suurin osa hoitamattomista kohteista on entisten pienten karjatilojen laitumia. Ne sijaitsevat usein omistajan asuinrakennuksen läheisyydessä, minkä vuoksi alueita ei haluta vuokrata vieraille.• Lisätään pienten kohteiden hoitoa erityistuen avulla, jotta satunnaisten rahoituslähteiden käyttö niiden hoidossa vähenee ja hoidon jatkuvuus paranee. Uudella maataloustuen ohjelmakaudella pienille kohteille myönnettävä korotettu tukitaso sekä alkuraivaukseen ja aitaamiseen tarkoitettu perinnebiotooppien investointituki kannustavat entistä paremmin hoidon aloittamiseen. Leader-toimintatavan kautta myös rekisteröidyillä yhdistyksillä on mahdollisuus hakea erityistukea, ja siten uusien hoitajien määrää voidaan kasvattaa.• Lounais-Suomen erityisvastuulla olevat perinnemaisematyyppit (kedot, tuoreet niityt, merenrantaniityt, nummet ja lehdesniityt), jotka ovat pääosin myös uhanalaisimpia perinnebiotooppityyppejä, huomioidaan erityisesti hoitoa järjestettäessä ja uusia kohteita etsittäessä.• Etenkin ketojen ja kallioketojen hoidon järjestämiseksi kehitetään uusia keinoja (esim. Lapin kunnan laajoille jäkälöityville kalliokedoille; Kullaan tienvarsien ketolaikkujen hoito esim. tiepiirin tienvarren niittoalaa leventämällä). Tutkimusyhteistyötä esim. opinnäytetekijöiden suuntaan edistetään. Mm. selkärangattomien inventoinnit olisivat tärkeitä esimerkiksi Kodiksammin, Rauman diabaasialueen ja muillakin arvokkailla ketoalueilla ennen laajamittaisen hoidon aloittamista, jotta ko. eliöryhmienkin suhteen vääriä hoitotoimilta vältyttäisiin.
--------------	---

3. HOIDON KOORDINOINTI JA YHTEISTYÖ PERINNEMAISEMIEN PARISSA TOIMIVIEN TAHOJEN KANSSA

Tavoite:

Yhteistyön lisääminen perinnebiotooppien hoidon järjestämisessä ja tiedonvälityksessä yhteistyötahojen kesken.

Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none">• Yhteistyöverkosto on jo olemassa, mutta sen täysimittainen hyödyntäminen hoidon koordinoinnissa vaatii henkilöresursseja.• Tarvitaan lisää eri toimijoille suunnattua räätälöityä koulutusta.• Paikkatietoaineisto jaetaan yhteistyötahoille, mm. kuntien teknisille osastoille, joilla on tarvittavat tietokoneohjelmat käytössään.• Perinnemaisemarekisterin luominen ja ylläpitäminen eli päivitys (vrt. ed. kohta).
--------------	--

4. PERINNEBIOTOOPPIEN HOIDON TASO, SEURANTA JA NEUVONTA	
<i>Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön ehdotus: Perinnebiotooppien hoitotoimet tulee suunnitella niin, että perinnebiotooppien arvot säilyvät tai lisääntyvät. Hoidon biologisia vaikutuksia tulee seurata sopimuskauden aikana. Vastuu perinnebiotooppien tilan yleisestä seurannasta on alueellisilla ympäristökeskuksilla ja SYKE:lä.</i>	
Tavoite: Perinnebiotooppien arvojen säilyminen ja etenkin niiden lisääminen kohteilla edellyttää kasvillisuuden (ja myös muun perinnemaisema-eliöstön) seuranta ja hoidon neuvontaa. Siksi arvokkaimmille perinnemaisemille laaditaan asiantuntijavoimin hoitosuunnitelmat, niiden kasvillisuuden tilaa seurataan ja annetaan hoidon neuvontaa paikan päällä. Tavoitteena on, että puoleessa hoito-ohjelman kohteista tila on hyvä v. 2012.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Erityistukihakemukseen tulee liittää hoitosuunnitelma, mutta laajemmille ja arvokkaimmille kohteille hoitosuunnitelma tulee kuitenkin laatia erikseen viranomaisten toimesta. • Erityistukikohteilla kasvillisuutta seurataan ja hoidon neuvontaa annetaan ainakin sopimuksen uusimisen yhteydessä tehtävillä maastokäynneillä. Lausuntokäynneillä täytetään perinnebiotooppien seurantalomake tai muuten kirjataan kohteen kunto ja hoidon muuttamistarve. • Muilla kuin erityistukikohteilla seuranta ja hoidon neuvonta paikan päällä järjestetään ympäristökeskuksen toimesta (esim. 20 kohdetta vuosittain). Neuvonnassa ja seurannassa voidaan käyttää apuna kolmannen sektorin toimijoita (esim. Leader-ryhmien yhteinen neuvoja). • Viljelijöitä kannustetaan vuokraamaan maitaan laidunalueiksi tai niittokohteiksi sekä karjatilallisia vuokraamaan eläimiään myös muiden perinnebiotooppien hoitajiksi. • Neuvonnan avulla pyritään lisäämään niittohoitoa jo hoidetuilla sekä vielä hoitamattomilla kohteilla (mm. niitto ja jälkilaidunnus –yhdistelmän lisääminen, pienten kohteiden niitto ja laidunnus vuorovuosina, sekä pelkästään niitolla hoidettujen kohteiden lisääminen).
5. VAKINAINEN PERINNEMAISEMIEN HOIDON KOORDINOINTI- JA VASTUUHENKILÖSTÖ	
<i>Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön ehdotus: Perinnebiotooppien säilyminen ja hoidon onnistuminen edellyttää, että alueellisiin ympäristökeskuksiin palkataan pysyvä alan asiantuntija, jonka vastuulla ovat kaikki perinnebiotooppeihin ja niiden hoitoon liittyvät asiat</i>	
Edellisten tavoitteiden toteutumiseksi tulee Lounais-Suomen ympäristökeskukseen palkata henkilö, jonka tehtäviin kuuluu perinnemaisemien hoidon järjestäminen, hoidon koordinoiminen ja yhteistyötahojen sitouttaminen perinnemaisemien hoitoon.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinointi edellyttää vakinaisen henkilön palkkaamista, sillä kokonaiskuvan saaminen koko maakunnan perinnemaisemien tilasta, ja etenkin alueellisten erityispiirteiden ja esim. uhanalaisten luontotyyppien huomioiminen, ts. suunnitelmallisuus, on vaikeaa toteuttaa projektien tai muiden lyhytaikaisten työntekijöiden voimin. • Koordinointiin sisältyy tiedottaminen perinnemaisemista sekä suurelle yleisölle tiedotusvälineiden ja yhteistyötahojen kautta, että yksittäisille maanomistajille esim. perinnemaisemien omistajan vaihtuessa (edellyttää omistajatietojen päivytystä ajoittain). • Lisäksi kyseisen henkilöön tehtäviin sisällytetään perinnemaisemien tilan seuranta, hoidon neuvonta sekä perinnemaisematiedon päivittäminen perinnemaisemarekisteriin. • Myös erityistukilausuntojen laadintaan tulee varata riittävät henkilöresurssit jatkossakin.
6. PUUSTOISET PERINNEBIOTOOPIT JA METSÄTALOUS	
<i>Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön ehdotus: Metsäisten biotooppien hoidossa lisätään yhteistyötä hoidosta vastaavien maatalous- ja ympäristöviranomaisten sekä metsäkeskusten välillä. Metsätaloussuunnitelman laatijoita ja mm. metsänhoitoyhdistysten henkilöstöä koulutetaan tunnistamaan perinnebiotoopit sekä hallitsemaan niiden oikeat hoitomenetelmät ja tukimuodot.</i>	
Tavoite: Lisätään yhteistyötä, ajantasaisen tiedon vaihtoa sekä koulutusta puustoisten perinnebiotooppien eli metsälaitumien ja hakojen määrän ja hoidon laadun turvaamiseksi.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Perinnebiotooppien paikkatietoaineisto ja jatkossa myös erityistukikohteiden paikkatietoaineistot toimitetaan metsäkeskukseen metsäsuunnittelijoiden käyttöön. • Yhteistyötä esim. Porin metsäopiston kanssa (Ympäristönhoitajien koulutuksen osaksi puustoisten perinnebiotooppien huomioiminen ja oikea hoito). Metsäalan toimijoita tulee kouluttaa havaitsemaan inventoimattomia kohteita sekä välittämään niistä tietoa eteenpäin omistajalle ja ympäristökeskukseen. • Metsäalan rahoituksen (METSO: luontoarvokauspa; KEMERA: n luonnonhoitohanke) käyttöä tehostetaan metsälaitumien ja hakamaiden hoitamiseksi.

7. PERINNEMAISEMAREKISTERI	
Tavoite: Valtakunnalliseen perinnemaisemarekisteriin pyrkiminen.	
Valtakunnallisen perinnemaisemarekisterin tulisi sisältää eri aluekeskusten yhdistetyn päivitetävän perinnemaisemakohteiden paikkatietoaineiston, johon on yhdistetty valittuja tietoja esim. hoitotilanteesta ja hoitotarpeesta. Ajantasainen tieto on oltava yhteistyötahojen käytössä, jotta kohteet voidaan huomioida maankäytön suunnittelussa, kaavoituksessa, ilman kaavaa tapahtuvassa rakentamisessa sekä muissa hankkeissa.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Hoito-ohjelman aineisto on kerätty ja myöhempi seuranta-aineisto kerätään sellaisessa muodossa, että tiedot voidaan liittää suoraan perinnemaisemarekisteriin ja käyttää valtakunnallisten yhteenvetojen laatimiseen. • Lounais-Suomen ympäristökeskuksen alueella on merkittävä osa maan arvokkaimmista perinnemaisemista. Niiden hoitamisen ja säilyttämisen tueksi tarvitaan perinnemaisemarekisteri, jonka kehittämiseen ympäristökeskuksen tulee osallistua.
8. UUDET RAHOITUSKEINOT; PROJEKTIT	
Perinnebiotooppien hoitoryhmän mietinnön ehdotus: Niittoa on tarpeen lisätä huomattavasti nykyisestä, niitettäviä alueita tulee saada hoidon piiriin vähintään 2000 ha (koko maassa). Käytettäviin niittovälineisiin ja –menetelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska ne ovat keskeisiä tekijöitä hoidon biologisten vaikutusten kannalta.	
Tavoite: Lisätään Satakunnassa uusia hoidon rahoituskeinoja, mm. projektirahoitusta.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Pyritään käynnistämään Satakunnassa hanke liittyen esim. useita hoitamattomia perinnebiotooppeja sisältävän kylän kohteiden hoitoon kylän tilojen yhteistyönä (erityistuen hakijoina tilat, jotka vuokranneet toisten omistamia maita tai esim. kyläyhdistys Leader-toimintatavan avulla) ja näiden kylien hoitorenkaiden muodostaminen mallitilaverkostoksi. Toinen mahdollinen hanke voisi olla niittohoidon lisäämiseen liittyvä projekti, joka aktivoisi mm. viljelytiloja ottamaan hoidettavakseen useita niittämällä hoidettavia vuokra-kohteita erityistuen avulla. Projektiin voisi liittää myös paikallisten niittovälineiden hankinnan, huollon ja välityksen järjestämisen, sekä niittohoidon ohjeistuksen ja koulutuksen. • Tehdään yhteistyötä alueellisten Leader-ryhmien kanssa. • Yksityismailla sijaitsevien Natura-alueiden perinnebiotooppien ja I-II hoitoluokan kohteiden, joille ei erityistukea voida hakea, rahoitus (osin em. projektien avulla) Samoin harvinaisten luontotyyppien ja erityisesti suojeltavien lajien kohdalla yksityisten omistamilla perinnemaisemilla. • Metsäalan rahoituksen (METSO: luontoarvokauppa; KEMERA:n luonnonhoitohanke) käyttöä tehostetaan. • Hankkeistuksessa hyödynnetään Lumomaa-ohjelmäsopimusta (Luonnon monimuotoisuus ja maaseudun kehittäminen). Lumomaa toimii sekä kokoojana että aktivaattorina luonnonhoitoon liittyvien hankkeiden niveltämisessä maaseudun elämään ja elinkeinotoimintaan (esim. urakoitsijayrittäjien tai osuuskuntien käytön kehittäminen ja lisääminen perinnemaisemien hoidossa).
9. PERINNEBIOTOoppiEN HOIDON VÄLINEET JA TYÖVOIMA	
Perinnebiotooppien hoitotyöryhmän mietinnön ehdotus: Ympäristöhallinnon tulee kehittää hoidon urakointia, sekä lisätä ammattitaitoisten urakoitsijoiden käyttöä hoitohankkeissaan	
Tavoite: Maiseman- ja luonnonhoitoon erikoistuneita yrittäjiä ja -osuuskuntia käytetään (sekä kehitetään ja koulutetaan) perinnemaisemien hoidossa, sekä jatketaan niittokoneiden välitystä yksityisten hoitajien käyttöön. Lisäksi perustetaan niittovälinepankki tai edistetään jo olemassa olevien toimintaa. Talkootoimintaa tuetaan pitempiaikaisilla avustuksilla.	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Satakunnan alueelle omien niittokoneiden hankinta ja huoltojärjestelmän kehittäminen (vrt. edellä) esim. projektin avulla. • Tieto kohteiden hoitotoita tekevästä tahoista (urakoitsijat raivaus- ja niittotyöhön) välitetään tilaajille (koordinaattorin tehtävä). Avustetaan tarvittaessa Satakunnan alueelle oman maisemanhoitoon erikoistuneen osuuskunnan perustamisessa (projektin avulla). • Tarjotaan uusia talkoilla hoidettaviksi sopivia kohteita mm. Satakunnan paikallisten luonnonuojeluyhdistysten hoidettaviksi (koordinaattori). Mikäli näiden yhdistysten ei ole mahdollista hakea hoitoon rahoitusta maatalouden erityisympäristötukea, pyritään hoidon rahoitus järjestämään useaksi vuodeksi hoidon jatkuvuuden turvaamiseksi.
10. KOULUTUS	
Tavoite: Perinnemaisemien hoitoon liittyvän koulutuksen järjestäminen tai opetukseen osallistuminen	
Toimenpiteet	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutusyhteistyö esim. Porin metsäopiston kanssa. Puustoisten perinnebiotooppien hoito osaksi ympäristöhoitajien koulutusta. • Viljelijöiden koulutus etenkin puustoisten perinnebiotooppien hoidossa. Laaditaan opas puustoisen perinnebiotoopin harvennuksesta, jossa selkeästi kuvataan erot metsätaloudellisen harvennuksen ja perinnebiotooppien hoidon välillä. • Hoitosuunnitelmia tekevien suunnittelijoiden koulutus. • Projekti yrittäjien kouluttamiseksi.

5.3 Hoidon edistäminen kohderyhmittäin

Natura-2000- ja muilla suojelualueilla sijaitsevien perinnebiotooppien hoito

Inventoiduista perinnemaisemista 34 kohdetta sijaitsee 13 Natura-alueella (Taulukko 6.). Kohteilla on pinta-alaa noin 500 hehtaaria. Valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita on näistä 12. Kaksi kohdetta sijaitsee myös yksityismaiden suojelualueella ja kahdella kohteella on maakunnallisesti arvokkaita lehtoja.

Natura-alueilla sijaitsevista perinnemaisemista 20 (ja yksi osin) on erityistuella hoidettavia. Lisäksi Rauman Omenapuumaalle on tehty jo hoitosuunnitelma METSO:n yhteydessä. Rauman Reksaareen on tehty uhanalaiselle ja erityisesti suojeltavalle nummimataralle suojelusuunnitelma. Yhdellätoista Natura-alueella sijaitsevalla kohteella ei ole hoitosuunnitelmaa. Näistä kahta hoidetaan (ei erityistuella). Kuusi kohdetta on ilman hoitoa, kuudella kohteella hoito koskee vain pientä osaa kohteesta.

Vuoden 2007 aikana valmistuva Satakunnan Natura 2000 -alueiden yleissuunnitelma antaa lähökohdan Satakunnan Natura-alueiden (59 kpl) tarkemmalle suunnittelulle. Yleissuunnitelman laatimisesta vastaavat Lounais-Suomen ympäristökeskus ja Metsähallitus.

Natura-alueiden hoidon ja käytön suunnittelu on laaja-alainen ja aikaa vievä prosessi. Koska perinnebiotoopit ovat usein pieniä osia Natura-alueista, on käytännöllisempää ja nopeampaa laatia näille erikseen hoitosuunnitelma. Suunnitelman toimenpiteet eivät saa olla ristiriidassa Naturen luontotyyppien suojelun kanssa. Näidenkin perinnebiotooppien hoitosuunnitelmia voivat laatia maatalouden erityistukisuunnitelmia tekevät suunnittelijat.

Suojeluohjelmien kohteilla ja muilla suojelualueilla hoidon tavoitteet ovat toissijaisesti perinnebiotooppien hoidon mukaiset. Esim. lehtojensuojeluohjelman kohteita hoidetaan ensisijaisesti lehtoina, mutta niitä voidaan myös kevyesti laiduntaa.

Yksinomaan perinnebiotooppeina Natura-verkostoon mukaan otettuja alueita on Satakunnassa kolmella Natura-alueella (Vaajalan, Merikarvian ja Siikaisten laitumet; taulukko 6.). Näitä yhdeksää kohdetta hoidetaan ensisijaisesti perinnebiotooppeina. Natura-alueilla perinnemaisemien hoito on tarkoitus rahoittaa jatkossakin pääosin erityistuen avulla.

Metsähallituksen hoitokohteet

Valtion mailla vastuu perinnebiotooppien hoidosta on Metsähallituksella. Tavoitteena on näiden saaminen hoitoon vuoteen 2010 mennessä. Valtio omistaa yhteensä 8 kohdetta (kuusi 1990-luvulla inventoitua), perinnebiotooppihehtaareja on Metsähallituksen hallinnassa noin 225. (Inventoinneissa ko. kohteiden rajauksessa ja 2 kohteella erityistukisopimusrajauksessa on yhteensä noin 260 ha). Kohteista viittä hoitaa vuokraaja laiduntamalla (erityistukihehtaareja noin 196, Metsähallituksen hallinnoimalla alueella hoidetaan 178,6 ha), yhtä on yhdistys hoitanut pieneltä osin Ympäristöministeriön rahoituksella ja kaksi on vailla hoitoa (taulukko 7.). Metsähallituksen hallinnoimilta suojelualueilta löytyy myös aiemmin inventoimattomia perinnemaisemia.

Ympäristöministeriön hoitoavustuskohteet

Ympäristöministeriö on jo 1990-luvulta lähtien avustanut pienehköjen perinnebiotooppien hoitoa, vuodesta 2002 lähtien avustus on kulkenut alueellisten ympäristökeskusten kautta. Vuosina 2003-4 tällä hoitokorvauksella hoidettiin Satakunnassa Luvian Säpin niittyjä. Säpin niittyjen hoito tulee siirtää Metsähallitukselle ja käyttää jatkossa YM:n hoitoavustukset yksityisten, ei-erityistukikelpoisten kohteiden hoitoon. Hoitorahaa tarvitaan myös enemmän.

Talkootöiksi soveltuvat kohteet

Talkootoiminta on kohdistunut pääsääntöisesti alueille, jotka muuten olisivat jääneet kokonaan hoidon ulkopuolelle.

Rauman Sorkan kylän Rannanvuoren kalliokedot ovat myös Natura-alueita. Alue on sisällytetty Naturaan silikaattikalliona, mutta kaipaa silti pikaisesti puuston raivausta.

Tällä hetkellä kokonaan tai osittain talkootöiden varassa on hoito kahdella kohteella.

Näitä ovat:

Säpin niityt, Luvia	- niitto YM hoitoavustuksen avulla - PLY
Nurmesluoto, Rauma	- entisten peltojen ja ketojen niitto – Rauman seudun luonnonystävät
(Muinan niitty, Rauma)	- inventoidun alueen viereisen museoalueen hoito – Muina ry).

Aiemmin on talkootöin hoidettu myös seuraavia kohteita:

Harjan niityt, Pomarkku	- raivaus, niitto, lehdestys (1994-5) – SLL, Porin seudun ympäristöseura
Preiviikin kedot, Pori	- niitto, raivaus (1994-5) – SLL ja Porin seudun ympäristöseura
Flodströmin kedot, Pori	- niitto (1993-5) – SLL ja Porin seudun ympäristöseura
Nurmesluoto, Rauma	- lammaslaidunnus Pinokarin tilan piha-alueilla – 4H-kerho

Vapaaehtoisjärjestöjen talkoilla hoidettavaksi sopivista kohteista tärkeimmät (em. lisäksi):

Köörtilän kyläkallio (M)	2,8 ha, Merikarvia
Paavolan kedot (M)	2,6 ha, Pori
Ahlaisten kirkon kedot (M)	2,2 ha, Pori
Turajärven niityt (P)	2,7 ha, Eura (osa)
Alakallion niitty (P)	0,5 ha, Siikainen
(Leväsjoen rukoushuoneen niitty (P-)	0,8 ha, Siikainen)

Taulukko 6. Natura-alueille sijoittuvat inventoidut kohteet, hoitotilanne ja tehdyt hoitosuunnitelmat (tähdellä * merkitty kohteet, jotka kuuluvat myös valtakunnalliseen suojeleohjelmaan)

Natura-alue	Kohde	Arvo	Hoito-luokka	Hoito (+/-)	Hoitosuunnitelma MH=Metsähallitus
Vaajalan laitumet	Vaajalan laitumet	V	I	+	(erityistuki)
Merikarvian laitumet	Kantolan laitumet	V	I	+	(erityistuki)
Kokemäenjoensuisto	Fleiviikin niitty*	V	I	+	(erityistuki) + tekeillä
Kuuminaistenniemi	Kuuminaisten niemen kärki	V	I	+	(erityistuki) + tekeillä
Kuuminaistenniemi	Pihlavaluodon laitumet	V	I	+	(erityistuki)
Preiviikinlahti	Etelärannan laitumet(*)	V	I	+	(erityistuki)
Rauman saaristo	Reksaaren entinen haka*	V	I	(-)	(Rauman kunta)
Siikaisten laitumet	Koskelan laitumet	V	I	+	ei
Siikaisten laitumet	Pihlajamäen laitumet	V	I	-	ei
Luvian saaristo	Säpin niitty*	V	I	(+)	(alkamassa /MH)
Vanhakoski	Pappilanniemi	M-	II	+	(erityistuki)
Köyliönjärvi	Kaukosaari*	M+	I	+	(erityistuki) + tehty - MH
Köyliönjärvi	Kirkkosaaren pohjoiskärki*	M	II	+	(erityistuki) + tehty - MH
Köyliönjärvi	Uitamon niitty*	M	II	+	(erityistuki) + tehty - MH
Merikarvian laitumet	Pooskerin kartanon laitumet	M	II	+	(erityistuki)
Merikarvian laitumet	Fidiholma	M-	II	+	(erityistuki) + tehty
Kuuminaistenniemi	Hevoskarin rantaniitty	M	II	+	(erityistuki)
(Pooskerin saaristo)	Landskatan laitumet	M-	III	+/-	(erityistuki)
Preiviikinlahti	Puolivälinkari ja Kakkuri	M-	I	-	ei
Rauman saaristo	Nurmesluoto*	M+	I	+/-	ei? (Rauman kunta)
Rauman diabaasialue	Rauman ladun majan kalliokedot	M	I	-	ei
Rauman diabaasialue	Rannanvuori	M	I	-	ei
Rauman diabaasialue	Orkonmäki	M-	I	-	ei
Rauman saaristo	Omenapuumaa	M-	I	+/-	tehty - MH
Siikaisten laitumet	Siikilän laitumet	M+	I	+	ei
Siikaisten laitumet	Leppijärven Ylisentalon laitumet	M-	II	+	(erityistuki)
Siikaisten laitumet	Leväsjoen Heikkilän laitumet	M-	II	+	(erityistuki)
Köyliönjärvi	Järvenpään niitty	P-	III	+	(erityistuki)
Köyliönjärvi	Köyliönjärven luusua*?	P-	III	+	(erityistuki)
Kasalanjokisuu	Kasalan Vanhatalon laitumet*	P	II	+	(erityistuki)
Preiviikinlahti	Riitsaranlahden rantaniitty*	P+	I	+	(erityistuki)
Pooskerin saaristo	Mustakylän rantaniitty*	P	III?	+/-	(erityistuki –pieni osa)
(Kokemäenjoen suisto)	Penttilän laitumet (pieni osa)	P	III?	+/-	ei
Preiviikinlahti	Preiviikin kalarannan niitty	P-	II?	?	ei?

Taulukko 7. Metsähallituksen hallinnoimat perinnemaisemakohteet Satakunnassa

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito	Ala (MH)	Hoitotaho ja rahoitus
Luvia	Säpin niityt	V	+/-	42	yhdistys (PLY) niittää n. 1,5 ha osin YM rahoituksella; muuten hoidotta
Pori	Fleiviikin niitty	V	+	57,7	vuokraaja hoitaa erityistuella
Pori	Puolivälinkari (ja Kakkuri)	M-	-	n. 2	(Puolivälinkari valtion, Kakkuri yksityisen)
Pori	Etelärannan laitumet	V	+	yht. 36,3	vuokraaja hoitaa erityistuella
Pori	Riitsaranlahden rantaniitty	P+	+		vuokraaja hoitaa erityistuella
Rauma	Hylkkari	P	-	(n. 4)	
Eura	(Harolan lehdot)		+	6,6	vuokraaja hoitaa erityistuella
Huittinen	(Puurijärven laitumet)		+	78	vuokraaja hoitaa erityistuella

Maisema- ja kulttuuriympäristöalueilla sijaitsevat kohteet

Merkittäville maisema-alueille sijoittuvia perinnebiotooppeja on yhteensä 89. Kohteista 23 sijaitsee valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla. Näistä vain 11 kohdetta on hoidossa (v. 2005) ja kaksi osittain. Kohteista ainakin 6 on hoitamatta ja 6 ei ole varmaa tietoa. (Taulukko 8.)

Valtakunnallisesti arvokkaalla kulttuurimaisema-alueella sijaitsevat puolestaan 78 kohdetta. Kohteista on erityistuen piirissä 21, 3 on Museoviraston hoito-ohjelmaan kuuluvaa kohdetta, sekä 7 kohdetta omistajan tai esimerkiksi naapurin hoitamia, joista yksi vain osin hoidettu. Hoitamatta on 29 kohdetta (Taulukko 9.)

Sekä kulttuurimaisema- että maisema-alueella sijaitsee 15 kohdetta. Jatkossa tulee kiinnittää erityishuomiota arvokkailla maisema-alueilla sijaitsevien kohteiden hoitoon saamiseksi.

Kylien perinnemaisemat muodostavat pohjan verkostolle, jonka avulla hoidon suunnittelu ja toteutus keskittyy, on helpompi koordinoita ja hallita kokonaisuutena. Myös erilaisten perinnemaisema-tyyppien ekologinen kattavuus on näin helpompi taata. Jatkossa tätä kautta hoitoon saadut ja hyvin hoidetut kokonaisuudet voisivat toimia Satakunnan esimerkkialueverkostona.

Etenkin em. valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla kyseisten perinnemaisemakeskittymien ja niiden verkostojen avulla (lisättyä myös hoidetuilla vähäarvoisemmilla, esim. lumoyleissuunnittelun monimuotoisuuskohteilla, jotta saadaan muodostettua riittävän laajoja hoidettuja kokonaisuuksia) voidaan muodostaa lajien levittäytymiselle ja geenivaihdolle tärkeitä ekologisia käytäviä, jolla taantuvan ja edelleen uhanalaistuvan perinnebiotooppilajiston suotuisaa suojelutapaa voidaan ylläpitää ja hoidon lisääntyessä jopa parantaa.

Perinnemaisemakeskittymät ja niiden verkosto

Kylissä, joissa on useita arvokkaita perinnemaisemia (perinnemaisemakeskittymä), tulee harkita suunnittelun ja hoidon keskittämistä, etenkin mikäli kylässä on vielä karjatiloja. Kylän perinnemaisemat kattava laidunnus voidaan suunnitella yhteistyössä kyläläisten ja karjatilojen omistajien kanssa. Hoitotyössä voidaan käyttää myös paikallisia maisemanhoitoon erikoistuneita urakoitsijoita.

Kylät, joissa on useita inventoituja perinnemaisemakohteita ja joista ainakin yksi on vähintään maakunnallisesti arvokas tai kuuluu I tai II hoitoluokkaan

Kullaan (Ulvilan) Palus	- useita hoitamattomia ketoja
Kokemäen Riste	- useita edustavia kallioketoja, osa hoidotta
Köyliön Köyliönjärvi	- hoidossa olevat laitumet, maisema-alue
Lapin Kodiksami ja Kuolimaa	- kulttuurimaisema-alue, useita hoitamattomia kallioketoja
Merikarvian Kasala	- mm. Natura-kohde, pääosin hoidossa olevat laitumet
Merikarvian Kөөrtilä, Pooskeri	- kulttuurimaisema-alue, Natura-kohteita
Merikarvian Lammela	- useita hoidettuja ja hoitamattomia laitumia
Merikarvian Lauttijärvi	- useita hoidettuja ja joitakin hoitamattomia laitumia
Pomarkun Harjakoski	- useita hoidettuja ja hoitamattomia laitumia
Porin Ahlainen	- maisema- ja kulttuurimaisema-alue, Natura-kohteita
Siikaisten Leppijärvi	- kulttuurimaisema-alue, Natura-kohteita
Siikaisten Leväsjoki	- kulttuurimaisema-alue, Natura-kohde
Siikaisten Sammi	- mm. Natura-kohde ja useita laitumia, yksi hoidotta

Ahlaisten kirkon keto sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla Ahlaisten maisema-alueella ja valtakunnallisesti arvokkaalla Ahlaisten kirkonkylän kulttuurimaisema-alueella. Hautausmaan aidan liepeillä on mm. pienruohoketoa ja kirkon pohjoispuolisessa rinteessä ja peltosaarekkeissa ketoa ja tuoretta niittyä, joille sopisi esim. talkootöinä tai yhdistysten avulla tehty niitto.

Taulukko 8. Valtakunnallisilla maisema-alueilla sijaitsevat kohteet ja niiden hoito

Maisema-alue	Kohde	Hoito (+/-)
Karvianjoen kulttuurimaisema	Kavokosken laidun M+	-
Vihteljärvi-Niemenkylä	Kulhuan laitumet M-	+/-
Vihteljärvi-Niemenkylä	Jankkarin laitumet P	+ (ET)
Vihteljärvi-Niemenkylä	Kouran laitumet P	-
Vihteljärvi-Niemenkylä	Haapasillan lammashaka P-	+
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Kaukosaari M+	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Kirkkosaaren pohjoiskärki M	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Uitamon niitty M	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Yttälän Otan kedot P+	+ (Museovirasto)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Kankaanpään kylän kedot P	-?
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Tupalan laitumet P	-?
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Tuiskulan myllyketo P	- (aiemmin Museovirasto)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Köyliönjärven luusua P-	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisemat	Ehtamon keto P-	-?
Yterin maisema-alue	Etelärannan laitumet V	+ (ET)
Ahlaisten maisema-alue	Paavolan kedot M	-
Ahlaisten maisema-alue	Ahlaisten kirkon kedot M	-
Ahlaisten maisema-alue?	Landskatan laitumet M-	+ (ET)
Yterin maisema-alue	Riitsaranlahden rantaniitty P+	+ (ET), MH omistaja
Ahlaisten maisema-alue	Flodströmin kedot P+	-
Ahlaisten maisema-alue	Ahlaisten urheilukentän niityt P	-?
Ahlaisten maisema-alue	Mustakylän rantaniitty P	+/-
Ahlaisten maisema-alue	Salmelan kedot P-	-?

Taulukko 9. Valtakunnallisilla kulttuurimaisema-alueilla sijaitsevat kohteet ja niiden hoito

Kulttuurimaisema-alue	Kohde	Hoito (+/-)
Turajärven ja Naarjoen kylät ja kulttuurimaisema	Turajärven niityt P-	-
Vuojoen kulttuurimaisema	Eurajokisuiston laidun M	+ (ET)
Eurajoen-Irjanteen kulttuurimaisema	Irjanteen kirkon keto P+	+ (Museovirasto)
Eurajoen-Irjanteen kulttuurimaisema	Malon niitty P-	-?
Eurajoen-Irjanteen kulttuurimaisema	Kaukomäen keto P-	-?
Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Ylisen lammaslaitumet P	+ (ET)
Hiirijärven kylä ja kulttuurimaisema	Hiirijärven katajaniitty P-	+ (ET)
Karvianjoen kulttuurimaisema	Antinluoman jokivarsiniitty P+	-
Kokemäenjoen ja Loimijoen kulttuurimaisema	Kuukkisen keto M	- (menetetty)
Kokemäenjoen ja Loimijoen kulttuurimaisema	Pappilanniemi M-	+ (ET)
Karvianjoen kulttuurimaisema (Kyyjärvi)	Kavokosken laidun M+ (eteläosa)	- (osin metsitetty)
Vihteljärven kulttuurimaisema	Kulhuan laitumet M-	+/-
Vihteljärven kulttuurimaisema	Jankkarin laitumet P (länsipää)	+ (ET)
Vihteljärven kulttuurimaisema	Haapasillan lammashaka P-	+ (omistaja)
Karviankylän kulttuurimaisema	Kanniston haka P-	- (menetetty?)
Köyliönjoki-Eurajoki –kulttuurimaisema Panelian kylässä	Majjalan kallio M-	-
Eurakoski-Kiukaistenkylä-Köylypolvi-Laihia-Harola –kultt.m.	Anttilan niityt P+	+
Eurakoski-Kiukaistenkylä-Köylypolvi-Laihia-Harola –kultt.m	Köylypolven niitty P-	-
Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Orjapaaden kallio M-	+ (Museovirasto)
Kullaan kirkonkylän (Koskin kylän) kulttuurimaisema	Kullaan kirkon keto P-	+ (ET)
Leineperin ruukinalue ja kulttuurimaisema	Leineperin haka P-	+ (Museovirasto)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Kaukosaari M+	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Kirkkosaaren pohjoiskärki M	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Uitamon niitty M	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Yttälän Otan kedot P+	+ (Museovirasto)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Kankaanpään kylän kedot P	-?
Tuiskulan kylä ja kulttuurimaisema	Tupalan laitumet P	-?
Tuiskulan kylä ja kulttuurimaisema	Tuiskulan myllyketo P	- (aiemmin MV)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Köyliönjärven luusua P-	+ (ET)
Köyliönjärven kulttuurimaisema	Ehtamon keto P-	-?
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Nokan kedot M-	-
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Ellinkulmanmäki M-	-
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Kodiksammin kedot P	-
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Mäentaan kedot P	-
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Kuolimaan kallioketo P	-
Kaukolan-Kodiksammin-Sukkalan-Kuolimaan kulttuurimaisema	Pertolan peltosaarekkeet	- (menetetty)
Lavian kirkonkylän miljö	Lavian kirkon keto P-	-
Säpin majakkasaari	Säpin niityt V	(+) (yhdistys)
Luvianlahden kulttuurimaisema	Mikolan laitumet V	+ (ET)
Luvianlahden kulttuurimaisema	Luodonkylän niityt P+	+ (ET)
Luvianlahden kulttuurimaisema	Luvian keskustan niitty P+	-?
Luvianlahden kulttuurimaisema	Niemenkylän niityt P	-

Kulttuurimaisema-alue	Kohde	Hoito (+/-)
Luvianlahden kulttuurimaisema	Suntin hevoshaka P	-?
Lemlahden kylä ja kulttuurimaisema	Lemlahden niitty P-	-?
Luvianlahden kulttuurimaisema	Uuden-Sepän niitty P-	-?
Köörtilä ja Pooskeri	Pooskerin kartanon laitumet M	+ (ET)
Köörtilä ja Pooskeri	Köörtilän kyläkallio M	-
Lankosken kylä ja kulttuurimaisema	Lankosken laitumet M	+ (ET)
Köörtilä ja Pooskeri	Fidiholma M-	+ (ET)
Trolssin kulttuurimaisema	Töyrän niitty P-	-
Köörtilä ja Pooskeri	Peltolan laidun P-	-
Köörtilä ja Pooskeri	Mobergin kalliokedot P-	-
Trolssin kulttuurimaisema	Lähteenmäen laidun P-	+ (ET)
Ahlaisten kirkonkylä (Alakylä) ja Ylikylän kulttuurimaisema	Ahlaisten kirkon kedot M	-
Kuuminaisten kulttuurimaisema	Kuuminaisten kotilaitumet M-	+ (omistaja)
Preiviikin kylä ja kulttuurimaisema	Preiviikin kedot P+	-?
Ahlaisten kirkonkylä (Alakylä) ja Ylikylän kulttuurimaisema	Ahlaisten urheilukentän niitty P	-?
Kellahden kulttuurimaisema	Flaatin niitty P-	-?
Kellahden kulttuurimaisema	Lyttylänvainio P-	?
Preiviikin kylä ja kulttuurimaisema	Preiviikin kalarannan niitty P-	?
Preiviikin kylä ja kulttuurimaisema	Arvelan laitumet P-	?
Sorkan kylä ja kulttuurimaisema	Rannanvuori M	(-)
Sorkan kylä ja kulttuurimaisema	Orkonmäki M	-
Unajan kylä ja kulttuurimaisema	Helon laidun P+	+ (ET)
Voiluodon ja Anttilan kylät ja kulttuurimaisema	Anttilan kyläkedot P	-
Voiluodon ja Anttilan kylät ja kulttuurimaisema	Voiluodon niitty P-	- (menetetty?)
Leväsjoen kylä ja kulttuurimaisema	Leväsjoen Heikkilän laitumet M-	+ (ET)
Leppijärven kylän kulttuurimaisema	Valtalan laitumet M-	+ (omistaja)
Leväsjoen kylä ja kulttuurimaisema	Ruohomäen laitumet P+	- (menetetty?)
Leväsjoen kylä ja kulttuurimaisema	Lindin laitumet P+	(+) (ET?)
Leppijärven kylän kulttuurimaisema	Starckin laitumet P	+ (ET)
Leväsjoen kylä ja kulttuurimaisema	Törmäpellon laidun P-	- (hakattu)
Leväsjoen kylä ja kulttuurimaisema	Leväsj. rukoushuoneen niitty P-	- (umpeutunut)
Harjunpäänjoen kulttuurimaisema	Keropään kallio M-	-?
Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Isokartanon laitumet P	+ (ET)
Kokemäenjoen kulttuurimaisema	Pappilanjärvi P-	-?

5.4 Hoitosuunnitelmien laatiminen

Perinnebiotooppien hoidon tulisi aina perustua yksityiskohtaiseen hoitosuunnitelmaan. Valmiiden suunnitelmien pohjalta on jatkossa helpompi saada uusia alueita hoidon piiriin sekä erityistuki-että talkookohteina. Suunnitelmia tulisi laatia muuta-

ma vuosittain etenkin hoitoluokan I kohteille. Lisäksi suunnitelmia voidaan laatia perinnebiotooppien hoitoprojektien yhteydessä. Myös olemassa olevien hoitosuunnitelmien päivitys saattaa olla tarpeellista.

Tällä hetkellä erityistukea saavilla kohteilla suunnitelma kuuluu tuen saamisen ehtoihin, mutta muille kohteille ei hoitosuunnitelmia ole tehty.

Tärkeimmät hoidon suunnittelua edellyttävät I hoitoluokan kohteet (sekä ehdotus aikatauluksi):

Pispan kallioketo, Kokemäki	– mahdollisesti erityistuki (2007)
Nevarannan niitty, Lavia	– mahdollisesti erityistuki (2007)
Köörtilän kyläkallio, Merikarvia	– (2007-2008)
Harjan niityt, Pomarkku	– (2007-2008)
(Reksaaren entinen haka, Rauma)	– inventointi tehty 2006 – tämän pohjalta 2006-2007)
(Nurmesluoto, Rauma)	– kunnan toimesta, mikäli ei jo tehty koko alueelle (2007-2008)
Rauman Ladun majan kalliokedot, Rauma	– (2007-2008)
Rannanvuori, Rauma	– mikäli jatkossa hoidetaan perinnebiotooppina (2008-2009)
Orkonvuori, Rauma	– mikäli jatkossa hoidetaan perinnebiotooppina (2008-2009)
Koskelan laitumet, Siikainen	– (2009-2010))
Pihlajamäen laitumet, Siikainen	– (2007-2008)
(Siikilän laitumet, Siikainen)	– (2009-2010)

Rakentaminen ja metsittyminen ovat pienialaisten ketojen suurin uhka. Kullaan kaupan ketaa uhkaa heinien lisäksi männiköytyminen.

6 Hoitovastuun jakautuminen

Pääosin vastuu perinnebiotooppien hoidosta on maanomistajalla tai haltijalla, joista valtaosa on yksityishenkilöitä (yli 90 %). Valtion hallinnassa on kohteista noin 2-3 %, kunnilla noin 5 % ja loput muiden yhteisöjen omistuksessa. Aktiivituloilla hoitoa voidaan rahoittaa viljelijöille myönnettävän maatalouden erityisympäristötuen avulla. Tuen ulkopuolelle jääville kohteille pyritään löytämään muita hoitajia ja rahoitusmuotoja.

6.1 Aktiivitulat

Aktiiviviljelyä ja erityisesti karjanhoitoa harjoittavien tilojen perinnebiotooppeja tulisi hoitaa erityistuella. Hoito voidaan tehdä tilan omana työnä tai ostopalveluna paikallisilta maisemanhoitoon erikoistuneilta yrittäjiltä. Alueet voidaan myös vuokrata tukea hakevalle viljelijälle tai rekisteröidylle yhdistykselle. Perinnemaisemien hoito- ja rahoitusmahdollisuuksista on tiedotettu maastokäyn-neillä hoito-ohjelman yhteydessä. Neuvontatöitä tulee edelleenkin jatkaa viranomaisten ja neuvon-tajärjestöjen yhteistyönä. Erityisesti omistajat kaipaavat omalla maallaan annettavaa neuvontaa, mikä parantaisi myös maanomistajien kuvaa viranomaisista pelkästään valvovana tahona. Perinnemaisemien hoitoa tulee nostaa positiivisesti esille mahdollisena lisätulon lähteenä viljelijöille.

Maatalouden ympäristötuen uuden ohjelmakauden (2007-2012) myötä tukeen on tulossa lukuisia parannuksia, jotka toimivat kannustimena hoidon jatkamiselle ja etenkin uudestaan aloittamiselle. Mm. tukisumman korotus 420 eurosta 450 euroon, sekä pienen (alle 0,3 ha) kohteen korotettu tukitaso (135 €/kohde) lisäävät hoidon kannattavuutta hakijalle. Yhdistysten toivotaan ottavan hoidettakseen erityisesti pienialaisia kohteita. Vuodesta 2008 alkaen on mahdollista hakea investointitukea umpeenkasvaneiden perinnebiotooppien alkuvaukseen ja aitaukseen.

6.2 Lounais-Suomen ympäristökeskus

Koordinointivastuu kaikkien perinnebiotooppien hoidosta on alueellisilla ympäristökeskuksilla, joiden tehtävänä on tiedottaa ja sitouttaa muita tahoja alueiden hoitoon. Lisäksi ympäristökeskus vastaa yksityisillä suojelualueilla olevien, suojelualueiden ulkopuolisten Natura 2000 –ohjelmaan sisältyvien perinnebiotooppien, luonnonsuojeluohjelmakohdeiden, sekä luonnonsuojelulaissa mai-nittujen luontotyyppejen (katajaketojen ja merenrantaniittyjen) ja erityisesti suojeltavien perinnemaisemalajien kasvupaikkojen hoidosta. Myös muilla hoitoluokkaan I ja II kuuluvilla kohteilla vastuu alueen hoidosta on ympäristökeskuksella. Hoitoon ja koordinointiin tulee varata riittävät resurssit. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen osalta hoidon suunnittelun ja järjestämisen sekä koordinointin kustannukset on esitetty luvussa 8.

6.3 Metsähallitus

Valtion mailla vastuu perinnebiotooppien hoidosta on Metsähallituksella, jonka tavoitteena on myös valtion mailla olevien perinnebiotooppien hoitoon saaminen vuoteen 2010 mennessä.

Valtio omistaa yhteensä 8 kohdetta (kuusi 1990-luvulla inventoitua), joita hoidetaan erityistuella, Ympäristöministeriön rahoituksella ja kaksi on vailla hoitoa. Jatkossa Metsähallituksen tulisi järjestää hoito kaikille valtion omistamille perinnemaisemakohteille tai osallistua niiden hoitoon itse. Mm. Säpin niityt tulisi saada pikaisesti laajemman hoidon piiriin ja Puolivälinkarissa aloittaa hoito.

6.4 Museovirasto

Muinaisjäännösalueilla alueiden hoidosta ja etenkin hoidon suunnittelusta vastaa Museoviraston muinaisjäännösten hoitoyksikkö. Museovirasto hoitaa osaa kohteista omana työnään, osaa alueista hoitavat maanomistajat itse Museoviraston ohjeiden mukaisesti.

Monella Satakunnan perinnebiotooppikohteella on muinaisjäännöksiä, joten yhteistyö Museoviraston kanssa on tärkeää jatkossakin. Toivottavaa on, että Museovirasto ottaisi hoitaakseen lisää muinaisjäännöksiä sisältäviä perinnemaisemakohteita. Museoviraston hoito-ohjelman laajentamiseen sopivia hoitamattomia kohteita sekä näiden arvioitujen hoitokustannukset on esitetty taulukossa 10.

Satakunnan inventoidut perinnemaisemakohteet, joiden hoitoon, suunnitteluun tai hoidon järjestämiseen Museovirasto on osallistunut tai osallistuu tällä hetkellä:

Harolan lehdot, Eura	- lammaslaidunnus erityistuella (MH raivaus)
Luistarin keto, Eura 0,5 ha	- lammaslaidunnus erityistuella, niitto (MV)
Orjapaaden kallio, Kokemäki 0,5 ha	- niitto tarvittaessa (MV)
Leineperin haka, Kullaa	- lammaslaidunnus (päättynyt)
Tuiskulan myllyketo, Köyliö 1,6 ha	- lammaslaidunnus (päättynyt)
Yttälän Otan kedot, Köyliö 0,8 ha	- katajien raivaus (MV)
Isokartanon laitumet (Kellarinmäki), Ulvila 1 ha	- laidunnus erityistuella
Irjanteen kirkon keto, Eura 0,5 ha	- niitto
Kaunissaari, Eurajoki 1 ha	- raivaus tehty; vuosittainen niitto kedoilla

Satakunnan inventoidut perinnemaisemakohteet, joiden hoitoon, suunnitteluun tai hoidon järjestämiseen Museovirasto voisi osallistua tulevaisuudessa tai joissa hoito on alkamassa:

Tuiskulan myllyketo, Köyliö 1,6 ha	- mahdollisesti hoito aloitetaan uudelleen
Kraviojankankaan kivikautisen asuinpaikan ympäristö, Kokemäki (sisältäisi kohteet Riihinmaan keto ja Piuhojan niitty)	

Taulukko 10. Satakunnan hoitamattomat perinnebiotooppikohteet, joilla on (tummennetut) tai joiden läheisyydessä on muinaisjäännöksiä, ja mm. niiden hoidon arvioitujen kustannukset.

Vuosittaiset erityistukikustannukset (jotka riittänevät myös vuosittaisiksi laidunnuskustannuksiksi, kun perustamiskustannuksetkin jaetaan 5 vuodelle) on laskettu koko pinta-alalle sekä Satakunnassa erityistuen piirissä oleville kohteille maksetun keskimääräisen hoidon hehtaarihinnan (390 €) että maksimituen (450 € vuodesta 2007 lähtien) mukaan.

Vuosittaiset raivaus- ja niittokustannukset on arvioitu laskemalla raivauskulut (471 €/ha) puustoisten tyyppien pinta-aloille ja jaettu ne viidelle vuodelle, sekä lisäämällä näihin koneellisen niiton sekä niittojätteen keruun vuosittaiset kustannukset (290-580 €/ha) niitettävälle tyyppien pinta-aloille eli niityille, kedoille ja osin hakamaille.

Molemmat kustannukset on laskettu TE-keskuksen erityistuessa hyväksymien hoitotoimenpiteiden kustannusten mukaan. (Summista on nähtävissä että kustannukset esim. erityistuen avulla toteutettavalle laidunnukselle ja raivaus - niittohoidolle ovat lähes samaa suuruusluokkaa, mutta laidunnuksella on mahdollisuus hoitaa paremmin myös puustoisia perinnemaisematyyppisiä.)

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	ET-mahd.	ET-/laidunnuskustannukset	Raivaus- + niittokustannukset (€)
Eurajoki	Lutan kalliokedot	P+	3	(m)	1170 – 1350	960 – 1690
Eurajoki	Mäntyharjun niitty	P	1,7	(m)	660 – 770	500 - 970
Kiukainen	Köylypolven niitty	P-	2,2		860 – 990	850 - 1480
Kokemäki	Riihinmaan keto	P	0,6	m	230 – 270	180 - 360
Kokemäki	Piuhojan niitty	P	0,6	(m)	230 – 270	120 - 200
Köyliö	Ehtamon keto	P-	0,4		160 - 180	150 – 270
Lavia	Huidanlahden laitumet	M	1,6	m	620 - 720	410 - 700
Ulvila	Kullaan kirkon keto	P-	0,4		160 - 180	120 - 230
Ulvila	Kullaan kaupan keto	P-	0,5		200 - 230	100 - 180
	Yhteensä		11		4 290 – 4 950	3 390 – 6 080

6.5 Kunnat ja kaupungit

Vastuu kuntien ja kaupunkien omistamilla perinnemaisema-alueilla on pääosin omistajalla. Kuntien ja kaupunkien omistuksessa on Satakunnassa 14 kohdetta: 5 Raumalla, 2 Köyliössä, Porissa ja Ulvilassa (joista 1 Kullaalla), sekä 1 kohde Eurassa, Eurajoella ja Huittisissa. Näistä viisi - kahdeksan on vailla hoitoa, kolmea laidunnetaan erityistuen avulla ja kolmea kohdetta hoidetaan osittain.

Jatkossa kuntien tulee hoitaa yhä enemmän omistamiaan alueita, teettää työ ulkopuolisilla maisemanhoitourakoitsijoilla tai vuokrata alueita erityistuen avulla laiduntaville karjatilallisille tai niitto- ja raivaustyötä tekeville viljelijöille (tai yhdistyksille), jolloin alueet ovat lisätulonlähde hoitajille ja/tai kunnalle. Kunnat voivat kokeilla myös laidunelämien vuokraamista alueiden hoitoon. Mikäli ympäristökeskuksella olisi hoidon koordinoija, hän voisi auttaa hoitoalueiden ja hoitajien välittämisessä sekä muussa koordinoinnissa. Etenkin, kun kyse on I tai II hoitoluokan kohteen hoidon järjestämisestä (josta osittain vastuu myös ympäristökeskuksella). Kuntien perinnemaisema-kohteiden arvioidut hoitokustannukset on esitetty taulukossa 11.

6.6 Muut maanomistajat

Perinnebiotooppeja on jonkun verran myös seurakuntien, yhtiöiden ynnä muiden omistuksessa. Myös näiden tahojen tulee huolehtia omien alueidensa hoidosta. Ympäristökeskuksen koordinoija voisi myös näissä tapauksissa informoida omistajia perinnemaisema-alueista, niiden oikeasta hoidosta, sekä mahdollisesti toimia välittäjänä alueiden ja hoitajien kohtaamiseksi.

6.7 Vapaaehtoisjärjestöt

Erilaisten vapaaehtoisjärjestöjen ja vapaaehtoisten toiminta on kohdistunut pääsääntöisesti alueille, jotka muuten olisivat jääneet kokonaan hoidon ulkopuolelle. Satakunnan perinnebiotooppien hoitoon osallistuneita yhdistyksiä ym ovat mm. Muina ry – kotiseutuyhdistys, Porin seudun ympäristöseura, Porin lintutieteellinen yhdistys, Rauman seudun Luonnonystävät ja Satakunnan 4H-piiri.

Järjestöillä tulee jatkossakin olemaan tärkeä rooli perinnebiotooppien hoitajina. Ympäristötuen avautuminen myös muille kuin viljelijöille Leader-toimintavan kautta tuonee Satakunnassakin uusia alueita hoidon piiriin.

Kuntien tai kaupunkien omistamat kohteet ja niiden hoitotilanne:

Luistarin keto, Eura	- laidunnus erityistuella, Museoviraston niitto
Kaunissaari, Eurajoki	- keskiosan kedoilla Museoviraston niitto
Pappilanniemi, Huittinen	- laidunnus erityistuella (vuokraaja)
Paluksen tienvarsikedot, Ulvila (Kullaalla)	- ei hoidossa, ainakin osa kunnan omistama
Kankaanpään kylän kedot, Köyliö	- ei hoidossa (ei varmaa tietoa), osa kedoista
Köyliöjärven luusua, Köyliö	- laidunnus erityistuella
Tahkoluodon keto, Pori	- ei hoidossa
Pihlavan hakasaareke, Pori	- ei hoidossa (ei varmaa tietoa)
Reksaaren entinen haka, Rauma	- osin niitetty
Nurmesluoto, Rauma	- osin niitto, (lammaslaidunnus päättynyt)
Rauman ladun majan kalliokedot, Rauma	- ei hoidossa (osin vuokralla yhdistyksellä)
Omenapuumaa, Rauma	- ei hoidossa (osin laidunnus yksityismaalla)
Muinan niitty, Rauma	- ei hoidossa (vain pohjoisosa kunnan)
Pappilanjärvi, Ulvila	- ei hoidossa (ei varmaa tietoa)

Taulukko II. Kuntien omistamat hoitamattomat perinnebiotooppikohteet Satakunnassa, hoidon vuosittaiset kustannukset erityistuella/laidunnuksella tai niitto- ja raivaushoidolla.

Hoitokustannukset on laskettu TE-keskuksen erityistuessa hyväksymien hoitotoimenpiteiden kustannuksien mukaan. (kts. taulukko 10.)

Kunta	Kohde	Hoito- luokka	Hoito (+/-)	Pinta-ala (ha)	ET-/ laidunnus- kustannukset	Raivaus- + niitto- kustannukset (€)
Kullaa	Paluksen tien- varsikedot P	II	-	0,3	120 - 140	60 - 90
Köyliö	Kankaanpään kylän kedot P	III	-?	1,1	430 - 500	320 - 640
Pori	Tahkoluodon keto M	II	-	1	390 - 450	340 - 630
Pori	Pihlavan haka- saareke P-	III	-?	0,3	120 - 140	120 - 200
Rauma	Reksaaren enti- nen haka V	I	+/-	5,6	2 180 - 2 520	1 810 - 3 440
Rauma	Nurmesluoto M+	I	+/-	22	8 580 - 9 900	2 640 - 4 750
Rauma	Ladun majan kalliokedot M	I	-	1	390 - 450	230 - 400
Rauma	Omenapuunmaa M-	I	-	8	3 120 - 3 600	2 270 - 4 500
Rauma	Muinan niitty P	III	-/+	0,4	160 - 180	130 - 240
Ulvila	Pappilanjärvi P-	III	-?	3,5	1 370 - 1 580	1 340 - 2 360
	Yhteensä			43,2	16 850 - 19 440	9 250 - 17 250

Rauman Nurmesluodon maakunnallisesti arvokasta perinnemaisemaa on hoidettu vapaaehtoisvoimin. Rauman seudun luonnonystävä ovat niittäneet entisiä peltoja ja ketoja, 4H-kerho on vastannut Pinokarin tilan piha-alueiden lammaslaidunnuksesta.

7 Tietojen tallentaminen

Kaikki koottu tieto arvokkaiden perinnebiotooppien hoidosta, hoidon toteuttajista ja toteutustavoista tulee saada tallennettua ja tieto tulee olla jatkossakin päivitettävissä. Inventoidut alueet sekä niissä mahdollisesti tapahtuneet rajausmuutokset tulee tallentaa digitoituna Hertta-järjestelmään, jolloin ne voidaan ottaa laajemmin huomioon maankäytön suunnittelussa. Lähivuosien tavoitteena on, että myös kunnilla tarjoutuu mahdollisuus päästä tähän järjestelmään (YM:n ohjeistus 2004).

Valtakunnallista paikkatietoaineistoa (suoje-luohjelmat, Natura-kohteet ym.) on tulevaisuudessa mahdollista saada vapaasti verkosta. Perinnemaisema-aineisto on aluekeskusten omaa aineistoa, jota voidaan luovuttaa tarpeen mukaan. Esimerkiksi kunnille tulee lähettää inventoitujen perinnemaisemien ja erityistukea saavien perinnebiotooppien paikkatietoaineisto teknisille osastoille, joilla on tarvittavat tietokoneohjelmat käytössään. Näin ne ovat käytettävissä mm. kaavoitusta, ympäristösihteereitä ja maaseutussihteereitä varten. Myös metsäkeskus tarvitsee paikkatietoaineistoa, jotta puustoiset perinnebiotoopit voitaisiin ottaa huomioon metsäsuunnittelussa.

Perinnemaisemien seurantatiedot tallennetaan ympäristöministeriön laatimalle sähköiselle lomakkeelle ja viedään perinnemaisemarekisteriin, jota kautta ne ovat yhteistyötahojen käytettävissä. Ympäristökeskus päivittää rekisteriin myös yhteistyötahojen kohteiden seurantaan liittyvät tiedot. Lisäksi rekisteriin viedään erityistukitiedot sekä muuta kautta tietoon tulleet perinnebiotoopit.

Tällä hetkellä Varsinais-Suomen arvokkaaksi inventoitujen perinnebiotooppien aluerajaukset löytyvät jo Lounaispaikan karttapalvelusta. Satakunnan alueelta kohteita on mukana vain maakunnan eteläosista (Rauman eteläpuolelta). Ennen valtakunnallista perinnemaisemarekisteriä Lounaispaikkaa voidaan käyttää alustavana alueellisen rekisterin sijoituspaikkana. Lounaispaikan rekisteriä voitaneen kehittää lisäämällä aluerajusten yhteyteen info-näppäimen taakse tietoa koh-

teen hoitotilanteesta ja hoitotarpeesta. Rekisterin luominen ja kehittäminen tehdään kuten muukin hoito-ohjelman toteuttaminen synergiaetujen säästämiseksi yhteisesti sekä Varsinais-Suomen että Satakunnan perinnemaisemien osalta.

8 Suunnittelun ja hoidon resurssit ja rahoitustarpeet

Koska perinnebiotooppien hoidon suunnittelu ja järjestäminen kuuluvat ympäristökeskuksen tulosvastuullisiin tehtäviin, tulisi niiden näkyä myös Lounais-Suomen ympäristökeskuksen tulostavoitteissa ja resurssien jakamisessa. Vuosittain jaettavia ympäristötyömäärärahoja (YTY) voidaan käyttää nykyistä enemmän perinnebiotooppien hoitoon. Vuonna 2004 ympäristöministeriön perinnemaisemien hoitorahalla (15 480 euroa) rahoitettiin 17 kohteen hoitoa, joista vain yksi on Satakunnassa. Vuodelle 2005 myönnetystä 18 000 eurosta osa käytettiin hoito-ohjelman laatimisen kustannuksiin ja vain pieni osa hoitohankkeisiin. Perinnemaisemien

hoitorahojen, samoin kuin myös YTY-rahojen käyttöä tulee lisätä Satakunnassa.

Satakunnan hoito-ohjelman toteuttaminen yhteistyössä Varsinais-Suomen hoito-ohjelman kanssa (joka valmistuu keväällä 2007) tuonee synergiaetuja ja mahdollisesti myös resurssisäästöjä (esim. perinnemaisemarekisterin luominen ja koordinaattorin palkkakustannukset).

8.1 Suunnittelun ja hoidon järjestämisen toimenpiteet ja kustannukset

<p>1. Perinnebiotooppien hoidon järjestäminen ja koordinointi edellyttää vakinaisen henkilön palkkaamista (jonka työajasta noin 40 % Satakunnan, 60% Varsinais-Suomen perinnemaisemiin). Satakunnan osalta palkka- ja matkakulujen osuus on noin 25 000 € vuodessa. Mahdollisen perinnemaisemarekisterin luominen vaatisi lisäksi noin puolen vuoden työpanoksen tai noin 12 000 €.</p>
<p>a) Koordinoinnin ja hoitamattomien kohteiden hoidon järjestämisen vuosittaiset kustannukset:</p> <ul style="list-style-type: none">• Koordinointi 0,5 htkk – mm. yhteistyötahojen sitouttaminen, hoidettavien alueiden ja laiduneläinten /niittovälineiden yhteen saattaminen, hoito-/mallialueverkoston luominen• Hoidon järjestäminen 2 htkk - noin 30 kohteelle viiden vuoden kuluessa
<p>b) Perinnebiotooppien seurannan ja hoidon neuvonnan vuosittaiset kustannukset:</p> <ul style="list-style-type: none">• Seuranta, sekä hoidon neuvonta arvokkaimmilla kohteilla 2 htkk (+ matkakustannukset/samalla hoitosuunnitelmien päivitys/ päivitystarpeen määrittäminen)• Hoidon jatkuvuuden vuosittainen seuranta I hoitoluokan kohteilla (niiltä kohteilta, joilta erityistuki on päättymässä tai joita uhkaa omistajan suorittaman hoidon loppuminen), II hoitoluokan kohteilta noin viiden vuoden sekä III hoitoluokan kohteilta 10 vuoden välein.
<p>c) Perinnemaisemarekisterin luomisen ja päivityksen kustannukset:</p> <ul style="list-style-type: none">• Rekisterin luominen 3 htkk tai ostopalveluna 6 000 € (rakenteen luominen paikkatietoaineiston ympärille)• Sisällön luominen 3 htkk tai ostopalveluna 6 000 € (hoitotiedon ym. lisääminen rekisteriin)• Sisällön ja paikkatiedon päivittäminen - 0,5 htkk/ vuosi
<p>2. Erityistukilausuntojen vuosittaiset kustannukset (lausuntokäynnit ja lausuntojen laatiminen)</p>
<ul style="list-style-type: none">• 4 htkk eli 20 000 € + matkakustannukset 1000 €
<p>3. Hoitosuunnitelmien laatimisen kustannukset: (n. 10 hoitosuunnitelmaa = n. 2 /vuosi)</p>
<ul style="list-style-type: none">• 3 htkk/v ja/tai ostopalveluna 12 000 €• Rahoitus (2007) osin METSO – puustoiset perinnebiotoopit
<p>4. Tiedotuksen kustannukset: 0,5 htkk ja/tai 2 000 €</p>
<ul style="list-style-type: none">• Esim. tiedotus muutoksista erityistukijärjestelmässä uudella ohjelmakaudella
<p>5. Koulutuskustannukset: 2,5 – 3,5 htkk ja/tai 10 000 €</p>
<ul style="list-style-type: none">• Metsälän koulutus 0,5 htkk ja/tai 1 000 euroa• Suunnittelijoiden koulutus 0,5 htkk ja/tai 2 000 € (suunnitelmien laadun parantaminen luonnon monimuotoisuuden huomioimisen kannalta – perinnebiotooppien alustava inventointi)• Perinnemaisemien hoitajien eli pääosin viljelijöiden koulutus 0,5 htkk ja/tai 2 000 € (rahoitus mahdollisesti mm. TE-keskuksen koulutus- ja neuvontarahojen avulla.)• Niittokoneiden käyttökoulutus ja/tai neuvontamateriaalin luominen 1-2 htkk ja/tai 5 000 €
<p>6. Esimerkkialueverkoston tai mallitilojen luomisen ja esittelyn kustannukset: 3 htkk ja/tai 20 000 € (mahdollisesti rahoitus hankkeen tai projektin avulla – omarahoitusosuus)</p>

8.2 Hoidon kustannukset

Välittömästi hoitoa vaativat - I hoitoluokan - kohteet (taulukko 12.)

- Erityistuen piiriin on mahdollisesti saatavissa noin 5 kohdetta (hoito esim. vuokraamalla tai lainaamalla lähitaloilta laiduneläimiä tai niittämälä).
- Lisäksi 3 kohdetta sekä 1 kohdetta osittain on kunnan omistuksessa, joten hoito ja/tai rahoitus tulisi järjestyä omistajan kautta. (Rauman kaupungin omistuksessa olevan vajaan 40 hehtaarin hoitokustannusten osuus erityistuella tai koko alueen laidunnuksella on 14 300 – 16 500 tai niitto – ja raivaushoidolla noin 7 000 – 13 000 €. Tällä hetkellä pieni osa Reksaaresta on hoidettu uhanalaisrahoilla ja Nurmesluotoa on osin hoitanut yhdistys talkootyönä.)
- Säpin ja Puolivälinkarin hoito Metsähallituksen kautta (eivät mukana laskelmissa).

• Muiden kohteiden hoito voidaan osin tarjota yhdistyksille (rahoitus erityistuella) tai teettää esim. urakoitsijalla YM:n tai YTY-rahoituksella (eivät välttämättä vaadi hoitoa joka vuosi, vaan ajoittaista puuston raivausta ja niittoa esim. joka toinen vuosi). Ketoalueita voidaan myös ehdottaa vuokrattavaksi lähialueen viljelytiloille, jotka erityistukirahoituksella hoitaisivat raivauksen ja niiton.

Mikäli kaikkiaan noin 70 hehtaaria kattavia alueita ei saada erityistuen piiriin (tai laidunnukseen, jolloin vuosittaiset kustannukset 26 000 - 30 000 + raivauskulut noin 2 300 €), näiden hoitaminen niittämällä (35 ha) ja raivauksin (25 ha) maksaisi karkeasti arvioiden vuosittain 12 000 - 22 000 € (mikäli raivauskulut jaetaan viidelle vuodelle) tai alkuvuosina noin 30 000 ja myöhemmin vuosina 10 000 - 20 000 €. Alkuraivausten jälkeen siis vuosittaiset hoitokustannukset hieman pienenevät, tosin ilman laidunnusta ylläpitoraiwausta pitää tehdä muutaman vuoden välein.

Taulukko 12. Välittömästi hoitoa vaativat kohteet ja niiden arvioidut hoidon kustannukset

Vuosittaiset erityistukikustannukset (jotka riittänevät myös vuosittaisiksi laidunnuskustannuksiksi, kun perustamiskustannuksetkin jaetaan viidelle vuodelle) on laskettu koko pinta-alalle sekä Satakunnassa erityistuen piirissä oleville kohteille maksetun keskimääräisen hoidon hehtaarihinnan (390 €) että maksimituen (450 € vuodesta 2007 lähtien) mukaan.

Vuosittaiset raivaus- ja niittokustannukset on arvioitu laskemalla raivauskulut (471 €/ha) puustoisten tyyppien pinta-aloille ja jaettu ne viidelle vuodelle, sekä lisäämällä näihin koneellisen niiton sekä niittojätteen keruun vuosittaiset kustannukset (290-580 €/ha), jotka puolestaan on laskettu vain niitettävälle tyyppien pinta-aloille eli niityille, kedoille ja osin hakamaille.

Molemmat kustannukset on laskettu TE-keskuksen erityistuessa hyväksymien hoitotoimenpiteiden kustannuksien mukaan. (Summista on nähtävissä että kustannukset esim. erityistuen avulla toteutettavalle laidunnukselle ja niitto- ja raivaushoidolle ovat lähes samaa suuruusluokkaa, mutta laidunnuksella on mahdollisuus hoitaa laajemmin myös puustoisia perinnemaisematyyppisiä.)

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito (+/-)	ET-mahdollisuus	Pinta-ala (ha)	ET/ laid. kust. 390 €/ha	ET/laid. kust. 450 €/ha	Raivaus- + niittokustannukset €/v
Kokemäki	Pispan kallioketo	M+	-	(+)	1,7	660	770	570 - 970
Lavia	Nevarannan niitty	M	-	(+)	1,1	430	500	390 – 680
Merikarvia	Köörtilän kylä-kallio	M	-		< 2,8	1 090	1 260	560 – 990
Pomarkku	Harjan niityt	V	-	(+)	< 5	1 560	1 800	820 – 1 1400
Pori	(Puolivälinkari ja) Kakkuri	M-	-		3	1 170	1 350	810 – 1 450
Rauma	Reksaaren entinen haka	V	+/-	-	5,6	2 180	2 520	1 810 – 3 440
Rauma	Nurmesluoto	M+	+/-	-	22	8 580	9 900	2 640 – 4 750
Rauma	Ladun majan kalliokedot	M	-	-	1	390	450	230 - 400
Rauma	Rannanvuori	M	-	(+)	3,8	1 480	1 710	480 – 770
Rauma	Orkonmäki	M-	-		1,1	430	520	420 – 740
Rauma	Omenapuumaa	M-	(+/-)	(+)	8	3 120	3 600	2 270 – 4 500
Siikainen	Pihlajamäen laitumet	V	-	(+)	< 13	5 070	5 850	1 340 – 2 210
	Yhteensä				67,1	26 170	30 200	12 330 – 22 310

Viiden vuoden sisällä hoitoon järjestettävät – II hoitoluokan - kohteet (taulukko 13.)

- 2 kohteella voi laidunnus järjestyä jatkossa omistajan toimesta (Salomaan, Nokan laitumet), ja 6 kohteelle tulee ehdottaa alueen vuokraamista lähialueiden karjatiloilta laidunmaaksi.
- Kunnan omistamalle kohteelle tulisi omistajan järjestää hoito. (Porin Tahkoluodon hoitokustannukset ovat erityistuella tai laidunnuksella noin 390 – 450 €, raivaus- ja niittohoidolla 340 – 630 €.)
- Yhdelle kohteelle (Nokan kedot) voi raivaus järjestyä omistajan toimesta, mutta muille keto-kohteille täytynee raivaus ja niitto tai laidunnus järjestää ulkopuolisin voimin (vrt. edellä).

Mikäli näitä kohteita ei saada erityistuen piiriin, niiden hoitokustannukset on lisättävä edellä mainittujen I hoitoluokan kohteiden vuosittaisiin hoitokustannuksiin. Näiden noin 50 hehtaarin hoito erityistuella tai koko alueiden laidunnuskustannukset olisivat 20 000 – 23 000 €. Lisäksi vuosittaiset raivauskulut olisivat noin 2 300 euroa. Vastaavasti alueiden hoidon vuosittaiset kustannukset puustoisten tyyppien raivauksin (25 ha) ja avoimien osien niitoin (25 ha) olisivat 10 000 – 17 000 €.

Taulukko 13. Viiden vuoden sisällä hoitoon järjestettävät kohteet ja hoidon kustannukset

Hoitokustannukset on laskettu TE-keskuksen erityistuessa hyväksymien hoitotoimenpiteiden kustannuksien mukaan. (kts. taulukko 12.)

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito (+/-)	ET-mahdollisuus	Pinta-ala	ET/ laid. kust. 390 €/ha	ET/laid. kust. 450 €/ha	Raivaus- ja niittokustannukset
Eurajoki	Kaarlenkari-Marinkari	M	-		11	4 290	4 950	2 250 - 4 050
Kankaanpää	Kavokosken laidun	M+	-	(+)	7,1	2 770	3 200	710 - 1 350
Kankaanpää	Salomaan laitumet	M	-	+	4,6	1 790	2 070	530 - 680
Kokemäki	Pälälän kallioketo	M	?		1,6	620	720	440 - 730
Kullaa	Paluksen postin kedot	P	-		0,2	80	90	70 - 130
Kullaa	Paluksen tienvarsikedot	P	-		0,3	120	140	60 - 90
Lavia	Huidanlahden laitumet	M	-	(+)	1,6	620	720	410 - 700
Pori	Paavolan kedot	M	-	(-)	< 2,6	1 010	1 170	520 - 900
Pori	Ahlaisten kirkon kedot	M	+/-		2,2	860	990	500 - 940
Pori	Tahkoluodon keto	M	-	-	1	390	450	340 - 630
Siikainen	Sulkavan laitumet	M	-		1,8	700	810	380 - 670
Lappi	Nokan kedot	M-	-	(-)	<2,2	860	990	430 - 720
Rauma	Lehtisen keto	P+	-		0,2	80	90	70 - 130
Siikainen	Nokan laitumet	M-	-	(-)	7,5	2 930	3 380	1 540 – 2 700
Siikainen	Vuorelan haka	M-	-		3,2	1 250	1 440	1 060 – 1 990
Siikainen	Saarikosken Sillanpään I.	M-	-		4,7	1 830	2 120	410 - 730
	Yhteensä				51,8	20 200	23 310	9 720 – 17 120

Muiden ei-erityistukikelpoisten kohteiden hoidon rahoitus

Edellä mainittujen hoitoluokka I ja hoitoluokka II hoidon kustannusten lisäksi tarvitaan lisärahoitusta hoitoluokan III kohteille, joiden hoitoa ei voida rahoittaa maatalouden erityisympäristötuella, tai kohteille, joiden hoito ei pienen koon vuoksi ole omistajien mielestä taloudellisesti kannattavaa ja/ tai jotka tarvitsevat räätälöityä hoitoa arvokkuutensa tai muiden ominaispiirteidensä vuoksi (esim. uhanalaisten lajien kasvupaikat tai uhanalaiset luontotyypit). Näiden kohteiden määrä lisääntyy jatkossa, kun perinnebiotooppikohteita löydetään lisää ja osa entisistä kohteista jää pois hoidosta (ja omistus siirtyy esim. seuraavalle sukupolvelle, joka ei ehkä ole enää viljelijä).

Kaikkiaan tällaisten kohteiden pinta-ala on Satakunnassa arviolta 1000 ha ja niiden hoidon kustannukset noin 300- 400 000 €. Erityistuen piirissä tällä hetkellä noin 1500 ha, ja vielä löytämättömistä kohteista erityistuella rahoitettava osa voisi mahdollisesti olla noin 500 ha. Siis yhteensä 2000 ha - (luvussa 5.2) tavoitteeksi esitetystä 3000 ha hoidon piirissä vuoteen 2012 mennessä – arvioidaan rahoitettavaksi erityistukirahoituksella. Vielä löytämättömistä kohteista noin 500 ha tulisi hoidettavaksi muulla rahoituksella. Lisäksi inventoiduista kohteista hoitamattomia ei – erityistuen piiriin ehkä saatavissa olevia hehtaareja on noin 500 ha. Toisin sanoen yhteensä 1000 ha on arvioitu muulla rahoituksella hoidettavaksi.

Hoidon kustannukset yhteensä ja rahoitusmahdollisuudet

Hoidon (sekä suunnittelun) kustannukset yhteensä on esitetty taulukossa 14.

Erityistuen perinnebiotooppisopimusten piirissä on tällä hetkellä noin 1500 ha, ja niiden hoidon vuosittaiset kustannukset ovat noin 500 -600 000 euroa (Satakunnassa maksettu tukea keskimäärin 390 €/ha/v). Tavoitteena on saada hoidon piiriin erityistuella noin 2000 ha, jolloin kustannukset nousevat noin 780 000 euroon.

Hoidon vuosittaiset kustannukset muilla rahoitusmuodoilla, mikäli alueita ei saada erityistuen piiriin, ovat hoitoluokka I ja II osalta noin 40 000 - 50 000 €/ vuosi, muiden kohteiden osalta noin 300 000 - 400 000 €.

Hoitamattomien hoitoluokan I kohteiden hoitokustannukset ovat siis ensimmäisen viiden vuoden aikana maksimissaan noin 22 000 - 30 000 € per vuosi. Alkuraivauksen jälkeen kustannukset hieinan jatkossa pienenevät, mutta tämä korvautuu seuraavan viiden vuoden aikana hoidon piiriin

järjestettävillä II hoitoluokan kohteiden (maksimissaan 17 000 - 23 000 €) ja hoidon piiristä pudonneiden – aiemmin hoidettujen - kohteiden hoidon kustannuksilla.

Hoitotyön mahdolliset rahoituslähteet:

- YTY-rahoitus noin 3 000 € (n. 10 000 €/v Lounais-Suomen ympäristökeskuksessa, Satakunnan osuus jatkossa 1/3)
- YM:n perinnebiotooppien hoitorahoitus noin 8 000 € (n. 25 000 €/v Lounais-Suomessa, Satakunnan osuus jatkossa noin 1/3)
- Yhteistyötahojen järjestämällä hoidolla tai rahoituksella
 - (Metsähallitus: Säppi ja Puolivälinkari)
 - Museoviraston hoito-ohjelman laajennus, esim. 3-4 kohdetta – 1 500 – 2 000 €
 - Kuntien rahoituksella esim. noin 9 000 – 20 000 € (kts. luku 6.5)
- Projektirahoituksella (esim. kuntien kohteita yhteisinä Life- tai rakennerahastohankkeina)
- Lisäksi pieniä puustoisten perinnebiotooppien raivaus- ym. peruskunnostustoimia voidaan rahoittaa myös KEMERA:n luonnonhoitohankkeen avulla.
- Em. rahoitusmuotojen lisäksi tarvitaan vuosittaista kansallista rahaa osin hoitoluokan I ja II kohteiden hoitoon sekä vähempiarvoisten ja uusien kohteiden hoidon rahoitukseen.

Lisäksi hoidon kustannuksiin kuuluvat työkalupankin eli niittovälineiden, sekä niiden välittämisen ja huollon kustannukset. Mm. Satakunnan alueelle oman niittokoneen hankinta, huolto ja välitys (noin 5000 €/vuosi ja/ tai 1 htkk/vuosi) voitaisiin rahoittaa mahdollisesti hankkeen avulla.

Taulukko 14. Satakunnan arvokkaiden perinnebiotooppien hoidon kustannukset yhteensä.

Hoitokustannukset on laskettu TE-keskuksen erityistuessa hyväksymien hoitotoimenpiteiden kustannuksien mukaan. (kts. taulukko 12.) Huom. Taulukon eri osien kustannukset ovat osin päällekkäisiä.

Suunnittelun toimenpiteet tai hoidettava kohderyhmä	Hoidettavia hehtaareja (ha)	Suunnittelun tai hoidon kustannukset yhteensä (htkk tai €)	ET-/laidunnuskustannukset €/v (390 - 450 €/ha)	Raivaus- niittokustannukset €/v (niitto 290 - 580, raivaus 471 €/ha)
Koordinointi, hoidon järjestäminen priorisoidulle kohteille, seuranta ja neuvonta		noin 25 000/ v € (4 htkk)		
Perinnemaisemarekisterin luominen		6 htkk/12 000 €		
Erytystukilauseksten laatiminen ja maastokäynnit		20 000 €/ v + 1 000 €/v (4 htkk+matkakust.)		
Hoitosuunnitelmien laatiminen		3 htkk / 12 000 €/v		
Tiedotus		0,5 htkk ja/tai 2 000 €		
Koulutus		2,5–3,5 htkk ja/tai 10000 €		
Esimerkkialueverkostojen luominen ja esittely		3 htkk ja/tai 20 000 €		
I hoitoluokan kohteiden hoito	67,1		26 170 - 30 200	12 330 – 22 310
II hoitoluokan kohteiden hoito	51,8	noin 40 000 - 50 000 €/v	20 200 - 23 310	9 720 - 17 120
Yhteensä	118,9	noin 40 000 – 50 000 €/v	46 370 – 53 510	22 050 – 39 430
Niittokoneen hankinta, välittäminen ja huolto		5000 € ja/tai 1 htkk/v		
Erytystuen piirissä olevien (v. 2005-2006) kohteiden hehtaarin määrä ja hoidon kustannukset	1 400 - 1500	500 - 600 000 €/v		
Erytystuen piirissä v. 2012 olevien kohteiden (hehtaaritavoitetta ja) hoidon kustannukset	2 000	780 000 €/v		
Erytystuen ulkopuolelle jäävien hoidettujen kohteiden (hehtaaritavoitetta ja) hoidon kustannukset muulla rahoituksella v. 2012	1 000	300 - 400 000 €/v		
Muinajäännösalueella tai sen läheisyydessä sijaitsevien hoitamattomien perinnemaisemien hoitokustannukset	11		4 290 – 4 950	3 390 – 6 080
Kuntien omistamien hoitamattomien perinnemaisemien hoitokustannukset	43,2		16 850 – 19 440	9 250 – 17 250

Lähteet

- Jutila, H., Pykälä, J. , Lehtomaa, L. 1996. Satakunnan perinnemaisemat. Jyväskylä. Alueelliset ympäristöjulkaisut 14. 198 s.
- Kaisajoki, K., Karhunen A. 2005. Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma. Vampulan itäosa. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen moniste 12/2005.
- Kortesharju, M., Karhunen, A. 2004. Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma. Ahlainen, Pori. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen moniste 10/2004.
- Kortesharju, M. , Karhunen, A. 2005. Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma ja perinteisiä maatalousympäristöjä. Merikarvia. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen moniste 5/2005.
- Perinnebiotooppien hoidon kiireellisyyden määrittäminen. Ympäristöministeriö 2003.
- Perinnebiotooppien alueellinen hoito-ohjelma. Ympäristöministeriö 2004.
- Perinnemaisemien hoitotyöryhmän mietintö 2000. Perinnebiotooppien hoito Suomessa. Suomen ympäristö -julkaisut 443. 162 s.
- Pykälä, J. Alanen, A., Vainio, M. & Leivo, A. 1994: Perinnemaisemien inventointiohjeet. Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja 559: 1-106.
- Satakunnan Luonnonsuojeluselvytys 1995-1998, kohdekohtaiset maastolomakkeet. Satakuntaliitto.

Liitteet

Hoidon priorisointi - valtakunnallisesti arvokkaat kohteet

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdol- lisuus
Harjavalta	Vaajalan laitumet	V	I	I	N	12,7	+	2011
Luvia	Säpin niityt	V	I	I	K	42	(+/-)-	MH
Luvia	Mikolan laitumet	V	I	I	N	8,5	+	2010
Merikarvia	Kantolan laitumet	V	I	I	N	6,9	+	2010
Pomarkku	Harjan niityt	V	I	I	A	n. 4	-	m
Pori	Fleiviikin niitty	V	I	I	N	90	+	2011
Pori	Kuuminaisten niemen kärki	V	I	I	N	32	+	2010
Pori	Pihlavaluodon laitumet	V	I	I	N	100	+	2010
Pori	Etelärannan laitumet	V	I	I	N	21	+	2011
Rauma	Reksaaren entinen haka	V	I	I	K	5,6	(+/-)-	
Siikainen	Koskelan laitumet	V	I	I	N	4,7	+	m
Siikainen	Pihlajamäen laitumet	V	I	I	A	13	-	m

Liitetaulukoissa Ia- If käytetyt merkinnät:

Arvo: Perinnemaisemainventoinneissa määritetty arvo

Hoitoluokka lähtö: Perinnemaisemainventoinneissa määritetyn arvon mukainen alustava hoitoluokka

Hoitoluokka: Priorisoinnin perusteella (harvinaiset tyypit, pisteytys ja tapauskohtainen arviointi) arvioitu hoitoluokka, (II) = hoitoluokan varmistuminen edellyttää vielä maastokäyntiä ja/tai pidempiaikaista hoitoa. (III) = osin arvonsa menettänyt kohde (III hoitoluokkaa vain mikäli aloitetaan uudelleen säännöllinen hoito), III? = hoitoluokan varmistuminen edellyttää vielä maastokäyntiä, E = ei arvoa (menetetty)

Hoidon kiireellisyys: A = akuutti, K = kohtalainen, N = nykyhoito hyvä, - = ei hoitotarvetta (menetetty)

Pinta-ala: Perinnemaisemainventointirajauksen mukainen pinta-ala

Hoito: + = hoidettu, +/- = osin hoidettu, (+/-)- = hoidettu vain pieneltä osin, - = ei hoidettu

ET/ mahdollisuus: Voimassa olevan erityistukisopimuksen päättymisvuosi tai erityistuen hakumahdollisuus. m = hakumahdollisuus, (m) luultavasti hakumahdollisuus (viljelijä), MH = haltijana Metsähallitus

Kohde	Harvinainen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat.- alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset kpl	Huo- arv. yli 5	M-/ KM- alue	Pisteet
Vaajalan laitumet	prkt , prni	kt, trni	Jä-ni , ku-tr ni	Nat	ni 1,3 kt 0,6 hm 6	1 + 1	5	(mm)	17
Säpin niityt	klkt, mrni	kt, mrni	ku-tr ni? , mrni?	Nat	klkt 2 ni 4 mrni 22 ml 8	2 + 3	17	KM	25
Mikolan laitumet	kt	kt, trni	(hm?)		kt 0,8 ni 1,5 hm 3,4	1 + 1	8	KM	12 - 13
Kantolan laitumet	kt	kt, trni	ku-tr ni?	Nat	kt 0,7 ni 1,1 (ml 4,1)	2 + 2			16
Harjan niityt	(kgkt , prni)	trni	(hm, ku-tr ni?)		ni 1,1 -1,6	0 + 1	5		5 - 8
Fleiviikin niitty	(tni) , mrni	mrni	mrni , hm	Nat	mrni 76,5 hm 4,5 ml 9	1 + 0	6		14
Kuumaisten niemen kärki	mrni	kt, mrni	mrni , hm, ku-tr ni	Nat	kt 2,1 mrni 14,9 hm 4,7 ml 9,3	2 + 1	15		25
Pihlavaluodon laitumet	mrni	mrni	mrni , hm	Nat	mrni 47,5 hm 9 ml 39	1 + 2	10		15
Etelärannan laitumet	sl , mrni	mrni	mrni , hm	Nat	mrni 20,2	1 + 1	10	M	13
Reksaaren entinen haka	lehdp		hm?	Nat, Ls	hm 5,6	2 + 3	5		13
Koskelan laitumet	(kgkt) prni	kt, trni	ku-tr ni , hm	Nat		0 + 1			9
Pihlajamäen laitumet	(prni)		(hm)	Nat	ml < 8,5 hm 3,9	0 + 1			3 - 5

Liitetaulukoissa la- lf käytetyt merkinnät:

Harvinainen tyyppi/ alueelliset erityisvastuutyypit: tni = tulvaniitty, sl = suolamaat, nu = nummi, **prkt** = pienruohoketo, **kgkt** = kangasketo, **ksprni** = kostea pienruohoniitty, klkt = kallioketo, kt = keto, prni = tuore pienruohoniitty (myös esim. hakamailla), mrni = matala merenrantaniitty, lehp = lehdestetyt puut).
() = aiemmin tavattu tyyppi, jota ei enää tavattu viime maastokäynnillä, saattaisi palautua hoidon myötä.

Direktiivin luontotyyppi: **Jä-ni** = jäkkiniiyty, **ku-tr ni** = runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt, al ni = alavien maiden niitetyt niityt (niittoniitty), vuni = vuoristojen niitetyt niityt (tuoreet suurruohoniityt), ks ni (kosteat suurruohoniityt), hm = hakamaa, **mrni** = matala merenrantaniitty; () = luontotyyppi, muttei Natura-alueella, lt? = mahdollinen luontotyyppi

Ls-/ Natura-alue: Ls = luonnonsuojelualueella, Nat = Natura-alueella, So = suojeluohjelmakohte

Laaja-alaisuus: klkt = kallioketo, kt = keto, ni = tuore (kosteaa) niitty, mrni = merenrantaniitty, hm = hakamaa, ml = metsälaidun

Uhanalaiset: valtakunnallisesti + alueellisesti uhanalaisten perinnebiotooppikasvilajien lukumäärä

Huo. arv. yli 5: Huomionarvoisten kasvilajien määrä, kun niitä on vähintään 5 kappaletta (= 1 piste)

M-/ KM- alue: M = valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, (M) = osin maisema-alueella tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue, KM = valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue, (KM) = osin kulttuurimaisema-alueella, mm = muinaisjäänös alueella, (mm) = muinaisjäänös välittömässä läheisyydessä

Pisteet: Priorisoinnin yhteispistemäärä (vaihteluväli riippuen Natura-luontotyyppien ja mahdollisten Natura-luontotyyppien esiintymisestä, myös ei-Natura-alueilla – jolloin suluissa)

Hoidon priorisointi – maakunnallisesti arvokkaat kohteet

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Eurajoki	Kaunissaari	M+	II	II	N	5	+	
Kankaanpää	Kavokosken laidun	M+	II	II	A	7,1	-	(m)
Kokemäki	Pispan kallioketo	M+	II	I	A	1,7	-	m
Köyliö	Kaukosaari	M+	II	I	N	7,3	+	2011
Rauma	Nurmesluoto	M+	II	I	K	22	+/-	
Siikainen	Siikilän laitumet	M+	II	I	N	4,1	+	
Eurajoki	Kaarlenkari – Marikari	M	II	II	K	11	-	
Eurajoki	Eurajokisuiston laidun	M	II	II	N	11,2	+	2007-8
Huittinen	Kuukkisen keto	M	II	E	-	1	-	
Kankaanpää	Salomaan laitumet	M	II	II	A	4,6	-	m
Kiukainen	Katilan kedot	M	II	II	N	2	+	2008
Kokemäki	Pälpälän kalliokedot	M	II	II	A	1,6	-	
Köyliö	Kirkkosaaren pohjois- kärki	M	II	II	N	8	+	2011
Köyliö	Uitamon niitty	M	II	I	N	8,2	+	2011
Lavia	Huidanlahden laitumet	M	II	II	A	1,6	-	m
Lavia	Nevarannan niitty	M	II	I	A	1,1	-	m
Merikarvia	Kivikosken haat	M	II	II	N	5,3	+	2006-8
Merikarvia	Pooskerin kartanon lai- tumet	M	II	II	(N)	6	+	2007
Merikarvia	Köörtilän kyläkallio	M	II	I	A	2,8	-	
Merikarvia	Saarisen laitumet	M	II	II	(N)	15,2	+	2010
Merikarvia	Lankosken laitumet	M	II	II	N	5,7	+	2006
Noormark- ku	Koti-Passilahti	M	II	III	-/K	0,4	-	(m)
Pomarkku	Perttulan laitumet	M	II	III	N-K	10	(+)	2010
Pori	Paavolan kedot	M	II	II	A	2,6	-	
Pori	Ahlaisten kirkon kedot	M	II	II	K-A	2,2	-	
Pori	Tahkoluodon keto	M	II	II	A	1	-	
Pori	Hevoskarin rantaniitty	M	II	II	N	2,3	+	2008
Rauma	Sorkan Arvela	M	II	I	(N)	3,7	+	2011
Rauma	Rauman Ladun majan kalliokedot	M	II	I	A	1	-	

Kohde	Harvinainen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Kaunissaari	klkt, mrni	kt, trni, mrni	(ku-tr ni?)		klkt 1,2 ni 2,7		7		6 - 8
Kavokosken laidun	(prni)				(ml 4,9)			(KM)	2
Pispan kallioketo	(kgkt)-klkt	kt, trni	(ku-tr ni)		ni 1,4	1 + 4		(mm)	11 - 13
Kaukosaari		trni	ku-tr ni, hm	Nat	ni 2,2	1 + 1	5	M, KM	13
Nurmesluoto	(kgkt?, lehp/ni), kt, mrni niitto,	kt, trni, mrni	ku-tr ni, mrni, (leni)	Nat	kt 1 trni 2,5 (leni/hm 5,5 ml/lehto 9,2)	1 + 0	9		15
Siikilän laitumet	(kgkt?), prni	trni	ku-tr ni, hm	Nat					5
Kaarlenkari-Marikari	kt, mrni	kt, mrni	(mrni, (ku-tr ni?))	So	kt 0,7 (hm 4,8)	1 + 2			9 - 14
Eurajokisuiston laidun	mrni	mrni	(mrni, hm)		hm 3,4 (/9,53)	1 + 0		KM	6 - 9
Kuukisen keto	(prkt)	(kt)			(kt 0,7)	(l)		KM	(6)
Salomaan laitumet	(prni)	trni			(ml 4,1)				1 - 4
Katilan kedot	kt	kt, trni	(ku-trni?, hm)		ni 1,3	1 + 0			7 - 10
Pälpälän kalliokedot	klkt	kt	(ku-tr ni)		klkt 1,1	1 + 2	5		8 - 10
Kirkkosaaren pohjoiskärki			hm	Nat	ml 6,7 (nyk. osa < 2 hm)	1 + 0		M, KM	8
Uitamon niitty		trni	ku-tr ni, hm	Nat	rnni 5,3 /4,6	1 + 1		M, KM	12
Huidanlahden laitumet	(prni)	trni				0 + 1		(mm)	2
Nevarannan niitty	(prkt), prni	trni			(ni 1,1), nyk. lähes hm	1 + 1			7
Kivikosken haat	klkt, (kt)	kt, trni	(ku-trni?, hm)		trni 1				5 - 8
Pooskerin kartanon laitumet	mrni	trni, mrni	mrni, hm, (ku-tr ni)	Nat			5	KM	8
Köörtilän kyläkallio	klkt	kt		Ls	klkt 1,5 (nyk. osa trni)	2 + 0		KM	10
Saarisen laitumet					ml 12,9, (rnni 2,3)				1
Lankosken laitumet	tni?	trni?	(tni?)	(Ls)	ml > 3,3	0 + 1		KM	5 - 7
Koti-Passilahti	(kt)	kt/trni							2
Perttulan laitumet		trni	(hm)		(trni 1,1)				2 - 5
Paavolan kedot	klkt, kt	kt, trni			kedot 0,6	1 + 0		M	8
Ahlaisten kirkon kedot	(prkt)	kt, trni	(ku-tr ni)		kt 1,1	1 + 0	5	M, KM	10 - 12
Tahkoluodon keto	(prkt), kt	kt, trni	(ku-tr ni)			1 + 1			7 - 9
Hevoskarin rantaniitty	mrni	mrni	mrni	Nat		1 + 1	10		10
Sorkan Arvela	kt, prni	kt, trni	(ku-tr ni, hm)		ni 1,2	1 + 1	11		10 - 13
Rauman Ladun majan kalliokedot	klkt	kt	(ku-tr ni/hm)	Nat		1 + 0			7 - 8

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala	Hoito	ET/ mahdol- lisuus
Rauma	Rannanvuori	M	II	I	A	3,8	(+)/-	(m)
Siikainen	Sulkavan laitumet	M	II	II	K/A	1,8	-	
Siikainen	Tuomiluoman laitumet	M	II	III	A	6,3	-	(m)
Eurajoki	Kiikolan laitumet	M-	III	III		3,2	-	m
Huittinen	Pappilanniemi	M-	III	I	N	5,4	+	2007
Jämijärvi	Lehtisaaren laitumet	M-	III	III	N	1,4	+	
Jämijärvi	Uimaluodon rantalaidun	M-	III	III	(N)	3,1	+	2010
Kankaanpää	Kulhuan laitumet	M-	III	II	(N)-K	8	+/-	(m)
Kiukainen	Maijalan kallio	M-	III	III	A	1,1	-	
Kokemäki	Köysikosken niityt	M-	III	III	(K)	10	-	
Kokemäki	Orjapaaden kallio	M-	III	II	A	18	(+)/-	
Lappi	Nokan kedot	M-	III	II	K	2,2	-	
Lappi	Ellinkulmanmäki	M-	III	III	(A)	6,4	-	
Merikarvia	Aspalan laitumet	M-	III	III	N	3,4	+	(m)
Merikarvia	Fidiholma	M-	III	II	N	17,5	+	2010
Merikarvia	Peräkorven laitumet	M-	III	II	(N)	15	+	2010?
Noormarkku	Mykrän laitumet	M-	III	III		6,2	-	
Pomarkku	Yli-Viidan laitumet	M-	III	III	N?	3,5	+	2006
Pori	Kuuminaisten kotilaitumet	M-	III	III	N?	5,3	+	m
Pori	Landskatan laitumet	M-	III	III		10,4	(+)	2008
Pori	Puolivälinkari ja Kakkuri	M-	III	I	A-K	3	-	
Rauma	Orkonmäki	M-	III	I	(A)	1,1	-	
Rauma	Omenapuumaa	M-	III	I	K	8	(+)/-	2010
Siikainen	Leppijärven Ylisentalon laitumet	M-	III	II	N	9,5	+	2006
Siikainen	Leväsjoen Heikkilän laitumet	M-	III	II	(N)	7,3	+	2008
Siikainen	Nokan laitumet	M-	III	II	A	7,5	-	
Siikainen	Raunilan laitumet	M-	III	II	(N)	1,1	+	2011
Siikainen	Valtalan laitumet	M-	III	III	(N)	2	+	(m)
Siikainen	Vuorelan haka	M-	III	II	A	3,2	-	
Siikainen	Saarikosken Sillanpään laitumet	M-	III	II	A	4,7	-	
Ulvila	Keropäänkallio	M-	III	III?		1,2	-?	
Ulvila	Harjunpään kalliokedot	M-	III	III	(A)	0,4	-	

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastuu	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/ KM-alue	Pisteet
Rannanvuori	klkt	kt		Nat	(klkt 1)	1 + 2	8	KM	10
Sulkavan laitumet	(prni)	trni				0 + 1			3
Tuomiluoman laitumet	(prni)	(trni)			(ml 5,4)	0 + 1			1-3
Kiikolan laitumet	klkt	kt, trni			klkt 0,6				4
Pappilanniemi	prni, kullot. ni	trni	ku-tr ni, vuni, ksni, hm	Nat	rnni 2,9	1 + 0		KM	12
Lehtisaaren laitumet	(prni)		(hm)						1 - 2
Uimaluodon rantalaidun			(hm)						0 - 1
Kulhuan laitumet	(klkt)	(kt, trni)	(hm)		hm 3,7			M, KM	5 - 7
Maijalan kallio	klkt, kt	kt				1 + 1		KM	6
Köysikosken niityt	(klkt)	(kt, trni)		LSo	(ml/lehto 6)	1 + 0			7
Orjapaaden kallio	klkt	kt			klkt 2	1 + 1	7	KM	9
Nokan kedot	klkt	kt	(ku-tr ni)		klkt 1,5	1 + 1	5	KM	9 - 11
Ellinkulmanmäki	klkt	kt			klkt 1,5			KM	3
Aspalkan laitumet	(kt)	trni	(hm)						2 - 3
Fidiholma	kt, mrni	kt, trni, mrni	mrni, hm?	Nat				KM	10
Peräkorven laitumet			(hm)		ml 12,1 (osa hakattu)				2 - 3
Mykrän laitumet	(prni?)	trni	(hm?, ku-tr ni?)		(ml 4,7)				3 - 6
Yli-Viidan laitumet		trni	(hm?)			0 + 1			3 - 4
Kuuminaisten kotilaitumet	kt, mrni	kt, mrni				1 + 0		KM	6
Landskatan laitumet	mrni?	mrni	(mrni?, hm?)					M	2 - 5
Puolivälinkari ja Kakkuri	nu, kt, mrni	nu, kt, mrni	ku-tr ni, nu, mrnn	Nat, Ls	kt 1	1 + 0	6		14
Orkonmäki	klkt, (prni)	kt		Nat		2 + 1	8	KM	12
Omenapuumaa	mrni	trni, mrni	mrni	Nat	ni 1,5	1 + 1	10		12
Leppijärven Ylisentalon laitumet			hm	Nat	ml 8,1				3
Leväsojen Heikkilän laitumet	(klkt, prni)	(kt, trni)	hm	Nat	ml 5,9			KM	6
Nokan laitumet	(klkt, kt)	(kt)		(LSo)	hm 4,5	0 + 3			7
Raunilan laitumet	prni	trni	(hm)						2
Valtalan laitumet		trni						KM	2
Vuorelan haka	(ksprni), prni					0 + 1			2
Saarikosken Sillanpään laitumet	(prkt, prni), kt	kt, trni			(ml 3,6)		5		4
Keropäänkallio	klkt, kt	kt			kedot 0,7	1		KM	7
Harjunpään kalliokedot	klkt	kt				1			4

LIITE I/I c Hoidon priorisointi - paikallisesti arvokkaat kohteet

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdol- lisuus
Eura	Harolan lehdot	(P+)	(III)	(II)	N	6,55	+	2010 MH
Eura	Museonmäen kallioketo	P+	III	III	A	0,2	-	
Eura	Harvasen tienvarsiketo	P+	III	III	(K)	0,9	-	
Eurajoki	Irjanteen kirkon keto	P+	III	II	(N)	0,5	+	
Eurajoki	Lutan kalliokedot	P+	III	III		3	-	(m)
Eurajoki	Orjansaaren kalliokedot	P+	III	III	K	2,4	-	
Honkajoki	Antinluoman jokivarsi- niitty	P+	III	III	K	0,9	-	
Huittinen	Yli-Vakkilan metsälaidun	P+	III	III?		1,1	-	(m)
Jämijärvi	Pitkälähden rantaniitty	P+	III	III	(N)	0,7	+	m
Jämijärvi	Lepistön laidunsaareke	P+	III	III		0,2	-	
Jämijärvi	Uusitalon laidun	P+	III	III	K	0,4	-	(m)
Jämijärvi	Soinin rantaniitty	P+	III	III	(N)	1	+	(m)
Kankaanpää	Vähä-Kivijärven metsä- laidun	P+	III	III?		1	-?	
Kiukainen	Anttilan niityt	P+	III	III	N	1,9	+	(m)
Kokemäki	Potin kalliokedot	P+	III	II	(N)-K	4,8	+	2008
Köyliö	Yttälän otan kedot	P+	III	III	(N)	0,8	+	
Lavia	Vanha-Karhiniemen lai- tumat	P+	III	III	N	6,4	+	2006-10
Luvia	Luodonkylän niityt	P+	III	III		0,8	+	2010
Luvia	Luvian keskustan niitty	P+	III	III?		0,8	-?	
Merikarvia	Filppulan Vanhatalon laitumat	P+	III	(III)	-(A)	3,5	-	
Merikarvia	Varsamäen laitumat	P+	III	III	K	2,2	-	(m)
Merikarvia	Heikkilän laitumat	P+	III	III	N	17	+	2007
Noormark- ku	Peltomaan kallioketo	P+	III	III	A	0,6	-	
Noormark- ku	Keitaanrannan laitumat	P+	III	III?		0,9	-	(m)
Noormark- ku	Viinamäen laitumat	P+	III	III		3,5	-	(m)
Pomarkku	Tuunajärven metsälaidun	P+	III	III		2,2	(+)	m
Pomarkku	Vanha-Tuunan laidunmäki	P+	III	III		0,6	-	
Pomarkku	Levolan niitty	P+	III	III?		0,7	-?	
Pori	Riitsaranlahden ranta- niitty	P+	III	I	N	27	+	2011
Pori	Flodströmin kedot	P+	III	III		3,6	-	
Pori	Preiviikin kedot	P+	III	III?		1,8	-?	
Pori	Koivuniemen laidun	P+	III	III	N	0,7	+	2008

Kohde	Harvinaisen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Harolan lehdot	pähm/päle	trni	hm?	Nat.	trni 1,3 ml 5		5	mm	6
Museonmäen kallioketo	klkt	kt				1 + 1	5		6
Harvasen tienvarsiketo	klkt, prni	kt, trni	(ku-tr ni)			1 + 1			6
Irjanteen kirkon keto	(pr)kt, niitto	kt	(ku-tr ni/al ni)			1 + 1		KM	7 - 9
Lutan kalliokedot	klkt	kt, trni			kedot 1,8			(mm)	3
Orjansaaren kalliokedot	klkt	kt, trni			kt 1,2 trni 1,2				5
Antinluoman jokivarsiiniitty		trni	(hm?)					KM	2 - 3
Yli-Vakkilan metsälaidun	(prkt?)								0
Pitkälahden rantaniitty									0
Lepistön laidunsaareke		trni				0 + 1			2
Uusitalon laidun		trni							1
Soinin rantaniitty									0
Vähä-Kivijärven metsälaidun	(prni)					0 + 1			1
Anttilan niityt	kt	kt, trni				1 + 0		KM	6
Potin kalliokedot	klkt, kt	kt	(ku-tr ni, hm)			1 + 1			5 - 8
Yttälän otan kedot	kt	kt			kt 0,8	1 + 0		M, KM, mm	8
Vanha-Karhi-niemen laitumet	(kt, prni)	trni	(hm)		rni 2,7				3 - 4
Luodonkylän niityt	(prkt)	kt, trni				1 + 0		KM	7
Luvian keskustan niitty		trni				1 + 0		KM	6
Filppulan Vanha-talon laitumet	(klkt)	(trni)				1 + 0			4
Varsamäen laitumet	(prni)					0 + 1			1
Heikkilän laitumet	(kl)kt	kt	(hm)		hm 7,1 ml 9,6				3 - 4
Peltomaan kallioketo	klkt	kt							1
Keitaanrannan laitumet		trni							1
Viinamäen laitumet	kt	kt, trni							3
Tuunajärven metsälaidun	(prni)	trni	(ku-tr ni?)						1 - 3
Vanha-Tuunan laidunmäki	klkt	kt				0 + 1			3
Levolan niitty	(prni)	trni							2
Riitsaranlahden rantaniitty	sl, mrni	mrni	mrni	Nat	mrni	0 + 1	8	M	9
Flodströmin kedot	klkt, kt	kt, trni				1 + 0		M	7
Preiviikin kedot	kt	kt, trni			(kt 0,8)	1 + 0		KM	7
Koivuniemen laidun	(prni)	trni (mrni)	(ku-tr ni?, hm)			0 + 1			2 - 7

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Pori	Anttooran laidun	P+	III	III	N	5	+	2007
Pori	Jutilan huvilan keto	P+	III	I	N	0,3	+	
Pori	Levon keto	P+	III	III?		0,6	-?	
Rauma	Lehtisen keto	P+	III	II	A	0,2	-	
Rauma	Vermuntilan keto	P+	III	(III)	(A-K)	0,1	-	
Rauma	Helon laidun	P+	III	III	A-K	4,4	+/-	2006-7
Siikainen	Ruohomäen laitumet	P+	III	(III)	(A)/-	3,6	-	
Siikainen	Saukonkorven laidun	P+	III	(III)	(A)	4,7	-	
Siikainen	Koiviston laitumet	P+	III	III	(A)	3,4	-	
Siikainen	Lindin laitumet	P+	III	III	(N)	2,5	+	2005
Siikainen	Samminmajan Sillan-pään laitumet	P+	III	III	A	2,4	-	
Siikainen	Vettenrannan laitumet	P+	III	III	(N-K)	24	+/-	m
Siikainen	Hirvikosken metsälai- tumet	P+	III	(III)	(A)/-	4,8	-	
Eura	Turajärven niityt	P	III	III	A/-	2,7	-	
Eurajoki	Orjansaaren laidun	P	III	III?	(A)	3,4	-	
Eurajoki	Mäntyharjun niityt	P	III	III	K	1,7	-	(m)
Harjavalta	Ylisen lammaslaitumet	P	III	III	N	3	+	2008
Honkajoki	Kiviojan laitumet	P	III	III	N	1,1	+	m
Honkajoki	Tarhasaaren kallioketo	P	III	III?	A	0,2	-	m
Honkajoki	Seppälän haka	P	III	(III)	(A/K)	0,2	-	
Huittinen	Vahelan haka	P	III	III	(N)	0,8	+	2011
Jämijärvi	Teelmäen laidun	P	III	III	(N)	15	+	2010
Kankaanpää	Jankkarin laitumet	P	III	III	(N)	2,1	+	2009
Kankaanpää	Kouran laitumet	P	III	III?	A	2,8	-	
Kankaanpää	Kankaron laitumet	P	III	III?	A	1,3	-	(m)
Karvia	Yli-Kivistön rantalaidun	P	III	III	(N)	1,7	+	m
Kokemäki	Hurun kalliokedot	P	III	III	N/K	1,5	+/-	2006
Kokemäki	Miettisen haka	P	III	III?	(N)	1,3	+	m
Kokemäki	Riihinmaan keto	P	III	III	A	0,6	-	m
Kokemäki	Piuhojan niitty	P	III	III	(A)	0,6	-	(m)
Kullaa (Ulvila)	Levanpellon kallioketo	P	III	III?	(A)	0,2	-	
Kullaa (Ulvila)	Torisevanahteen keto	P	III	E	-	(0,1)	-	
Kullaa (Ulvila)	Paluksen postin kedot	P	III	(II)	K	0,2	-	
Kullaa (Ulvila)	Paluksen kallioketo	P	III	III	A	0,2	-	
Kullaa (Ulvila)	Paluksen tienvarsikedot	P	III	II	K	0,3	-	
Kullaa	Toivosen niityt	P	III	III	K	2,5	-	(m)
Köyliö	Kankaanpään kylän kedot	P	III	III?		1,1	-?	
Köyliö	Tupalan laitumet	P	III	III?		2,5	-?	
Köyliö	Tuiskulan myllyketo	P	III	III	K	1,6	-?	

Kohde	Harvi- nainen tyyppi mrni (prni) niitto, kt, mrni	Alueell. erityis- vastuut. trni, mrni	Direktiivin luonto- tyyppi (ku-tr ni?, mrni, hm) al ni, (mrni?)	Ls-/ Nat- alue	Laaja- alaisuus	Uhan- alaiset	Huo- arv. yli 5	M-/ KM- alue	Pisteet
Anttooran laidun							7		3 - 8
Jutilan huvilan keto		kt, mrni				I + 0	7		7 - 9
Levon keto		kt			kt 0,6	I + 0			6
Lehtisen keto	kt	kt	(ku-tr ni)			I + I			6 - 8
Vermuntilan keto	klkt	kt				I + I			5
Helon laidun	klkt,kt	kt	(ku-tr ni)			I + 0		KM	7 - 9
Ruohomäen laitumet	(prni)	trni						KM	3
Saukonkorven laidun	(prni)	trni			(ml 3,4)				2
Koiviston laitumet	(prni)	trni							2
Lindin laitumet								KM	1
Samminmajan Sillan- pään laitumet	(prni)								2
Vettenrannan laitumet					(ml)				1
Hirvikosken metsälai- tumet	(prni)								0
Turajärven niityt	kt	kt				I + I		KM	7
Orjansaaren laidun									0
Mäntyharjun niityt	klkt	kt, trni						(mm)	2
Ylisen lammaslaitumet		trni?	(hm?)		trni 2,0 (lrni)	I + 0		KM	6 - 7
Kiviojan laitumet	(prni)	trni	(hm?)						2 - 3
Tarhasaaren kallio- keto	klkt	kt							1
Seppälän haka									0
Vahelan haka		(trni)	(hm?)						1 - 2
Teelmäen laidun	(prni)				ml 4,5				1
Jankkarin laitumet	klkt, kt	kt						M, KM	4
Kouran laitumet		trni						M	3
Kankaron laitumet	klkt	kt, trni							2
Yli-Kivistön ranta- laidun									0
Hurun kalliokedot	klkt	kt			klkt I	I + 0			5
Miettisen haka	prni								0
Riihinmaan keto	kt	kt, trni				I + 0		(mm)	6
Piuhojan niitty		trni				I + 0		(mm)	4
Levanpellon kallioketo	klkt	kt				I + 0			5
Torisevanahteen keto	(prkt)	(kt)				(I)			(4)
Paluksen postin kedot	(prkt)	kt				I + 0			5
Paluksen kallioketo	klkt	kt				I + 0			5
Paluksen tienvarsi- kedot	(prkt), kt	kt	(ku-tr ni)			I + 0			5 - 7
Toivosen niityt	kt	kt, trni				I + 0			6
Kankaanpään kylän kedot	kt	kt			(kt I, I)	I + 0		M, KM	6
Tupalan laitumet		trni						M, KM	4
Tuiskulan myllyketo	(prkt), kt	kt, trni						M, KM	7

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Lappi	Kodiksammin kedot	P	III	III	K	< 3,1	-	
Lappi	Mäentaan kedot	P	III	III	K	< 0,5	-	(m)
Lappi	Kuolimaan kallioketo	P	III	III	K	< 4,2	-	
Lavia	Riihiluoman metsälaidun	P	III	III?	K?	6,4	-	m
Lavia	Levolan laidun	P	III	(III)	(A)	4,8	-	
Lavia	Kallialan rantahaka	P	III	III?		2,9	?	
Luvia	Niemenkylän niityt	P	III	III	(A)	0,4	-	(m)
Luvia	Suntin hevoshaka	P	III	III?		0,8	?	
Merikarvia	Vanha-Juhanan laitumet	P	III	III	N	5,1	+	2010
Merikarvia	Ruohomäen laitumet	P	III	III	K	2,2	-	m
Merikarvia	Ristiniemen laitumet	P	III	III	(N)	2,1	+	(m)
Merikarvia	Hirvikosken haka	P	III	(III)	(A)/-	13	-	
Merikarvia	Kangasniemi	P	III	III	K	0,9	-	
Merikarvia	Alisen laitumet	P	III	II	(N) - K	15	+/-	2008
Merikarvia	Kotirannan laitumet	P	III	III	(N)	7,6	+	m
Merikarvia	Soinin entinen haka	P	III	III	(A)	0,3	-	
Merikarvia	Kasalan Vanhatalon laitumet	P	III	II	N	7,5	+	2007
Merikarvia	Varheenmaan haka	P	III	III	A	2	-	
Merikarvia	Peltomäen laitumet	P	III	III	K?	2,4	-	(m)
Merikarvia	Pohjansahan niityt	P	III	(III)	(A)/-	< 0,9	-	
Noormarkku	Söörmarkun hevoshaat	P	III	III?		2,1	?	
Noormarkku	Vehkalahden laitumet	P	III	III?		2,4	?	
Noormarkku	Vehkamaan niityt	P	III	III?		1,3	-?	
Noormarkku	Pietilän keto	P	III	III	K	0,3	-	
Pomarkku	Myllyharjun laitumet	P	III	III	(N-A)	2,5	+	
Pori	Ahlaisten urheilukentän niityt	P	III	III?		1,1	-?	
Pori	Mustakylän rantaniitty	P	III	III?		8,2	+/-	
Pori	Penttilän laitumet	P	III	III?		6,3	(+)/-	
Pori	Äijäkarin rantaniitty	P	III	III?		2,1	-?	
Pori	Viasveden katajaniitty	P	III	III?		4	-?	

Kohde	Harvinaisen tyyppi	Alueell. erityisvastaut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo.- arv. yli 5	M-/ KM-alue	Pisteet
Kodiksammin kedot	klkt	(kt)/trni			(kedot 1,4), ni 1,1	I + 0		KM	6
Mäentään kedot	klkt, kt	kt				I + 0		KM	6
Kuolimaan kallioketo	klkt	kt						KM	2
Riihiluoman metsälaidun					(ml 5,8)				1?
Levolan laidun		trni			trni 1,5				2
Kallialan rantahaka									0
Niemenkylän niityt		trni				I + 0		KM	6
Suntin hevoshaka								KM	1
Vanha-Juhalan laitumet	klkt	kt, trni							3
Ruohomäen laitumet	klkt	kt				I + 0			3
Ristinien laitumet	(kt, mrni)	trni	(hm)						1 - 2
Hirvikosken haka		(trni)			(ml 11,7)				1 - 2
Kangasniemi	klkt, (kt)	kt						(KM)	2,5
Alisen laitumet	(kgkt?)	trni	(ku-trni?, hm)		(ml 10,5)	0 + 1	5	(M)	4,5 - 7,5
Kotirannan laitumet					(ml 4,9)				0 - 1
Soinin entinen haka		(trni)							1
Kasalan Vanhatalon laitumet	mrni	mrni	mrni	Nat	mrni, ml			(M)	6,5
Varheenmaan haka		(trni)							2
Peltomäen laitumet		trni			(trni 1,1)				2-3
Pohjansahan niityt						I + 0			4
Söörmarkun hevoshaat		trni			trni 1,1				3
Vehkalahden laitumet		trni							1
Vehkamaan niityt	klkt	kt, trni							3
Pietilän keto		kt				I + 0			5
Myllyharjun laitumet									0
Ahlaisten urheilukentän niityt		trni			(trni 1,1)	I + 0		M, KM	7
Mustakylän rantaniitty	mrni	mrni, trni	mrni?, (hm?)	Nat.				M	7
Penttilän laitumet	kt	kt, trni		(Nat)		I + 0			6
Äijäkarin rantaniitty	mrni	mrni				0 + 1			2
Viasveden katajaniitty		trni			trni 1,2	I + 0			5

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Rauma	Hinnon metsälaidun	P	III	III	K	0,8	-	m
Rauma	Anttilan kyläkedot	P	III	III		0,5	-	
Rauma	Hylkkari	P	III	(III)		4	-	
Rauma	Muinan niitty	P	III	III		0,4	+/-	
Siikainen	Ala-Kahrin entiset laitumet	P	III	E	-	1,7	-	
Siikainen	Alakallion niitty	P	III	III	A	0,5	-	
Siikainen	Anttilan laitumet	P	III	(III)	(A)/-	1,8	-	
Siikainen	Heikintalon niityt	P	III	(III)	(A)/-	1	-	
Siikainen	Kuusiston laidun	P	III	E	-	2,1	-	
Siikainen	Leppi-Juhan niitty	P	III	(III)	(K)	0,3	-	
Siikainen	Mahlamäen laitumet	P	III	(III)	(K)/-	1,4	-	
Siikainen	Niemenmaan laitumet	P	III	III	N	3,7	+	2007
Siikainen	Rajahalmeen laitumet	P	III	III	(N)	3,9	+	(m)
Siikainen	Ratsutilan laitumet	P	III	III	(N-K)	< 3	+	(m)
Siikainen	Starckin laitumet	P	III	III	(N)	2,8	+	2008-10
Siikainen	Haapaniemen haka	P	III	(III)	(K)	0,3	-	
Siikainen	Länsimäen haka	P	III	III	(K)	2,1	-	
Siikainen	Vallin keto	P	III	III?	(N)	0,7	-	
Siikainen	Isoviidan laitumet	P	III	(III)	-/(K)	1,2	-	
Siikainen	Lehtiniemen laitumet	P	III	III	N	10	+	2007
Säkylä	Kankaanrannan laitumet	P	III	III	N	1,4	+	2010
Ulvila	Isokartanon laitumet	P	III	III	N	3,3	+	2011
Eura	Neitsenmäen keto	P-	III	III	(A)	0,3	-	
Eura	Luistarin keto	P-	III	III	N	0,5	+	2011
Eurajoki	Malon niitty	P-	III	III?		1	-?	
Eurajoki	Kaukomäen keto	P-	III	III?		0,9	-?	
Eurajoki	Kuivalahden keto	P-	III	III?		1	-?	
Harjavalta	Hiirijärven katajaniitty	P-	III	III	(N)	0,6	+	2010
Honkajoki	Pakkasen vasikkahaka	P-	III	III?		0,2	+/-	
Jämijärvi	Katajiston niitty	P-	III	(III)		0,4	-	
Kiukainen	Uotinmäen hevoshaka	P-	III	III	(N)	1,2	+	
Kiukainen	Köylypolven niitty	P-	III	III?		2,2	-	
Kankaanpää	Haapasillan lammashaka	P-	III	III	N	0,6	+	(m)
Karvia	Mäki-Otava	P-	III	(III)	(A)	1,1	-	
Karvia	Kanniston haka	P-	III	(III)	(A)	0,1	-	

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Hinnon metsälaidun		trni							1
Anttilan kyläkedot	klkt	kt				I + I?		KM	7
Hylkkari	(mrni)	kt, (mrni)				I + I	5		7
Muinan niitty		trni							2
Ala-Kahrin entiset laitumet									1
Alakallion niitty	(prni)	trni, (kt)							2
Anttilan laitumet	(prni)	(trni)							0
Heikintalon niityt	(prni)	trni							2
Kuusiston laidun									0
Leppi-Juhan niitty	(prni, kt)	trni							2
Mahlamäen laitumet	(prni)								0
Niemenmaan laitumet	(prni)		(hm)						0 – 1
Rajahalmeen laitumet	prni	trni							2
Ratsutilan laitumet	(prni)	(trni)	(hm)						0 – 1
Starckin laitumet	(prni)		(hm)					KM	2 – 3
Haapaniemen haka	(prni)								1
Länsimäen haka									1
Vallin keto	kt	kt			kt 0,7				3
Isoviidan laitumet									0
Lehtiniemen laitumet	klkt	kt?			ml 9				2
Kankaanrannan laitumet		trni				I + 0			4
Isokartanon laitumet		trni	(hm)			I + 0		KM	5
Neitsenmäen keto	(kt)	trni				I + I			5
Luistarin keto	kt	kt				I + 0		mm	4
Malon niitty	(prni)	trni				0 + I		KM	3
Kaukomäen keto	klkt	kt, trni				I + 0		KM	6
Kuivalahden keto	(prkt), kt	kt, trni			kt 0,6	I + 0			7
Hiirijärven katajaniitty		trni	(hm)			I + 0		KM	5 - 6
Pakkasen vasikkahaka									0
Katajiston niitty		trni							1
Uotinmäen hevoshaka								(mm)	0
Köylypolven niitty	(kt)	kt, trni			trni 1,7	I + 0		KM (mm)	7
Haapasillan lammas-haka								M, KM	2
Mäki-Otava									0
Kanniston haka								KM	1

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Kokemäki	Siikelin niitty	P-	III	III?		0,8	-?	
Kullaa	Kulhan niityt	P-	III	III?		0,8	-?	
Kullaa	Kullaan kirkon keto	P-	III	III	(A)	0,4	-	(2008)
Kullaa	Kullaan kaupan keto	P-	III	III	K	0,5	-	
Kullaa	Kullaan urheilukentän keto	P-	III	III	K	0,4	-	
Kullaa	Leineperin haka	P-	III	III	K	0,4	+	m
Köyliö	Järvenpään niitty	P-	III	III	N	1,6	+	2006
Köyliö	Köyliönjärven luusua	P-	III	III	N	11,5	+	2006
Köyliö	Ehtamon keto	P-	III	III?		0,4	-?	
Lappi	Pertolan peltosaarek- keet	P-	III	(III)	(A)/-	2,5	-	
Lappi	Seikkulan metsälaidun	P-	III	(III)		0,8	(-)	m
Lavia	Lavian kirkon keto	P-	III	III?	K?	0,5	-?	
Lavia	Mustajoen haat	P-	III	III?		1,2	-?	
Luvia	Suntin lammaslaidun	P-	III	III?		2,5	-?	
Luvia	Lemlahden niityt	P-	III	III?	A?	1,5	-	(m)
Luvia	Santamaan keto	P-	III	III?		0,4	-?	
Luvia	Uuden-Sepän niitty	P-	III	III?		0,6	-?	
Merikarvia	Niittyniemen hevoshaka	P-	III	(III)	(A)	2,7	-	
Merikarvia	Tuomikosken laitumet	P-	III	(III)	(K)	5,2	-	
Merikarvia	Sepänmäen laidun	P-	III	III	(N)	1,9	+	(m)
Merikarvia	Töyrän niitty	P-	III	III	(K)	1	-	
Merikarvia	Etelätalon niitty	P-	III	(III)	(A/-)	0,6	-	
Merikarvia	Filppulan kallioketo	P-	III	III	K	0,3	-	
Merikarvia	Hamppulan laitumet	P-	III	III	N	3	+	2007
Merikarvia	Kuvaskankaan niitty	P-	III	III	A	1,1	-	
Merikarvia	Peltolan laidun	P-	III	(III)		0,4	(+)	(2008)
Merikarvia	Mobergin kalliokedot	P-	III	(III)	(A)	0,4	-	
Merikarvia	Riihialhon laitumet	P-	III	III	(K)-N	2,2	+	(m)
Merikarvia	Lähteenmäen laidun	P-	III	III	(N)	0,8	+	2011
Merikarvia	Vainiolan haka	P-	III	(III)	(A)/-	0,3	-	
Merikarvia	Lammelan Vanhatalon laitumet	P-	III	III	N	3	+	2007
Noormarkku	Kolmikon laidun	P-	III	III?		0,9	-?	

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastaut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Siikelin niitty		trni				I + 0			4
Kulhan niitty		trni				I + 0			4
Kullaan kirkon keto	klkt	kt, trni				I + 0		KM (mm)	6
Kullaan kaupan keto	kt, (prkt)	kt (trni)				I + 0		mm	5
Kullaan urheilukentän keto	kt, (prkt)	kt				I + 0			4
Leineperin haka								KM	1
Järvenpään niitty	kt	kt				I + 0		M	5
Köyliönjärven luusua			(tni?)	Nat	rni 11,5			M, KM	4 - 6
Ehtamon keto	kt	kt				I + 0		M, KM	7
Pertolan peltosaarekkeet	(klkt)					I + 0		KM	5
Seikkulan metsälaidun									0
Lavian kirkon keto	kt	kt, trni				I + 0		KM	7
Mustajoen haat		trni				I + 0			5
Suntin lammaslaidun									0
Lemlahden niitty	kt	kt, trni				I + 0		KM	7
Santamaan keto	kt	kt				I + 0			4
Uuden-Sepän niitty		trni				I + 0		KM	5
Niittyniemen hevoshaka									0
Tuomikosken laitumet		(trni)							0
Sepänmäen laidun	(prni)	trni	(ku-tr ni)						2
Töyrän niitty		trni						KM	2
Etelätalon niitty		(trni)							1
Filppulan kallioketo	klkt	kt							2
Hamppulan laitumet		(trni)							1
Kuvaskankaan niitty	(kt)	trni				I + 0			5
Peltolan laidun								KM	1
Mobergin kalliokedot	klkt	kt				I + 0		KM	5
Riihialhon laitumet									0
Lähteenmäen laidun					(ml n. 4)			KM	1 - 2
Vainiolan haka								(M)	0,5
Lammelan Vanhatalon laitumet		trni?							2
Kolmikion laidun									0

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka lähtö	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Pomarkku	Liljeroosin laitumet	P-	III	(III)	(A)	1,2	-	
Pomarkku	Rajakosken haat	P-	III	III	K	4,5	-	(m)
Pomarkku	Tuunajärven kalliokedot	P-	III	III?	K	1	-	(m)
Pori	Salmelan kedot	P-	III	III?		0,7	-?	
Pori	Flaatin niitty	P-	III	III?		0,6	-?	
Pori	Lyttylänvainio	P-	III	III?		1,1	-?	
Pori	Ojalan laitumet	P-	III	(III)	(A)/-	2,6	-	
Pori	Pihlavan ketorinne	P-	III	III?		0,4	-?	
Pori	Pihlavan hakasaareke	P-	III	III?		0,3	-?	
Pori	Preiviikin kalarannan niitty	P-	III	(II)		2,2	-?	
Pori	Rimpialhon niityt	P-	III	III?		0,8	-?	
Pori	Arvelan laitumet	P-	III	III?		1,6	-?	
Rauma	Soukaisten vasikkahaka	P-	III	III	(N)-K	0,8	+/-	
Rauma	Voiluodon niitty	P-	III	(III)	(A)/-	0,4	-	
Siikainen	Juhan lammaslaitumet	P-	III	III	K	0,9	-	
Siikainen	Keidaslammin niitty	P-	III	(III)	(A)	0,3	-	
Siikainen	Lammin laitumet	P-	III	III	(N-K)	4,5	+/-	
Siikainen	Mikkolan metsälaidun	P-	III	(III)	(A)/-	6,3	-	
Siikainen	Nevalan haka	P-	III	(III)	-	0,2	-	
Siikainen	Ala-Soinin hevoslaidun	P-	III	III	K	0,4	-	(m)
Siikainen	Saarikosken Heikkilän laitumet	P-	III	(III)	-/(K)	5,1	-	
Siikainen	Kiurun laitumet	P-	III	(III)	-/(K)	1,9	-	
Siikainen	Kivelän laitumet	P-	III	(III)	-/(K)	3,2	-	
Siikainen	Konilaakso ja Niittukytö	P-	III	(III)	-/(K)	2,2	-	
Siikainen	Niemen laitumet	P-	III	(III)	-/(N-K)	0,9	-	
Siikainen	Siikaisten keskustan niityt	P-	III	(III)	(K)/-	0,5	-	
Siikainen	Törmapellon laidun	P-	III	(III)	(K)/-	0,6	-	m (2005)
Siikainen	Uudentalon laidun	P-	III	(III)	(N)/-	0,5	+	
Siikainen	Vanhatalon laitumet	P-	III	(III)	-/(K)	0,8	-	
Siikainen	Leväsjoen rukous-huo- neen niitty	P-	III	(III)	(A)	0,8	-	
Siikainen	Kotomäenkulman laidun	P-	III	(III)	(A)/-	0,8	-	(m)
Siikainen	Haapakosken Ylisentalon laitumet	P-	III	III	K	3	-	
Siikainen	Lindforsin laitumet	P-	III	III	A	0,5	-	m
Siikainen	Keittaapään hieholai- dun	P-	III	(III)	-	0,6	-	
Ulvila	Pappilanjärvi	P-	III	III?		3,5	-?	

Kohde	Harvi- nainen tyyppi	Alueell. erityis- vastuut.	Direktiivin luonto- tyyppi	Ls-/ Nat- alue	Laaja-alai- suus	Uhan- alaiset	Huo- arv. yli 5	M-/ KM- alue	Pisteet
Liljeroosin laitumet		trni						(KM)	1,5
Rajakosken haat		trni			(ml 3,8)				2
Tuunajärven kallio- kedot	klkt	klkt, (trni)			(klkt 0,9 – nyk. ml?)				2
Salmelan kedot	kt	kt, trni				I + 0		M	7
Flaatin niitty		trni				I + 0		KM	6
Lyttylänvainio		trni						KM	2
Ojalan laitumet		trni?							2
Pihlavan ketorinne	kt								1
Pihlavan hakasaareke	(kt)								0
Preiviikin kalarannan niitty	(mrni)	trni, mrni	mrni?	Nat	trni I	I + 0		KM	11
Rimpialhon niityt	kt	trni				I + 0			5
Arvelan laitumet		trni				I + 0		KM	6
Soukaisten vasikka- haka		trni							2
Voiluodon niitty		trni				I + 0		KM	6?
Juhalan lammaslaitu- met	(prni)								0
Keidaslammin niitty	(prni)	trni							2
Lammin laitumet	(prni)		(hm)						0 – 1
Mikkolan metsälaidun	(prni)	trni							1
Nevalan haka		(trni)							0
Ala-Soinin hevoslaidun	(kt)	trni						KM	3
Saarikosken Heikkilän laitumet	(prni, kt)								1
Kiurun laitumet									0
Kivelän laitumet	(klkt)								0
Konilaakso ja Niittu- kytö	(kt)	(trni)							0
Niemen laitumet		trni							2
Siikaisten keskustan niityt	klkt	kt, (/trni)							1 – 2
Törmapellon laidun	(prni)	(trni)						KM	1
Uudentalon laidun	(kt)	trni							1
Vanhatalon laitumet									(1)
Leväsjoen rukous- huoneen niitty	(prkt)	trni						KM	3
Kotomäenkulman laidun	(prni)	trni							2
Haapakosken Ylisenta- lon laitumet	(prni)	trni						KM	3
Lindforsin laitumet									0
Keittaanpäänhieho- laidun									0
Pappilanjärvi		trni				I + 0		KM	5

Hoidon priorisointi - ei-inventoidut erityistukikohteet

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Eurajoki	Simulan niityt		III	N	0,9	+	2007
Eurajoki	Tyykilän laitumet		III?	N	10,6	+	2007
Eurajoki	Mäkelän laidun		III	N	2,9	+	2010
Eurajoki	Mäki-Jaakkolan laidun		III	N	1,8	+	2010
Eurajoki	Mäki-Jaakkolan haat ja metsälaitumet		III	N	2,9	+	2010
Honkajoki	Savolaisen rantalaidun		III	N	1,2	+	2009
Honkajoki	Pyyluoman laitumet		III	N		+	2010
Huittinen	Sakaran haka		III	N	1,4	+	2008
Huittinen	Korpelan haat ja niityt		III	N	3,3	+	2009
Huittinen	Santalahden rantaniitty		III	N	1,0	+	2009
Jämijärvi	Pajulahden laitumet		III	N	1,7	+	2009
Kankaanpää	Mustaklopan laitumet		III	N	6,6	+	2007
Kankaanpää	Junnilan laitumet		III	N	7,0	+	2007-8
Kankaanpää	Latvajärven laitumet		III	N	8,7	+	2007
Kankaanpää	Jaakkolan haka		III	N	0,8	+	2008
Kankaanpää	Liljan haka		III	N	1,0	+	2008
Kankaanpää	Mattilan entiset laitumet		III	N	2,3	+	2008
Kankaanpää	Korkiamäen entinen metsälaidun		III	N	1,1	+	2009
Kankaanpää	Venesjärven Santahuhdan haka		III	N	3,0	+	2010
Kankaanpää	Iso-Hapuanjärven rantaniitty		III	N	2,6	+	2011
Kankaanpää	Honkasalon laitumet		III	N	0,7	+	2011
Karvia	Heiniluoman laidun		III	N	4,2	+	2008
Karvia	Aholan laitumet		III	N	7,2	+	2009
Karvia	Ilveslahden Vuorelan rantaniitty ja haka		III	N	5,8	+	2010
Karvia	Erolan rantaniitty ja haka		III	N	1,8	+	2011
Kiikoinen	Alajoen laitumet		III	N	0,4	+	2008
Kodisjoki	Otajärven Lassilan laitumet		III	N	9,4	+	2010
Kokemäki	Lahtisen laitumet		III	N	13,3	+	2008
Kokemäki	Frouvanluodon laidun		III?	N	6,5	+	2008
Kokemäki	Puurijärven laitumet		III	N	66,8	+	2015 (MH)
Kokemäki	Potin laitumet		III	N	0,7	+	2010
Ulvila (Kullaa)	Isomäen laidun		III?	N	1,0	+	2007
Köyliö	Palosen hakamaa		III	N	1,4	+	2009
Köyliö	Karosen koivuhaka		III	N	1,5	+	2008

Kohde	Harvinainen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo.- arv. yli 5	M-/ KM-alue	Pisteet
Simulan niityt	kt	kt, trni			kt 0,5			KM	4
Tyykilän laitumet	mrni	mrni, trni?			ni 2,3 ml 5,7 - 9			KM	4
Mäkelän laidun								KM	1
Mäki-Jaakkolan laidun			(hm?)						0 - 1
Mäki-Jaakkolan haat ja metsälaitumet			(hm?)					KM	1 - 2
Savolaisen rantalaidun			(hm?)					KM	2
Pyyluoman laitumet									0
Sakaran haka		trni	(hm?)						1 - 2
Korpelan haat ja niityt	keto	kt	(hm?)		kt 0,6			KM	3 - 4
Santalahden rantaniitty								KM	1
Pajulahden laitumet			(hm?)						2
Mustaklopan laitumet				Ls					1
Junnilan laitumet			(hm?)						0 - 1
Latvajärven laitumet									0
Jaakkolan haka			(hm?)						0 - 1
Liljan haka			(hm?)						0 - 1
Mattilan entiset laitumet									0
Korkiamäen entinen metsälaidun									0
Venesjärven Santahuhdan haka			(hm?)						0 - 1
Iso-Hapuanjärven rantaniitty					rni 2,6				1
Honkasalon laitumet	kt?	kt?							1?
Heiniluoman laidun			(hm?)		rni 3,7?				1 - 2
Aholan laitumet			(hm?)						0 - 1
Ilveslahden Vuorelan laitumet			(hm?)					KM	1 - 2
Erolan rantaniitty ja haka									0
Alajoen laitumet									0
Otajärven Lassilan laitumet			hm	Nat., Ls	rni ?			KM	4
Lahtisen laitumet		trni			ni 4, hm 4, ml 5,2				4
Frouvanluodon laidun	tni?	trni?	(tni?)						0?
Puurijärven laitumet			hm	Nat., KP	rni 52,1 (hm 4,4)			M	5
Potin laitumet		trni							1
Isomäen laidun		trni	(hm?)						1 - 2
Palosen hakamaa			(hm?)					M	1 - 2
Karosen koivuhaka			(hm?)					M	1 - 2

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- isyys	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Köyliö	Salon laitumet		III	N	3,8	+	2010
Köyliö	Lauttarannan Rosenle- win laitumet		III?	N	6,7	+	2010
Lappi	Eskolan entinen laidun		III?	N	1,8	+	2010
Lappi	Kauklaisten Vainion rantahaka		III?	N	1,4	+	2010
Lappi	Leppäsen niitty ja haka		III	N	1,8	+	2011
Lavia	Huhtalan metsälaidun		III	N	1,5	+	2007
Lavia	Karhulan laitumet		III	N	1,1	+	2010
Lavia	Huidan hakamaat		III?	N	3,4	+	2010
Lavia	Venesmäen haka ja met- sä laidun		III	N	1,9	+	2010
Lavia	Karhulan niitty ja haka		III	N	4,1	+	2011
Lavia	Norkion laitumet		III	N	2,1	+	2011
Luvia	Isomaan saaren laidun		III?	N	20,0	+	2008
Luvia	Sassilansalmen meren- rantaniitty		III	N	10,0	+	2011
Merikarvia	Lehtosen metsälaidun		III	N	23,5	+	2007
Merikarvia	Vähätalon laitumet		III?	N	1,1	+	2007
Merikarvia	Heikinjärven laitumet		III?	N	24,0	+	2007
Merikarvia	Kasalan Grönroosin laitumet		III	N	6,9	+	2008
Merikarvia	Alakylän Mäkipuron laitumet		III?	N	0,5		2004
Merikarvia	Pooskerin salmen lai- tumet		III	N	12,9	+	2008
Merikarvia	Uusitalon laitumet		III	N	7,7	+	2008
Merikarvia	Viikilän hakamaat ja metsälaidun		III	N	5,2	+	2008
Merikarvia	Heinon metsälaidun		III	N	31,0	+	2009
Merikarvia	Peltomäenmerenranta- niityt		III	N	43,5	+	2009
Merikarvia	Rantatalon niitty		III	N	3,5	+	2009
Merikarvia	Viikilän saarilaitumet		III	N	6,9	+	2009
Merikarvia	Hevosluodon laidun		III	N	2,1	+	2010
Merikarvia	Vähäjärven laitumet ja Heikinjärvi		III	N	20,5	+	2010
Merikarvia	Tuomisen metsälaitumet		III?	N	0,8	+	2010
Merikarvia	Skraka, Hamskeri, Tuus- keri		III	N	19,6	+	2010 (MH)
Merikarvia	Helsinkrunnin ja Stäävi- luodon laitumet		III	N	3,4	+	2010
Merikarvia	Kallträskin laitumet		III	N	40,8	+	2011
Merikarvia	Grönroosin laitumet		III	N	7,2	+	2011

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Salon laitumet		trni	(hm)		ni 2,2			KM	3 - 4
Lauttarannan Rosenlewin laitumet				Nat.				KM	2
Eskolan entinen laidun									0 - 1
Kauklaisten Vainion rantahaka			(hm?)	(So)					1 - 2
Leppäsen niitty ja haka		trni	(hm?)						1 - 2
Huhtalan metsälaidun									0
Karhulan laitumet		trni	(hm?)						1 - 2
Huidan hakamaat								KM?	1
Venesmäen haka ja metsälaidun			(hm?)						0 - 1
Karhulan niitty ja haka		trni	(hm?)						1 - 2
Norkion laitumet		trni	(hm?)						1 - 2
Isomaan saaren laidun									2
Sassilansalmen merenrantaniitty		mrni	?						1 - 3
Lehtosen metsälaidun									0
Vähätalon laitumet	kt	kt							1
Heikinjärven laitumet									0
Kasalan Grönroosin laitumet	kt	kt, trni							2
Alakylän Mäkipuron laitumet	kt	kt, trni				1 + 0			5
Pooskerin salmen laitumet	mrni	mrni	(mrni?)					KM	4 - 6
Uusitalon laitumet		trni	(hm?)						1 - 2
Viikilän hakamaat ja metsälaidun	kt	kt, trni	(hm?)			(l)			5 - 6
Heinon metsälaidun					ml 31				1
Peltomäenmerenrantaniityt	mrni	mrni	mrni?, hm	Nat., Ls	mrni	(l)			3 - 6
Rantatalon niitty									0
Viikilän saarilaitumet	kt	kt, trni	(ku-tr ni?)	Nat.					3 - 5
Hevosluoto				Nat.					1
Vähäjärven laitumet ja Heikinjärvi									0
Tuomisen metsälaitumet									0
Skraka, Hamskeri, Tuuskeri	kt	kt		Nat.					2
Helsinkrunni ja Stääviluoto		mrni	mrni?	Nat.					2 - 4
Kallträskin laitumet			(hm?)		rni n. 40?				1 - 2
Grönroosin laitumet									0

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	Ei hoi- toa	ET/ mahdolti- suus
Merikarvia	Kasalanjokisuun laitumet		III	N	19,8	+		2011
Merikarvia	Kuivaluodon metsälaidun ja niitty		III	N	43,3	+		2011
Merikarvia	Kylänlahden laitumet		III	N	9,6	+		2011
Merikarvia	Salmisen haka		III	N	1,6	+		2011
Nakkila	Villilän kartanon niitty		III	N	1,8	+		2010
Nakkila	Ruohosen laitumet		III	N	2,8	+		2010
Noormarkku	Huhtalan metsälaidun ja haka		III	N	4,8	+		2007
Noormarkku	Silvolan laitumet		III	N	1,8	+		2009
Noormarkku	Hosiojärven laitumet		III	N	6,2	+		2008
Noormarkku	Hosiosuon metsälaidun		III	N	4,6	+		2011
Pori	Pohjajoen rantaniitty		III	N	9,3	+		2008
Pori	Forsviikinkarin ranta- niitty		III?	N	16,8	+		2008
Pori	Viljalan laitumet		III	N	1,6	+		2008
Pori	Nummelinin pelto- saarekkeet		III	N	4,7	+		2009
Pori	Lattomeran Aallon lai- tumet		III?	N	0,6	+		2010
Pori	Kellahden Pohjolan met- sälaitumet		III	N	1,5	+		2010
Pori	Viljalan metsälaidun		III?	N	5,4	+		2010
Pori	Viron haka		III	N	0,4	+		2010
Pori	Kellahdenjoen ranta- niitty		III	N	2,0	+		2011
Rauma	Uusitalon laitumet		III	N	2,4	+		2014
Rauma	Haapasaarenkartanon laitumet		III	N	1,1	+		2008
Rauma	Kartanon niitty		III	N	0,6	+		2010
Siikainen	Collanderin laitumet		III	N	7,8	+		2009-13
Siikainen	Mielosen metsälaidun		III	N	14,4	+		2007-09
Siikainen	Kirkko- ja Kuusiluodon laitumet		III?	N	4,8	+		2008
Siikainen	Venojärven laitumet		III	N	24,1	+		2008
Siikainen	Vuorelan metsälaidun ja haka		III?	N	0,7	+		2008
Siikainen	Luoman laitumet		III	N	2,1	+		2007
Siikainen	Syväjärven ja Pohjaslah- den laitumet		III	N	21,6	+		2007
Siikainen	Saarisen metsälaidun ja haka		III	N	2,4	+		2007
Siikainen	Isolammin laitumet		III	N	9,3	+		2007
Siikainen	Vähäjärven laidun		III	N	13,9	+		2010
Säkylä	Huhtamaan laidun		III	N	0,6	+		2008
Säkylä	Vihelän laitumet		III?	N	7,5	+		2010
Ulvila	Koski-Tuurin haka		III?	N	1,0	+		2010
Ulvila	Niemisen haat		III	N	1,5	+		2010
Ulvila	Vähä-Krekulan haka		III?	N	3,3	+		2010
Vampula	Kourajoen rantaniitty		III	N	0,5	+		2011

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastaut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/ Nat-alue Nat. So	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo-arv. yli 5	M-/ KM-alue	Pisteet
Kasalanjokisuun laitumet	mrni	mrni	mrni?					KM	3 - 5
Kuivaluodon metsälaidun ja niitty		trni			ni 2, ml?				2 - 3
Kylänlahden laitumet			(hm?)	(Ls)					0 - 2
Salmisen haka			(hm?)						0 - 1
Villilän kartanon niitty								KM?	1
Ruohosen laitumet		trni						mm	1
Huhtalan metsälaidun ja haka			(hm?)						0 - 1
Silvolan laitumet									1
Hosiojärven laitumet			(hm?)						0 - 1
Hosiosuon metsälaidun						0 + 1			1
Pohjajoen rantaniitty	mrni	mrni						M	2 - 4
Forsviikinkarin rantaniitty	mrni	mrni	mrni?	Nat.	mrni 16,8				3 - 5
Viljalan laitumet		trni?	(hm?)						1 - 2
Nummelinin pelto-osa-alueet		trni			ni 2,5			M	3
Lattomerän Aallon laitumet		trni	(hm?)						1 - 2
Kellahden Pohjolan metsälaitumet									0
Viljalan metsälaidun					ml 5,4				2
Viron haka	kt?	kt?	(hm?)						0 - 1
Kellahdenjoen rantaniitty									0
Uusitalon laitumet		trni						mm	1
Haapasaarenkartanon laitumet	kt, mrni	kt, mrni							2
Kartanon niitty		trni							1
Collanderin laitumet			(hm?)					KM	2
Mielosen metsälaidun			(hm?)		ml 5,3				1 - 2
Kirkko- ja Kuusiluodon laitumet									0
Venojärven laitumet	kt	kt			ml? 24				2
Vuorelan metsälaidun ja haka			(hm?)						0 - 1
Luoman laitumet	kt	kt							2
Syväjärven ja Pohjaslahden laitumet				Ls					2
Saarisien metsälaidun ja haka			(hm?)						0 - 1
Isolammin laitumet			(hm?)						0 - 1
Vähäjärven laidun			(hm?)						1
Huhtamaan laidun								KM	1
Vihelän laitumet									0
Koski-Tuurin haka			(hm?)						0 - 1
Niemisen haat			(hm?)					KM?	1 - 2
Vähä-Krekulan haka			(hm?)						0 - 1
Kourajoen rantaniitty									0

Hoidon priorisointi – Lumo-suunnittelualueiden perinnebiotooppikohteet

Kunta	Kohde (numerointi: yleissuunnittelun kohdenumero)	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Merikarvia	Kasalan keskusta 5.		III	K	2,6	-	
Merikarvia	Kasalan Halme 6.		III	K	3,9	-	
Merikarvia	Kasalan Ingisällinnevan tien niitty 7.		III	A	2,2	-	
Merikarvia	Vainiolan laitumet 12.		III	N	1,7	+	
Merikarvia	Uusi-Heikkilän hakasaa- rekkeet 13.		III	N	0,7	+	
Merikarvia	Riispyyn länsiosan haka 15.		III	K	0,8	-	
Merikarvia	Trolssin länsiosan koivu- haka 24.		III	A	0,9	-	
Merikarvia	Alakylän Korpelan haka 48.		III	A	0,2	-	
Merikarvia	Harvala, Rantatien varsi 49.		III	K	0,5	-	
Merikarvia	Santikon ja Kallion haka- maat 54.		III	A-K	3,1	-	
Merikarvia	Harvalan Lehtolan haka 55.		III	K	1,8	-	
Merikarvia	Pooskerin Pitkäkari 57.		III	N	27,2	+	2009
Merikarvia	Pooskerin Plassi 58.		III	(N)	4,4	(-)	
Merikarvia	Köörtilä, Kräni-Matin tie 61.		III	A	1,5	-	
Merikarvia	Köörtilän keskustan haka 67.		III	A	2,5	-	
Pori	Pohjajoen rantaluhta ja metsälaidun 6.		III	K	2,3	-	
Pori	Pohjajoen rantaniitty 7.		III	(N)	12,8	+	2008
Pori	Pohjaniitunajan pelto- saarekkeet 15.		III	A	1,0	-	
Pori	Ahlaistenjoen entiset hakamaat 27.		III	K	2,1	-	
Pori	Pulleron metsälaidun ja haka 42.		III	N	3,6	+	
Pori	Tulosen entinen metsä- laidun 57.		III	K	0,9	-	
Pori	Omisholman metsälaidun 59.		III	N	1,4	+	
Pori	Ylikosken niitty ja haka 63.		III	K	0,6	-	
Pori	Landsviljan haka ja Pohja- pellon niitty 49.		III	K	3,0	-	
Siikainen	Tunturilammin haka 2.		III	N	2,8	+	
Siikainen	Alisenjoentien pientareet 12.		III	N	2,9	+	
Siikainen	Kuusikosken laitumet 17.		III	N	4,9	+	
Siikainen	Erkintalon laidun 18.		III	N	1,0	+	
Siikainen	Hirvijärven Vuorelan metsälaidun 36.		III	N	0,7	+	2008
Siikainen	Rajakosken laitumet 67.		III	N	1,2	+	
Siikainen	Nevantaustan entinen metsälaidun 88.		III	K	1,2	-	
Siikainen	Leväsjoen rukoushuone III.		III	K	6,1	+/-	

Kohde	Harvinaistyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo.-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Kasalan keskusta	klkt	kt	(hm?)			I + 0		(M)	4,5
Kasalan Halme	(kt?)							(M)	1,5
Kasalan Ingisällinnevan tien niitty		trni?				I + 0		(M)	4,5
Vainiolan laitumet		trni?	(hm?)						1 - 2
Uusi-Heikkilän haka-saarekkeet		trni	(hm)						1 - 2
Riispyyn länsiosan haka								KM	1
Trolssin länsiosan koivuhaka								KM	1
Alakylän Korpelan haka									0
Harvala, Rantatien varsi									0
Santikon ja Kallion hakamaat									0
Harvalan Lehtolan haka									0
Pooskerin Pitkäkari	mrni	mrni	mrni, hm?	Nat	?	I + 0			5 - 8
Pooskerin Plassi	kt?	(kt, trni)		(Nat)					1 - 3
Köörtilä, Kräni-Matintie		trni?						KM	3
Köörtilän keskustan haka								KM	1
Pohjajoen rantaluhta ja metsälaidun						I + 0		M	5
Pohjajoen rantaniitty								M	1
Pohjaniitunojan pelto-saarekkeet					?			M	2
Ahlaistenjoen entiset hakamaat		trni?						M	2
Pulleron metsälaidun ja haka						I + 0		M, KM	6
Tulosen entinen metsälaidun								M, KM	2
Omisholman metsälaidun						0 + 1		M	2
Ylikosken niitty ja haka		trni						M	2
Landsviljan haka ja Pohjapellon niitty						I + 0		M, KM	6
Tunturilammin haka			(hm?)						0 - 1
Alisenjoentien pientareet		(kt?), trni?							3
Kuusikosken laitumet		trni?	(hm?, kutr ni?)						2 - 5
Erkintalon laidun		trni?							1
Hirvijärven Vuorelan metsälaidun									0
Rajakosken laitumet			(hm?)						0 - 1
Nevantaustan entinen metsälaidun									0
Leväsjoen rukoushuone			(hm?)					KM	1 - 2

Kunta	Kohde (numerointi: yleissuunnittelun kohdenumero)	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala (ha)	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Siikainen	Yli-Kahrin entinen laidunhaka 109.		III	K	0,8	-	
Siikainen	Hauta-ahteen kärrytie 116.		III	K	1,4	-	
Vampula	Mäki-Vänniön haka 5.		III	A	3,3	-	
Vampula	Mäkelän haka 13.		III	K	0,2	-	
Vampula	Alholan haka 17.		III	K	0,7	-	
Vampula	Kourajoen niitty 23.		III	(N)	0,5	+	2011
Vampula	Kärkkäänjoen niitty 24.		III	K	3,1	-	(m)
Vampula	Ruoholan haka 27.		III	K	0,9	-	
Vampula	Rintalan niitty ja haka 28.		III	K	1,4	-	
Vampula	Pellonperän niitty ja haka 34.		III?	(K)	1,0	-	
Vampula	Arolan haka 36.		III	K	0,3	-	
Vampula	Raitakallion haka 39.		III?	(A)	0,3	-	
Vampula	Murronjoen rantaniitty ja haka 41.		III	K	4,0	-	
Vampula	Koivumäen haka 42.		III	K	0,7	-	
Vampula	Pejon haka 45.		III	K	0,2	-	
Vampula	Matkusjoenvarsiniitty ja haka 46.		III	(N-K)	2,7	+	
Vampula	Suorannan niitty 48.		III	K	0,8	-	
Vampula	Vuohenkallion niittysaarekkeet 58.		III	K	2,3	-	

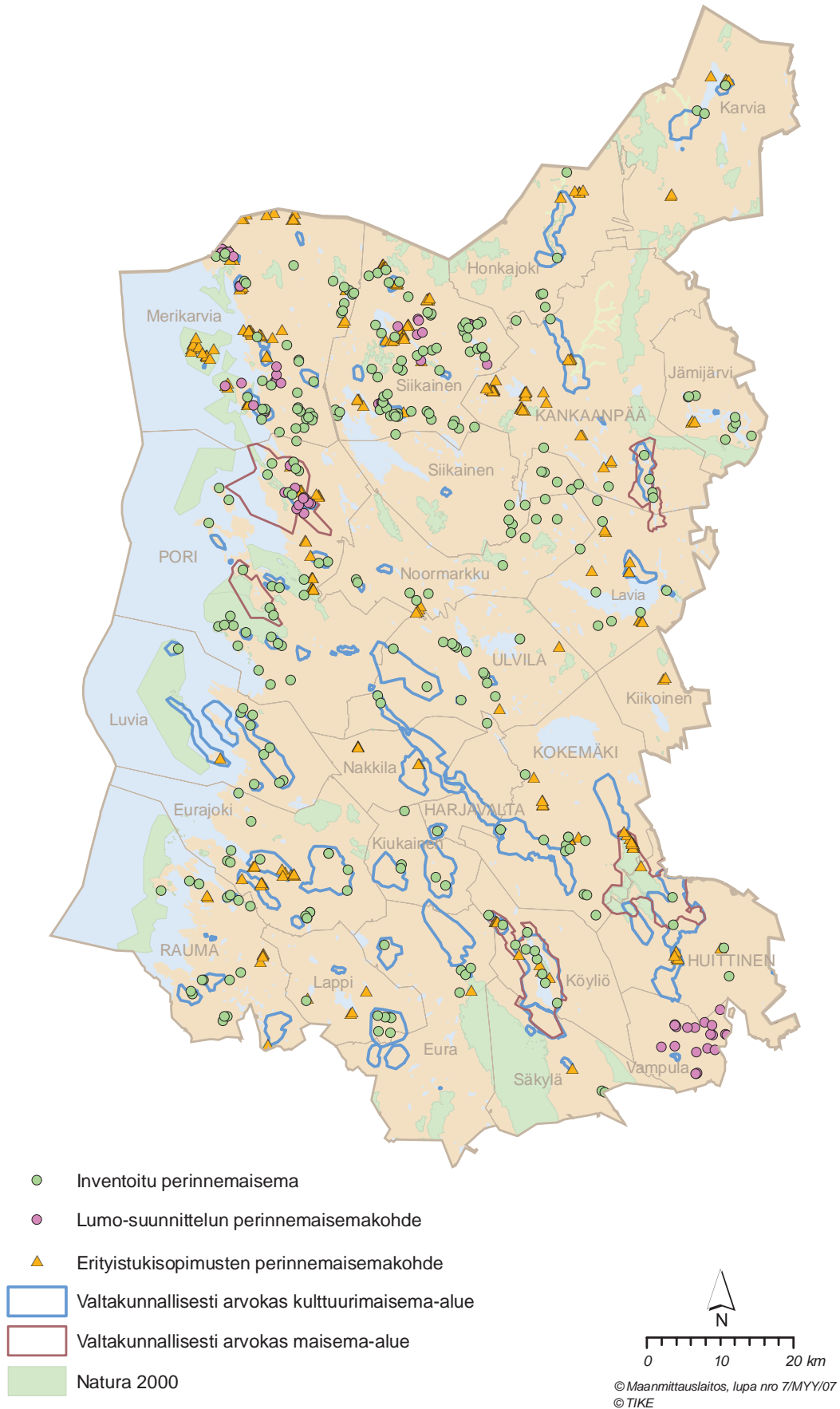
Kohde	Harvinaisen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi (hm?)	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo.-arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Yli-Kahrin entinen laidunhaka								KM	1 - 2
Hauta-ahteen kärkytie									0
Mäki-Vänniön haka									0
Mäkelän haka									0
Alholan haka									0
Kourajoki		trni?							1?
Kärkkäänjoen niitty		trni? (kt?)							2?
Ruoholan haka									0
Rintalan niitty ja haka		trni							1
Pellonperän niitty ja haka		trni							1
Arolan haka									0
Raitakallion haka									0
Murronjoen rantaniitty ja haka			(tni?)						0?
Koivumäen haka									0
Pejon haka									0
Matkusjoensiniitty ja haka									0
Suorannan niitty		trni							1
Vuohenkallion niittysaarekkeet	prni	trni							1

Muut uudet kohteet

Kunta	Kohde	Arvo	Hoito- luokka	Hoidon kiireel- lisuus	Pinta- ala	Hoito	ET/ mahdolli- suus
Jämijärvi	Isot Levät	M-	III	K?	14	-?	
Kokemäki	Säpilän tienvarsikedot	M-	III	K?	14	-?	
Luvia	Pyynnösaaren lahti	M-?	(II)	K?	43	-?	
Pori	Puskuuri	M-?	(II)	K	I	-	

Kohde	Harvinaisen tyyppi	Alueell. erityisvastuut.	Direktiivin luontotyyppi	Ls-/Nat-alue	Laaja-alaisuus	Uhanalaiset	Huo. arv. yli 5	M-/KM-alue	Pisteet
Isot Levät						0 + 1			1
Säpilän tienvarren ketolaikut	kt	kt			kt 14?	1 + 0			5
Pyynnösaaren lahti	mrni?	mrni?			mrni 43?				2
Puskuuri	nu	nu	nu	Nat.		1 + 0			6

Satakunnan perinnemaisemakohteiden sijainti

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Eura - Huittinen

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoitoluokka ei hoidossa	Hoitoluokka hoidossa	Numero
Eura	Museonmäen kallioketo	P+	0,2	III		1
Eura	Harvasen tienvarsiketo	P+	0,9	III		2
Eura	Turajärven niityt	P	<2,7	III		3
Eura	Neitsenmäen keto	P-	0,3	III		4
Eura	Luistarin keto	P-	>0,5		III	5
Eura	Harolan lehdot	(P+)	6,6		(II)	6
Eurajoki	Kaunissaari	M+	5,0		II	7
Eurajoki	Kaarlenkari-Marikari	M	11,0	II		8
Eurajoki	Eurajokisuiston laidun	M	11,2		II	9
Eurajoki	Kiikolan laitumet	M-	3,2	III		10
Eurajoki	Irjanteen kirkon keto	P+	0,5		II	11
Eurajoki	Lutan kalliokedot	P+	3,0	III		12
Eurajoki	Orjansaaren kalliokedot	P+	2,4	III		13
Eurajoki	Orjansaaren laidun	P	3,4	III?		14
Eurajoki	Mäntyharjun niityt	P	1,7	III		15
Eurajoki	Malon niitty	P-	1,0	III?		16
Eurajoki	Kaukomäen keto	P-	0,9	III?		17
Eurajoki	Kuivalahden keto	P-	1,0	III?		18
Eurajoki	Simulan niityt	ET	0,9		III	19
Eurajoki	Tyykilän laitumet	ET	10,6		III?	20
Eurajoki	Mäkelän laidun	ET	2,9		III	21
Eurajoki	Mäki-Jaakkolan laidun	ET	1,8		III	22
Eurajoki	Mäki-Jaakkolan haat ja metsälaitumet	ET	2,9		III	23
Harjavalta	Vaajalan laitumet	V	12,7		I	24
Harjavalta	Ylisen lammaslaitumet	P	3,0		III	25
Harjavalta	Hiirijärven katajaniitty	P-	0,6		III	26
Honkajoki	Antinluoman jokivarsiniitty	P+	0,9	III		27
Honkajoki	Kiviojan laitumet	P	1,1		III	28
Honkajoki	Tarhasaaren kallioketo	P	0,2	III?		29
Honkajoki	Seppälän haka	P	0,2	(III)		30
Honkajoki	Pakkasen vasikkahaka	P-	0,2	III?		31
Honkajoki	Savolaisen rantalaidun	ET	1,2		III	32
Honkajoki	Pyyluoman laitumet	ET	2,6		III	33
Huittinen	Kuukkisen keto	M	<1	E		34
Huittinen	Pappilanniemi	M-	5,4		I	35
Huittinen	Yli-Vakkilan metsälaidun	P+	1,1	III?		36
Huittinen	Vahelan haka	P	0,8		III	37
Huittinen	Sakaran haka	ET	1,4		III	38
Huittinen	Korpelan haat ja niityt	ET	3,3		III	39
Huittinen	Santalahden rantaniitty	ET	1,0		III	40

Liitteissä 3a – 3g käytetyt merkinnät:

V = Inventoidut perinnemaisemat, valtakunnallisesti arvokas kohde

M+, M, M- = Inventoidut perinnemaisemat, maakunnallisesti arvokas kohde

P+, P, P- = Inventoidut perinnemaisemat, paikallisesti arvokas kohde

ET = Erytystukisopimusten perinnemaisemakohteet

L = Luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun perinnemaisemakohteet

Numero = Kuntakartan (Liite 4) kohdenumero

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Jämijärvi - Kodisjoki

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Jämijärvi	Lehtisaaren laitumet	M-	1,4		III	41
Jämijärvi	Uimaluodon rantalaidun	M-	3,1		III	42
Jämijärvi	Pitkälahden rantaniitty	P+	0,7		III	43
Jämijärvi	Lepistön laidunsaareke	P+	0,2	III		44
Jämijärvi	Uusitalon laidun	P+	0,4	III		45
Jämijärvi	Soinin rantaniitty	P+	1,0		III	46
Jämijärvi	Teelmäen laidun	P	15,0		III	47
Jämijärvi	Katajiston niitty	P-	< 0,4	(III)		48
Jämijärvi	Isot Levät	M-	14,0	III		49
Jämijärvi	Pajulahden laitumet	ET	1,7		III	50
Kankaanpää	Kavokosken laidun	M+	7,1	II?		51
Kankaanpää	Salomaan laitumet	M	4,6	II		52
Kankaanpää	Kulhuan laitumet	M-	8,0		II	53
Kankaanpää	Vähä-Kivijärven metsälaidun	P+	1,0	III?		54
Kankaanpää	Jankkarin laitumet	P	2,1		III	55
Kankaanpää	Kouran laitumet	P	2,8	III?		56
Kankaanpää	Kankaron laitumet	P	1,3	III?		57
Kankaanpää	Haapasillan lammashaka	P-	0,6		III	58
Kankaanpää	Mustaklopan laitumet	ET	6,6		III	59
Kankaanpää	Junnilan laitumet	ET	7,0		III	60
Kankaanpää	Latvajärven laitumet	ET	8,7		III	61
Kankaanpää	Jaakkolan haka	ET	0,8		III	62
Kankaanpää	Liljan haka	ET	1,0		III	63
Kankaanpää	Mattilan entiset laitumet	ET	2,3		III	64
Kankaanpää	Korkiamäen entinen metsälaidun	ET	1,1		III	65
Kankaanpää	Venesjärven Santahuhdan haka	ET	3,0		III	66
Kankaanpää	Iso-Hapuanjärven rantaniitty	ET	2,6		III	67
Kankaanpää	Honkasalon laitumet	ET	0,7		III	68
Karvia	Yli-Kivistön rantalaidun	P	< 1,7		III	69
Karvia	Mäki-Otava	P-	1,1	(III)		70
Karvia	Kanniston haka	P-	0,1	(III)		71
Karvia	Heiniluoman laidun	ET	4,2		III	72
Karvia	Aholan laitumet	ET	7,2		III	73
Karvia	Ilveslahden Vuorelan rantaniitty ja haka	ET	5,8		III	74
Karvia	Erolan rantaniitty ja haka	ET	1,8		III	75
Kiukoinen	Alajoen laitumet	ET	0,4		III	76
Kiukainen	Katilan kedot	M	2,0		II	77
Kiukainen	Majjalan kallio	M-	1,1	III		78
Kiukainen	Anttilan niityt	P+	1,9		III	79
Kiukainen	Uotinmäen hevoshaka	P-	1,2		III	80
Kiukainen	Köylypolven niitty	P-	2,2	III?		81
Kodisjoki	Otajärven Lassilan laitumet	ET	9,4		III	82

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Kokemäki - Lappi

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Kokemäki	Pispan kallioketo	M+	1,7	I		83
Kokemäki	Pälpälän kalliokedot	M	1,6	II		84
Kokemäki	Köysikosken niityt	M-	10,0	III		85
Kokemäki	Orjapaaden kallio	M-	18,0		II	86
Kokemäki	Potin kalliokedot	P+	<4,8		II	87
Kokemäki	Hurun kalliokedot	P	1,5		III	88
Kokemäki	Miettisen haka	P	1,3		III?	89
Kokemäki	Riihinmaan keto	P	0,6	III		90
Kokemäki	Piuhojan niitty	P	0,6	III		91
Kokemäki	Siikelin niitty	P-	0,8	III?		92
Kokemäki	Säpilän tienvarsikedot	M-	14,0	III		93
Kokemäki	Lahtisen laitumet	ET	13,3		III	94
Kokemäki	Frouvanluodon laidun	ET	6,5		III?	95
Kokemäki	Puurijärven laitumet	ET	66,8		III	96
Kokemäki	Potin laitumet	ET	0,7		III	97
Köyliö	Kaukosaari	M+	7,3		I	98
Köyliö	Kirkkosaaren pohjoiskärki	M	8,0		II	99
Köyliö	Uitamon niitty	M	8,2		I	100
Köyliö	Yttälän Otan kedot	P+	0,8		III	101
Köyliö	Kankaanpään kylän kedot	P	1,1	III?		102
Köyliö	Tupalan laitumet	P	2,5	III?		103
Köyliö	Tuiskulan myllyketo	P	1,6	III		104
Köyliö	Järvenpään niitty	P-	1,6		III	105
Köyliö	Köyliönjärven luusua	P-	11,5		III	106
Köyliö	Ehtamon keto	P-	0,4	III?		107
Köyliö	Palosen hakamaa	ET	1,4		III	108
Köyliö	Karosen koivuhaka	ET	1,5		III	109
Köyliö	Salon laitumet	ET	3,8		III	110
Köyliö	Lauttarannan Rosenlewin laitumet	ET	6,7		III?	111
Lappi	Nokan kedot	M-	<2,2	II		112
Lappi	Ellinkulmanmäki	M-	6,4	III		113
Lappi	Kodiksammin kedot	P	<3,1	III		114
Lappi	Mäentaan kedot	P	<0,5	III		115
Lappi	Kuolimaan kallioketo	P	<4,2	III		116
Lappi	Pertolan peltosaarekkeet	P-	2,5	(III)		117
Lappi	Seikkulan metsälaidun	P-	0,8	(III)		118
Lappi	Eskolan entinen laidun	ET	1,8		III?	119
Lappi	Kauklaisten Vainion rantahaka	ET	1,4		III?	120
Lappi	Leppäsen niitty ja haka	ET	1,8		III	121

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Lavia - Merikarvia

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Lavia	Huidanlahden laitumet	M	1,6	II		122
Lavia	Nevarannan niitty	M	1,1	I		123
Lavia	Vanha-Karhiniemen laitumet	P+	>6,4		III	124
Lavia	Riihiluoman metsälaidun	P	6,4	III?		125
Lavia	Levolan laidun	P	4,8	(III)		126
Lavia	Kallialan rantahaka	P	2,9	III?		127
Lavia	Lavian kirkon keto	P-	0,5	III?		128
Lavia	Mustajoen haat	P-	1,2	III?		129
Lavia	Huhtalan metsälaidun	ET	1,5		III	130
Lavia	Karhulan laitumet	ET	1,1		III	131
Lavia	Huidan hakamaat	ET	3,4		III?	132
Lavia	Venesmäen haka ja metsälaidun	ET	1,9		III	133
Lavia	Karhulan niitty ja haka	ET	4,1		III	134
Lavia	Norkion laitumet	ET	2,1		III	135
Luvia	Säpin niityt	V	42,0	I		136
Luvia	Mikolan laitumet	V	8,5		I	137
Luvia	Luodonkylän niityt	P+	0,8		III	138
Luvia	Luvian keskustan niitty	P+	0,8	III?		139
Luvia	Niemenkylän niityt	P	0,4	III		140
Luvia	Suntin hevoshaka	P	0,8	III?		141
Luvia	Suntin lammaslaidun	P-	2,5	III?		142
Luvia	Lemlahden niitty	P-	1,5	III?		143
Luvia	Santamaan keto	P-	0,4	III?		144
Luvia	Uuden-Sepän niitty	P-	0,6	III?		145
Luvia	Isomaan saaren laidun	ET	20,0		III	146
Luvia	Sassilansalmen merenrantaniitty	ET	10,0		III	147
Luvia	Pyynnössaaren lahti	M-?	43,0	(II)		148
Merikarvia	Kantolan laitumet	V	> 6,9		I	149
Merikarvia	Kivikosken haat	M	> 5,3		II	150
Merikarvia	Pooskerin kartanon laitumet	M	> 6,0		II	151
Merikarvia	Köörtilän kyläkallio	M	2,8	I		152
Merikarvia	Saarisen laitumet	M	15,2		II	153
Merikarvia	Lankosken laitumet	M	5,7		II	154
Merikarvia	Aspalan laitumet	M-	<3,4		III	155
Merikarvia	Fidiholma	M-	17,5		II	156
Merikarvia	Peräkorven laitumet	M-	< 15		II	157
Merikarvia	Filppulan Vanhatalon laitumet	P+	3,5	(III)		158
Merikarvia	Varsamäen laitumet	P+	2,2	III		159
Merikarvia	Heikkilän laitumet	P+	17,0		III	160
Merikarvia	Vanha-Juhalan laitumet	P	>5,1		III	161
Merikarvia	Ruohomäen laitumet	P	2,2	III		162
Merikarvia	Ristiniemen laitumet	P	2,1		III	163
Merikarvia	Hirvikosken haka	P	13,0	(III)		164
Merikarvia	Kangasniemi	P	0,9	III		165
Merikarvia	Alisen laitumet	P	15,0		II	166
Merikarvia	Kotirannan laitumet	P	7,6		III	167
Merikarvia	Soinin entinen haka	P	0,3	III		168
Merikarvia	Kasalan Vanhatalon laitumet	P	> 7,5		II	169
Merikarvia	Varheenmaan haka	P	2,0	III		170
Merikarvia	Peltomäen laitumet	P	2,4	III		171
Merikarvia	Pohjansahan niityt	P	< 0,9	(III)		172

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Merikarvia

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Merikarvia	Niittyniemien hevoshaka	P-	2,7	(III)		173
Merikarvia	Tuomikosken laitumet	P-	< 5,2	(III)		174
Merikarvia	Sepänmäen laidun	P-	> 1,9		III	175
Merikarvia	Töyrän niitty	P-	1,0	III		176
Merikarvia	Etelätalon niitty	P-	0,6	(III)		177
Merikarvia	Filppulan kallioketo	P-	0,3	III		178
Merikarvia	Hamppulan laitumet	P-	< 3		III	179
Merikarvia	Kuvaskankaan niitty	P-	1,1	III		180
Merikarvia	Peltolan laidun	P-	< 0,4		(III)	181
Merikarvia	Mobergin kalliokedot	P-	< 0,4	(III)		182
Merikarvia	Riihialhon laitumet	P-	2,2		III	183
Merikarvia	Lähteenmäen laidun	P-	> 0,8		III	184
Merikarvia	Vainiolan haka	P-	0,3	(III)		185
Merikarvia	Lammelän Vanhatalon laitumet	P-	> 3,0		III	186
Merikarvia	Lehtosen metsälaidun	ET	23,5		III	187
Merikarvia	Vähätalon laitumet	ET	1,1		III?	188
Merikarvia	Heikinjärven laitumet	ET	24,0		III?	189
Merikarvia	Kasalan Grönroosin laitumet	ET	6,9		III	190
Merikarvia	Alakylän Mäkipuron laitumet	ET	0,5	III?		191
Merikarvia	Pooskerin salmen laitumet	ET	12,9		III	192
Merikarvia	Uusitalon laitumet	ET	7,7		III	193
Merikarvia	Viikilän hakamaat ja metsälaidun	ET	5,2		III	194
Merikarvia	Heinon metsälaidun	ET	31?		III	195
Merikarvia	Peltomäen merenrantaniitty	ET	43,5		III	196
Merikarvia	Rantatalon niitty	ET	3,5		III	197
Merikarvia	Viikilän saarilaitumet	ET	6,9		III	198
Merikarvia	Hevosluodon laidun	ET	2,1		III	199
Merikarvia	Vähäjärven laitumet (+ Heikinjärvi)	ET	20,5		III	200
Merikarvia	Tuomisen metsälaitumet	ET	0,8		III?	201
Merikarvia	Skraka, Hamskeri, Tuuskeri	ET	19,6		III	202
Merikarvia	Helsinkrunnin ja Stääviluodon laitumet	ET	3,4		III?	203
Merikarvia	Kallträskin laitumet	ET	40,8		III	204
Merikarvia	Grönroosin laitumet	ET	7,2		III	205
Merikarvia	Kasalanjokisuun laitumet	ET	19,8		III	206
Merikarvia	Kuivaluodon metsälaidun ja niitty	ET	43,3		III	207
Merikarvia	Kylänlahden laitumet	ET	9,6		III	208
Merikarvia	Salmisen haka	ET	1,6		III	209
Merikarvia	Hamppulan Vähäjärven laidun	ET	13,9		III	210
Merikarvia	Kasalan keskusta (5.)	L	2,6	III		211
Merikarvia	Kasalan Halme (6.)	L	3,9	III		212
Merikarvia	Kasala, Ingisällinnevantien niitty (7.)	L	2,2	III		213
Merikarvia	Vainiolan laitumet (12.)	L	1,7		III	214
Merikarvia	Uusi-Heikkilän hakasaarekkeet (13.)	L	0,7		III	215
Merikarvia	Riispyyn länsiosan haka (15.)	L	0,8	III		216
Merikarvia	Trolssin länsiosan koivuhaka (24.)	L	0,9	III		217
Merikarvia	Alakylän Korpelan haka (48.)	L	0,2	III		218
Merikarvia	Harvala, Rantatien varsi (49.)	L	0,5	III		219
Merikarvia	Santikon ja Kallion hakamaat (54.)	L	3,0	III		220
Merikarvia	Harvalan Lehtolan haka (55.)	L	1,8	III		221
Merikarvia	Pooskerin Pitkäkari (57.)	L	27,2		III	222
Merikarvia	Pooskerin Plassi (58.)	L	4,4	III		223
Merikarvia	Köörtilä, Kräni-Matin tie (61.)	L	1,5	III		224
Merikarvia	Köörtilän keskustan haka (67.)	L	2,5	III		225

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Nakkila - Pomarkku

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Nakkila	Villilän kartanon niitty	ET	1,8		III	226
Nakkila	Ruohosen laitumet	ET	2,8		III	227
Noormarkku	Koti-Passilahti	M	0,4	(III)		228
Noormarkku	Mykrän laitumet	M-	6,2	III		229
Noormarkku	Peltomaan kallioketo	P+	0,6	III		230
Noormarkku	Keitaanrannan laitumet	P+	0,9	III?		231
Noormarkku	Viinämäen laitumet	P+	3,5	III		232
Noormarkku	Söörmarkun hevossaat	P	2,1	III?		233
Noormarkku	Vehkalahden laitumet	P	2,4	III?		234
Noormarkku	Vehkamaan niityt	P	1,3	III?		235
Noormarkku	Pietilän keto	P	0,3	III		236
Noormarkku	Kolmikion laidun	P-	0,9	III?		237
Noormarkku	Huhtalan metsälaidun ja haka	ET	4,8		III	238
Noormarkku	Silvolan laitumet	ET	1,8		III	239
Noormarkku	Hosiojärven laitumet	ET	6,2		III	240
Noormarkku	Hosiosuon metsälaidun	ET	4,5		III	241
Pomarkku	Harjan niityt	V	< 5	I		242
Pomarkku	Perttulan laitumet	M	< 10		III	243
Pomarkku	Yli-Viidan laitumet	M-	3,5		III	244
Pomarkku	Tuunajärven metsälaidun	P+	2,2		III	245
Pomarkku	Vanha-Tuunan laidunmäki	P+	0,6	III		246
Pomarkku	Levolan niitty	P+	0,7	III?		247
Pomarkku	Myllyharjun laitumet	P	2,5		III	248
Pomarkku	Liljeroosin laitumet	P-	1,2	(III)		249
Pomarkku	Rajakosken haat	P-	4,5	III		250
Pomarkku	Tuunajärven kalliokedot	P-	1,0	III?		251

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain, Pori

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Pori	Fleiviikin niitty	V	90,0		I	252
Pori	Kuuminaisten niemen kärki	V	32,0		I	253
Pori	Pihlavaluodon laitumet	V	100,0		I	254
Pori	Etelärannan laitumet	V	21,0		I	255
Pori	Paavolan kedot	M	<2,6	II		256
Pori	Ahlaisten kirkon kedot	M	2,2	II		257
Pori	Tahkoluodon keto	M	1,0	II		258
Pori	Hevoskarin rantaniitty	M	2,3		II	259
Pori	Kuuminaisten kotilaitumet	M-	5,3		III	260
Pori	Landskatan laitumet	M-	10,4		III	261
Pori	Puolivälinkari ja Kakkuri	M-	3,0	I		262
Pori	Riitsaranlahden rantaniitty	P+	27,0		I	263
Pori	Flodströmin kedot	P+	3,6	III		264
Pori	Preiviikin kedot	P+	1,8	III?		265
Pori	Koivuniemen laidun	P+	0,7		III	266
Pori	Anttooran laidun	P+	5,0		III	267
Pori	Jutilan huvilan keto	P+	0,3		I	268
Pori	Levon keto	P+	0,6	III?		269
Pori	Ahlaisten urheilukentän niityt	P	1,1	III?		270
Pori	Mustakylän rantaniitty	P	8,2		III?	271
Pori	Penttilän laitumet	P	6,3		III?	272
Pori	Äijäkarin rantaniitty	P	2,1	III?		273
Pori	Viasveden katajaniitty	P	4,0	III?		274
Pori	Salmelan kedot	P-	0,7	III?		275
Pori	Flaatin niitty	P-	0,6	III?		276
Pori	Lyttylänvainio	P-	1,1	III?		277
Pori	Ojalan laitumet	P-	2,6	(III)		278
Pori	Pihlavan ketorinne	P-	0,4	III?		279
Pori	Pihlavan hakasaareke	P-	0,3	III?		280
Pori	Preiviikin kalarannan niitty	P-	2,2	(II)		281
Pori	Rimpialhon niityt	P-	0,8	III?		282
Pori	Arvelan laitumet	P-	1,6	III?		283
Pori	Puskuuri	M-?	1,0	(II)		284
Pori	Pohjajoen rantaniitty	ET	9,3		III	285
Pori	Forsviikinkarin rantaniitty	ET	16,8		III?	286
Pori	Viljalan laitumet	ET	1,3		III	287
Pori	Nummelinin peltosaarekkeet	ET	4,7		III	288
Pori	Lattomeran Aallon laitumet	ET	0,6		III	289
Pori	Kellahden Pohjolan metsälaitumet	ET	1,5		III	290
Pori	Viljalan metsälaidun	ET	5,4		III	291
Pori	Viron haka	ET	0,4		III	292
Pori	Kellahdenjoen rantaniitty	ET	2,0		III	293
Pori	Pohjajoen rantaluhta ja metsälaidun (6.)	L	2,3	III		294
Pori	Pohjajoen rantaniitty (7.)	L	12,8		III	285
Pori	Pohjaniitunojan peltosaarekkeet (15.)	L	1,0	III		295
Pori	Ahlaistenjoen entiset hakamaat (27.)	L	2,1	III		296
Pori	Pulleron metsälaidun ja haka (42.)	L	3,6		III	297
Pori	Tulosen entinen metsälaidun (57.)	L	0,9	III		298
Pori	Omisholman metsälaidun (59.)	L	1,4		III	299
Pori	Ylikosken niitty ja haka (63.)	L	0,6	III		300
Pori	Landsviljan haka ja Pohjapellon niitty (49)	L	3,0	III		301

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Rauma - Siikainen

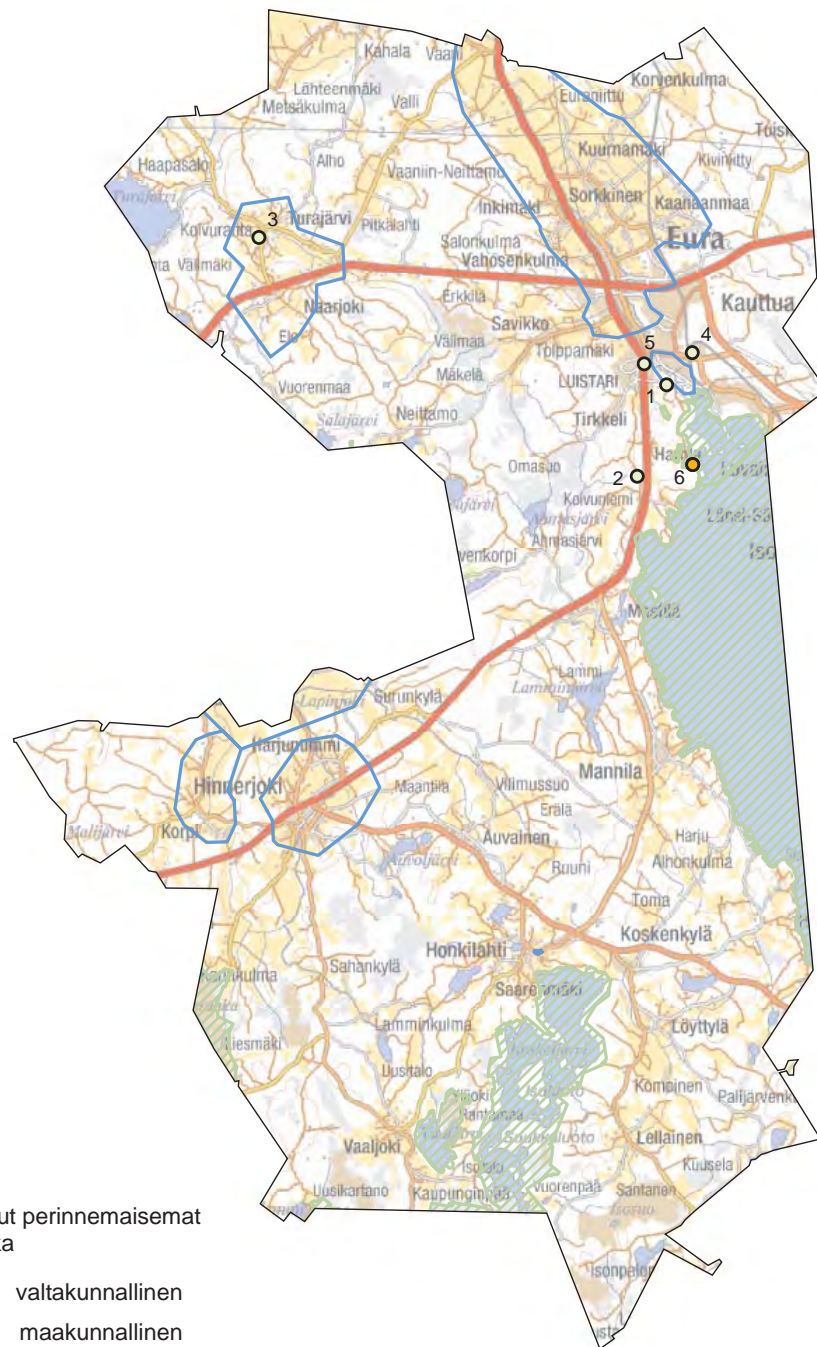
Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Rauma	Reksaaren entinen haka	V	5,6	I		302
Rauma	Nurmesluoto	M+	22,0	I		303
Rauma	Sorkan Arvela	M	3,7		I	304
Rauma	Rauman ladun majan kalliokedot	M	1,0	I		305
Rauma	Rannanvuori	M	3,8	I		306
Rauma	Orkonmäki	M-	1,1	I		307
Rauma	Omenapuumaa	M-	8,0	I		308
Rauma	Lehtisen keto	P+	0,2	II		309
Rauma	Vermuntilan keto	P+	< 0,1	(III)		310
Rauma	Helon laidun	P+	4,4		III	311
Rauma	Hinnon metsälaidun	P	0,8	III		312
Rauma	Anttilan kyläkedot	P	0,5	III		313
Rauma	Hylkkari	P	4,0	(III)		314
Rauma	Muinan niitty	P	> 0,4		III	315
Rauma	Soukaisten vasikkahaka	P-	0,8		III	316
Rauma	Voiluodon niitty	P-	0,4	E		317
Rauma	Uusitalon laitumet	ET	2,4		III	318
Rauma	Haapasaarenkartanon laitumet	ET	1,1		III	319
Rauma	Kartanon niitty	ET	0,6		III	320
Siikainen	Koskelan laitumet	V	> 4,7		I	321
Siikainen	Pihlajamäen laitumet	V	< 13	I		322
Siikainen	Siikilän laitumet	M+	4,1		I	323
Siikainen	Sulkavan laitumet	M	1,8	II		324
Siikainen	Tuomiluoman laitumet	M	6,3	III		325
Siikainen	Leppijärven Ylisentalon laitumet	M-	9,5		II	326
Siikainen	Leväsjoen Heikkilän laitumet	M-	7,3		II	327
Siikainen	Nokan laitumet	M-	7,5	II		328
Siikainen	Raunilan laitumet	M-	1,1		II	329
Siikainen	Valtalan laitumet	M-	2,0		III	330
Siikainen	Vuorelan haka	M-	3,2	II		331
Siikainen	Saarikosken Sillanpään laitumet	M-	4,7	II		332
Siikainen	Ruohomäen laitumet	P+	< 3,6	(III)		333
Siikainen	Saukonkorven laitumet	P+	4,7	(III)		334
Siikainen	Koiviston laitumet	P+	3,4	III		335
Siikainen	Lindin laitumet	P+	2,5		III	336
Siikainen	Samminmajan Sillanpään laitumet	P+	< 2,4	III		337
Siikainen	Vettenrannan laitumet	P+	<24		III	338
Siikainen	Hirvikosken metsälaitumet	P+	< 4,8	(III)		339
Siikainen	Ala-Kahrin entiset laitumet	P	< 1,7	E		340
Siikainen	Alakallion niitty	P	0,5	III		341
Siikainen	Anttilan laitumet	P	1,8	(III)		342
Siikainen	Heikintalon niitty	P	1,0	(III)		343
Siikainen	Kuusiston laidun	P	2,1	E		344
Siikainen	Leppi-Juhan niitty	P	0,3	(III)		345
Siikainen	Mahlamäen laitumet	P	1,4	(III)		346
Siikainen	Niemenmaan laitumet	P	3,7		III	347
Siikainen	Rajahalmeen laitumet	P	< 3,9		III	348
Siikainen	Ratsutilan laitumet	P	< 3		III	349
Siikainen	Starckin laitumet	P	2,8		III	350
Siikainen	Haapaniemen haka	P	0,3	(III)		351
Siikainen	Länsimäen haka	P	2,1	III		352
Siikainen	Vallin keto	P	0,7	III?		353
Siikainen	Isoviidan laitumet (osin Pomarkkuu)	P	< 1,2	(III)		354
Siikainen	Lehtiniemen laitumet	P	10,0		III	355

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Siikainen

Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Siikainen	Juhalan lammaslaitumet	P-	0,9	III		356
Siikainen	Keidaslammin niitty	P-	0,3	(III)		357
Siikainen	Lammin laitumet	P-	< 4,5		III	358
Siikainen	Mikkolan metsälaidun	P-	6,3	(III)		359
Siikainen	Nevalan haka	P-	0,2	(III)		360
Siikainen	Ala-Soinin hevoslaidun	P-	0,4	III		361
Siikainen	Saarikosken Heikkilän laitumet	P-	5,1	(III)		362
Siikainen	Kiurun laitumet	P-	< 1,9	(III)		363
Siikainen	Kivelän laitumet	P-	3,2	(III)		364
Siikainen	Konilaakso ja Niittukytö	P-	2,2	(III)		365
Siikainen	Niemen laitumet	P-	< 0,9	(III)		366
Siikainen	Siikaisten keskustan niityt	P-	0,5	(III)		367
Siikainen	Törmapellon laidun	P-	0,6	(III)		368
Siikainen	Uudentalon laidun	P-	0,5		(III)	369
Siikainen	Vanhatalon laitumet	P-	< 0,8	(III)		370
Siikainen	Leväsjoen rukoushuoneen niitty	P-	0,8	(III)		371
Siikainen	Kotomäenkulman laidun	P-	0,8	(III)		372
Siikainen	Haapakosken Ylisentalon laitumet	P-	< 3	III		373
Siikainen	Lindforsin laitumet	P-	0,5	III		374
Siikainen	Keittaapään hieholaidun	P-	< 0,6	(III)		375
Siikainen	Collanderin laitumet	ET	7,8		III	376
Siikainen	Mielosen metsälaidun	ET	14,4		III	377
Siikainen	Kirkko- ja kuusiluodon laitumet	ET	4,8		III?	378
Siikainen	Venojärven laitumet	ET	24,1		III	379
Siikainen	Vuorelan metsälaidun ja haka	ET	0,7		III?	380
Siikainen	Luoman laitumet	ET	2,1		III	381
Siikainen	Syväjärven ja Pohjaslahden laitumet	ET	21,6		III	382
Siikainen	Saarisen metsälaidun ja haka	ET	2,4		III	383
Siikainen	Isolammin laitumet	ET	9,3		III	384
Siikainen	Tunturilampi haka 2.	L	2,8		III	385
Siikainen	Alisenjoen tienpienareet 12.	L	2,9		III	386
Siikainen	Kuusikosken laitumet 17.	L	4,9		III	387
Siikainen	Erkintalon laidun 18.	L	1,0		III	388
Siikainen	Hirvijärven Vuorelan metsälaidun 36.	L	0,7		III	380
Siikainen	Rajakosken laitumet 67.	L	1,2		III	389
Siikainen	Nevantaustan entinen metsälaidun 88.	L	1,2	III		390
Siikainen	Leväsjoen rukoushuone III.	L	6,1		III	391
Siikainen	Yli-Kahrin entinen laidunhaka 109.	L	0,8	III		392
Siikainen	Hauta-ahteen kärrytie 116.	L	1,4	(III)		393

Satakunnan perinnemaisemakohteet kunnittain: Säkyä - Vampula

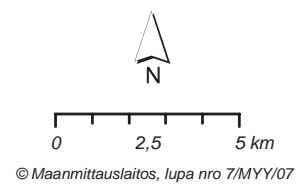
Kunta	Kohde	Arvo	Pinta-ala (ha)	Hoito-luokka ei hoidossa	Hoito-luokka hoidossa	Numero
Säkyä	Kankaanrannan laitumet	P	1,4		III	394
Säkyä	Huhtamaan laidun	ET	0,6		III	395
Säkyä	Vihelän laitumet	ET	7,5		III?	396
Ulvila	Keropäänkallio	M-	1,2	III?		397
Ulvila	Harjunpään kalliokedot	M-	0,4	III		398
Ulvila	Isokartanon laitumet	P	3,3		III	399
Ulvila	Pappilanjärvi	P-	3,5	III?		400
Ulvila	Koski-Tuurin haka	ET	1,0		III?	401
Ulvila	Niemisen haat	ET	1,5		III	402
Ulvila	Vähä-Krekulan haka	ET	3,3		III	403
Ulvila (Kullaa)	Levanpellon kallioketo	P	0,2	III?		404
Ulvila (Kullaa)	Torisevanahteen keto	P	0,1	E		405
Ulvila (Kullaa)	Paluksen postin kedot	P	0,2	(II)		406
Ulvila (Kullaa)	Paluksen kallioketo	P	0,2	III		407
Ulvila (Kullaa)	Paluksen tienvarsikedot	P	0,3	II		408
Ulvila (Kullaa)	Toivosen niityt	P	2,5	III		409
Ulvila (Kullaa)	Kulhan niityt	P-	0,8	III?		410
Ulvila (Kullaa)	Kullaan kirkon keto	P-	0,4	III		411
Ulvila (Kullaa)	Kullaan kaupan keto	P-	0,5	III		412
Ulvila (Kullaa)	Kullaan urheilukentän keto	P-	0,4	III		413
Ulvila (Kullaa)	Leineperin haka	P-	0,4		III	414
Ulvila (Kullaa)	Isomäen laidun	ET	1,0		III?	415
Vampula	Kourajoen rantaniitty	ET	0,5		III	416
Vampula	Mäki-Vänniön haka (5.)	L	3,3	III		417
Vampula	Mäkelän haka (13.)	L	0,2	III		418
Vampula	Alholan haka (17.)	L	0,7	III		419
Vampula	Kourajoen rantaniitty (23.)	L	0,5		III	416
Vampula	Kärkkäänjoen niitty (24.)	L	3,1	III		420
Vampula	Ruoholan haka (27.)	L	0,9	III		421
Vampula	Rintalan niitty ja haka (28.)	L	1,4	III		422
Vampula	Pellonperän niitty ja haka (34.)	L	1,0	III?		423
Vampula	Arolan haka (36.)	L	0,3	III		424
Vampula	Raitakallion haka (39.)	L	0,3	III?		425
Vampula	Murronjoen rantaniitty ja haka (41.)	L	3,9	III		426
Vampula	Koivumäen haka (42.)	L	0,7	III		427
Vampula	Pejon haka (45.)	L	0,2	III		428
Vampula	Matkusjoensivuniitty ja haka (46.)	L	2,7		III	429
Vampula	Suorannan niitty (48.)	L	0,7	III		430
Vampula	Vuohenkallion niittysaarekkeet (58.)	L	2,3	III		431

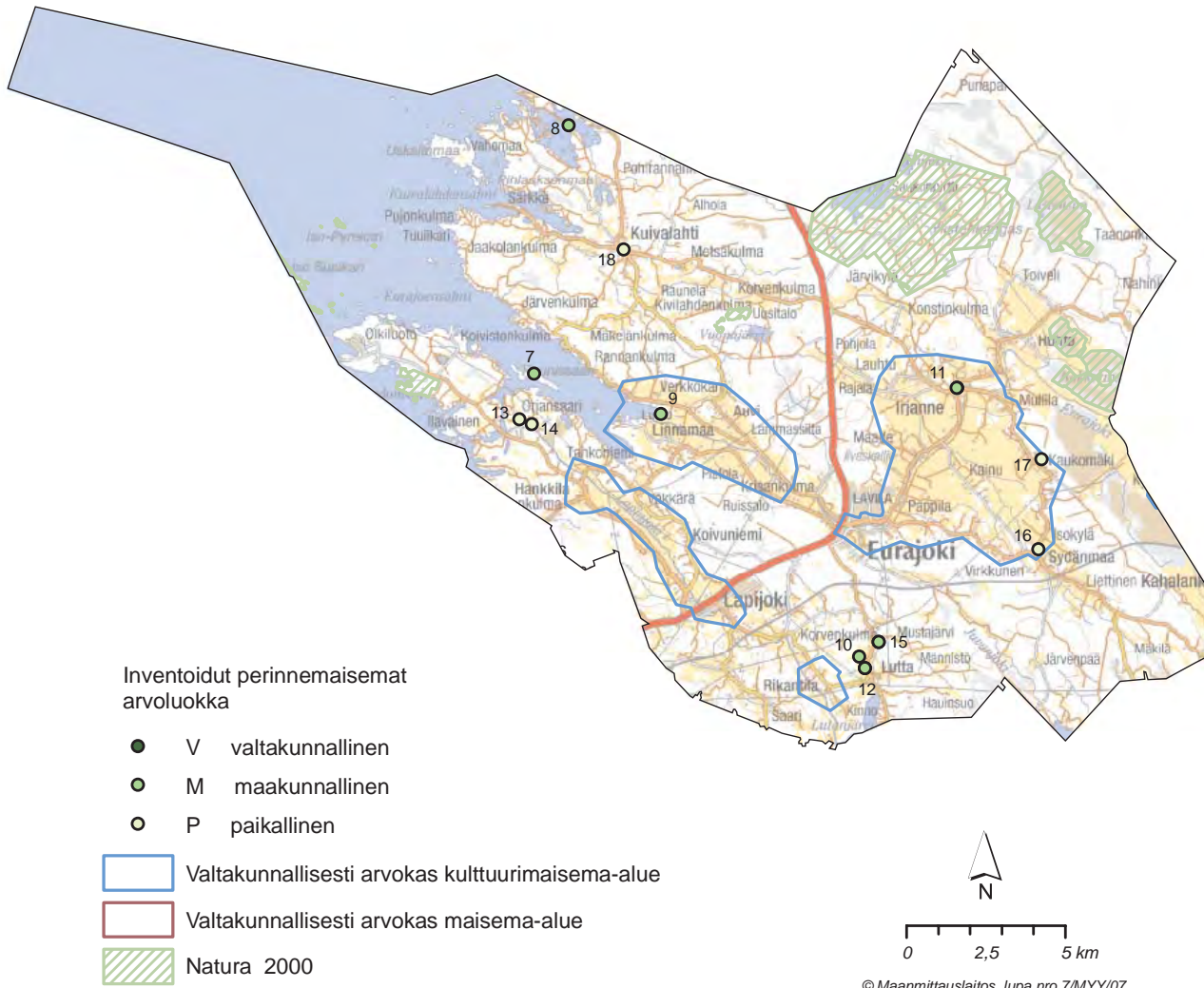

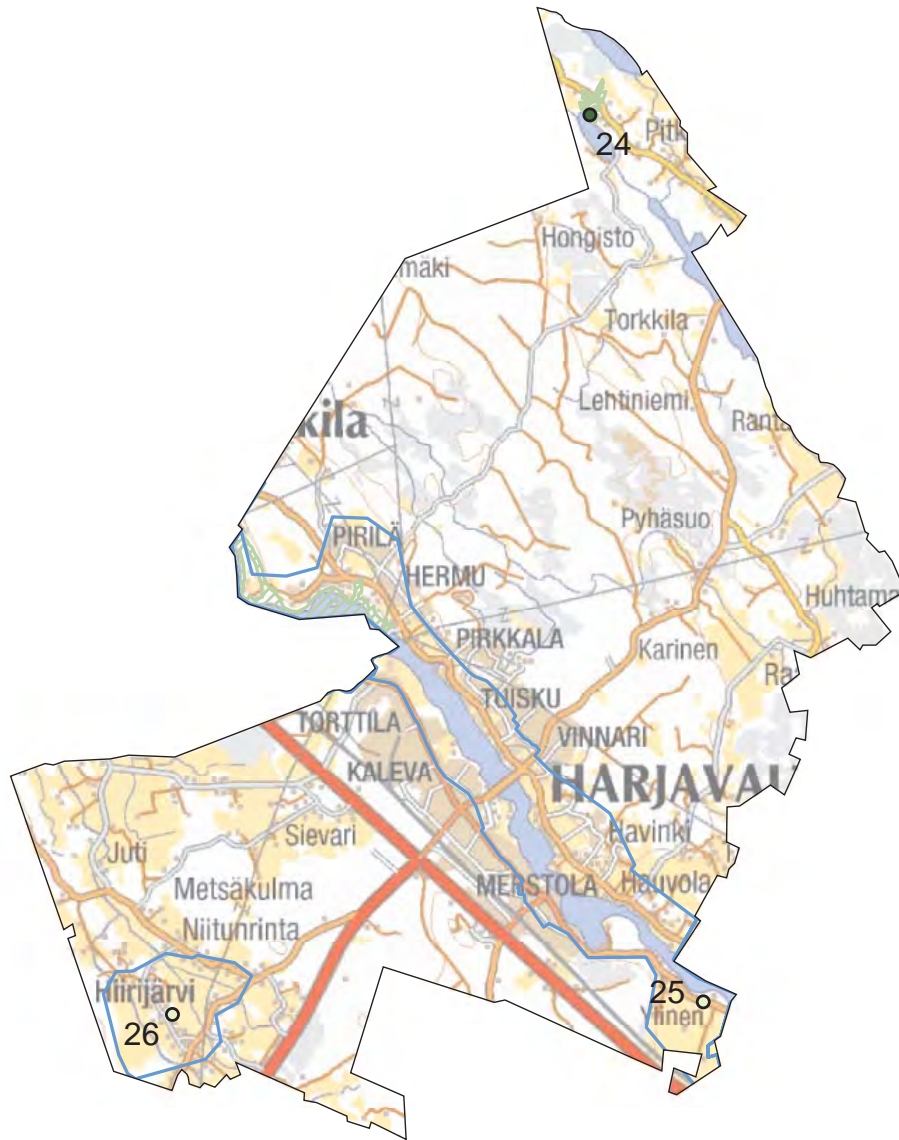
Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen
- Harolan lehto (Metsähallitus)

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

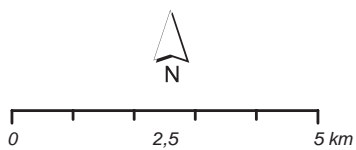

Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

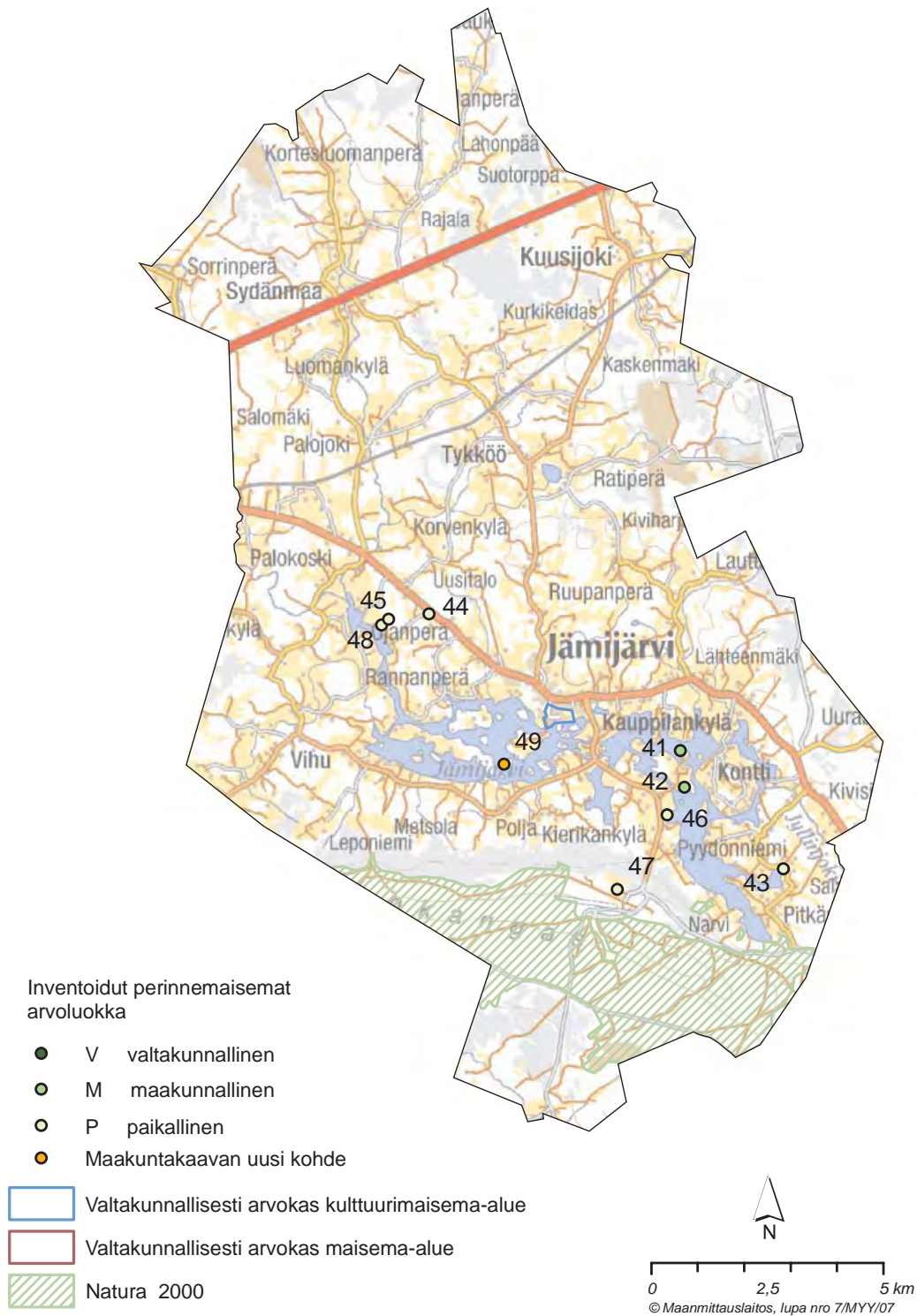
- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

© Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MYY/07

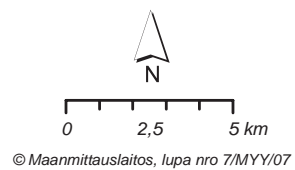

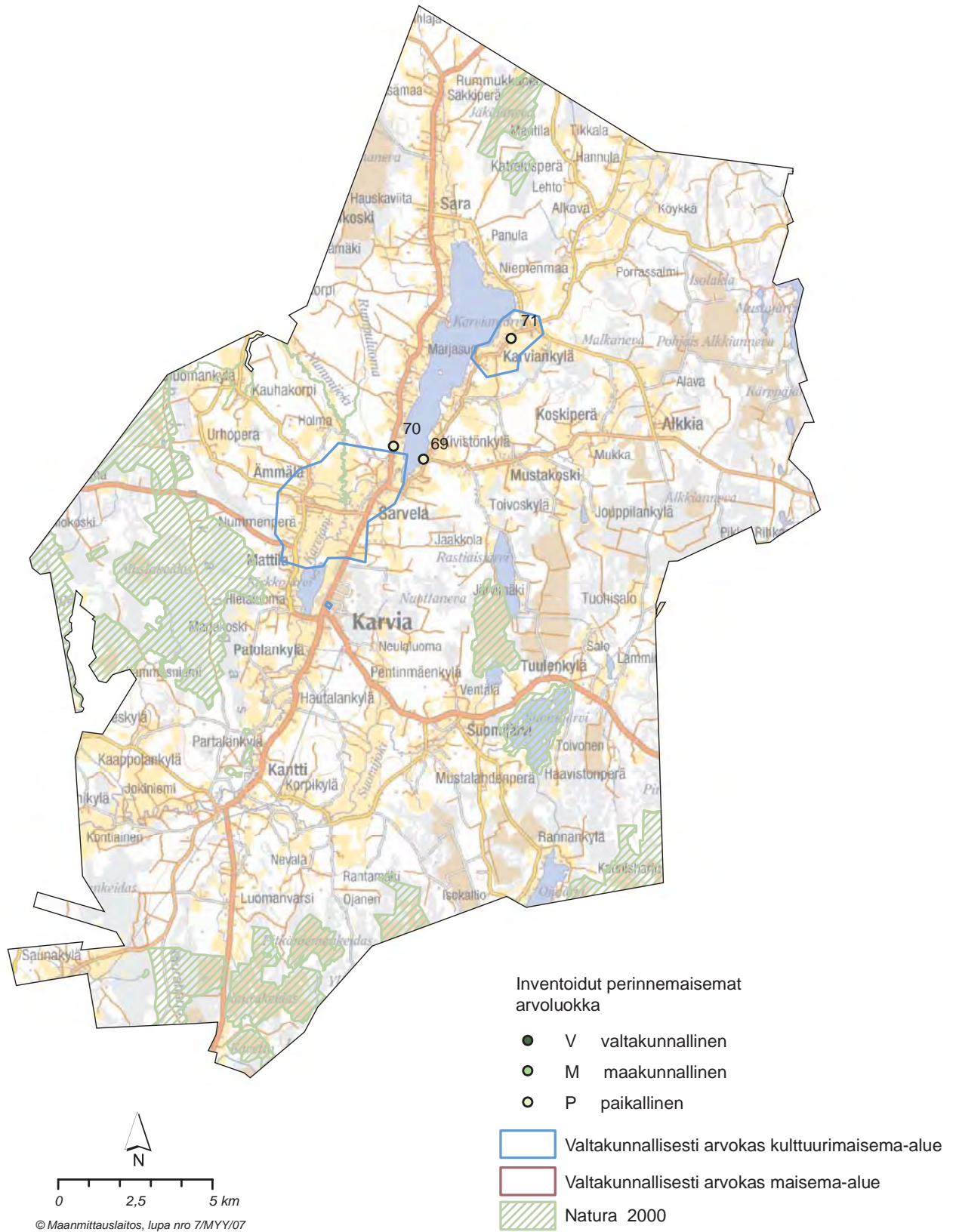

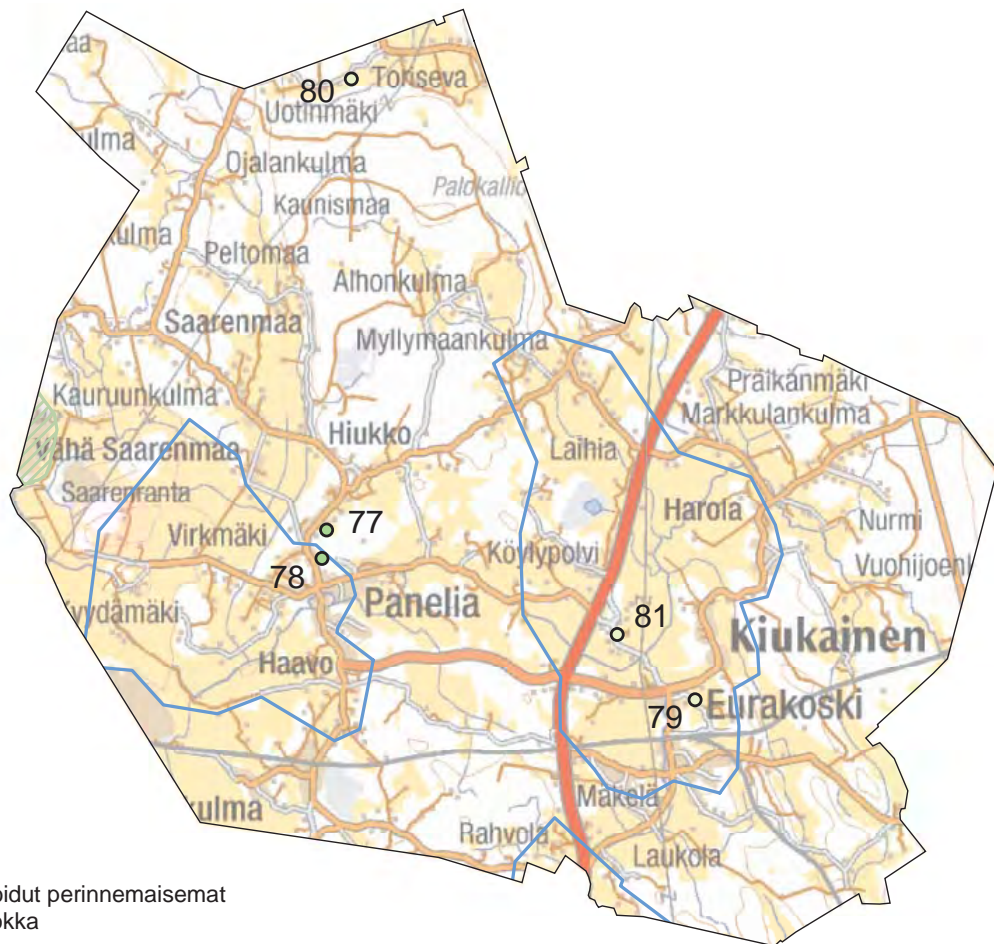
Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

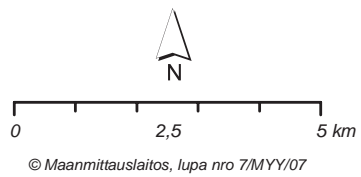

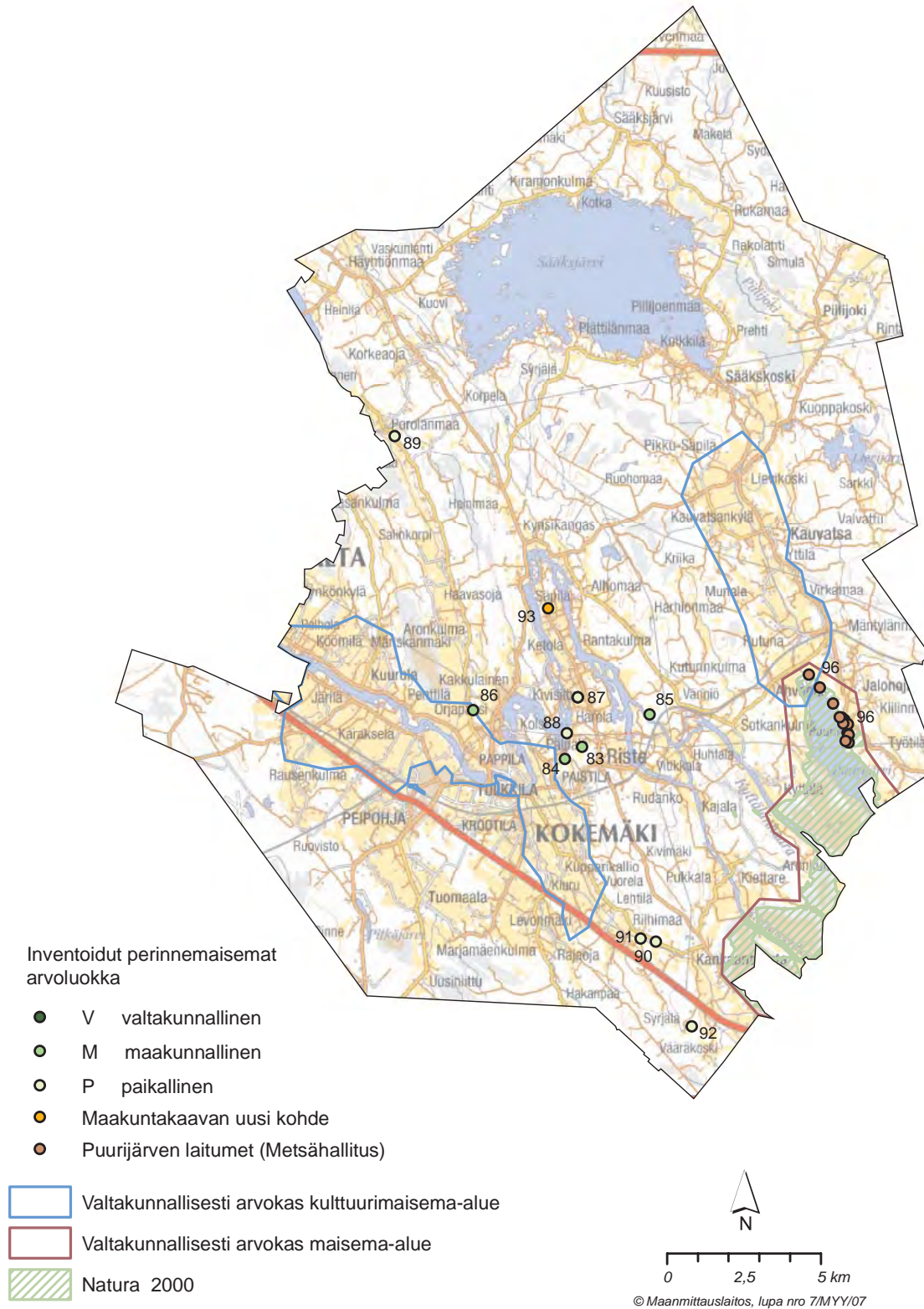

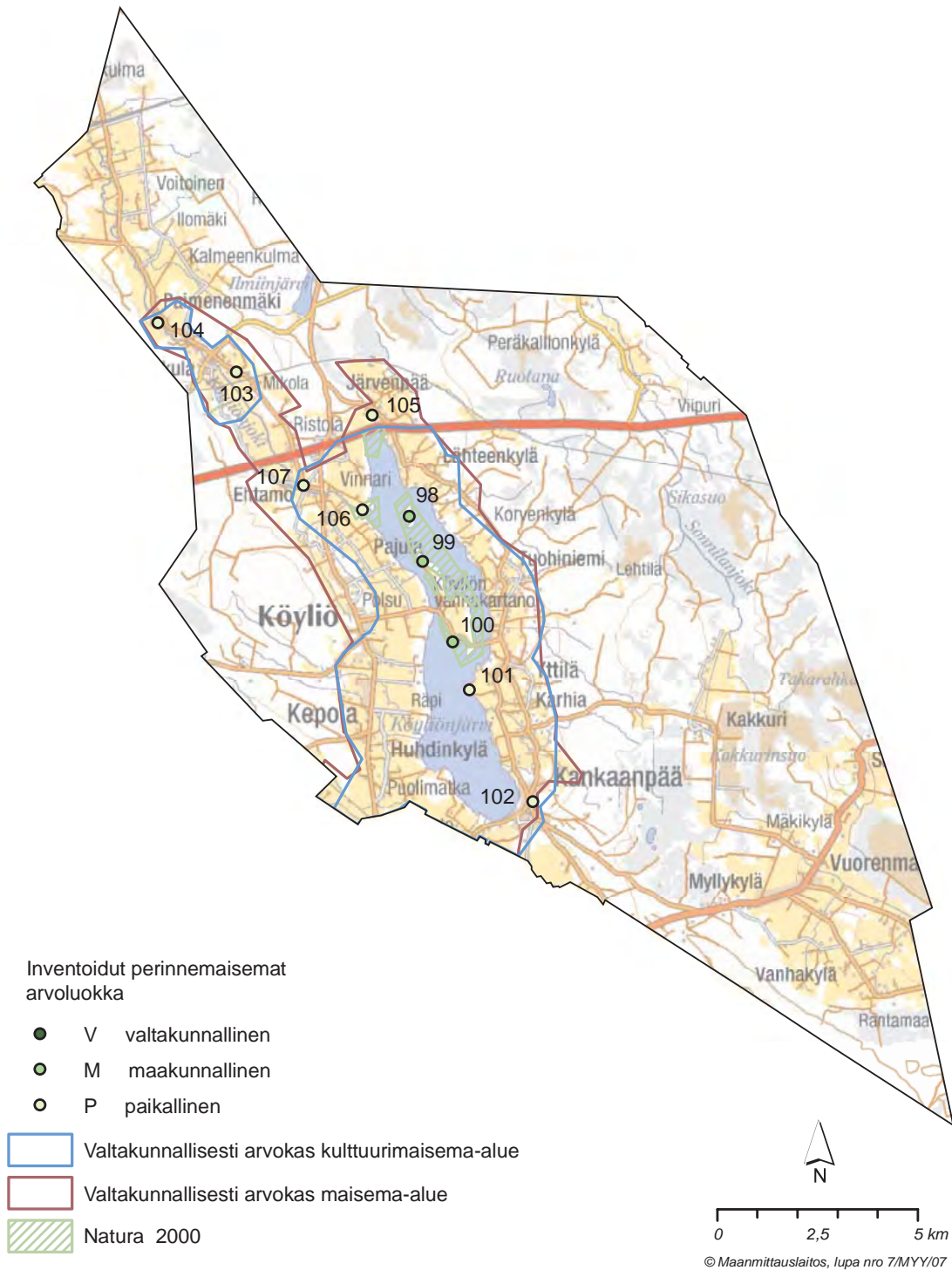
Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

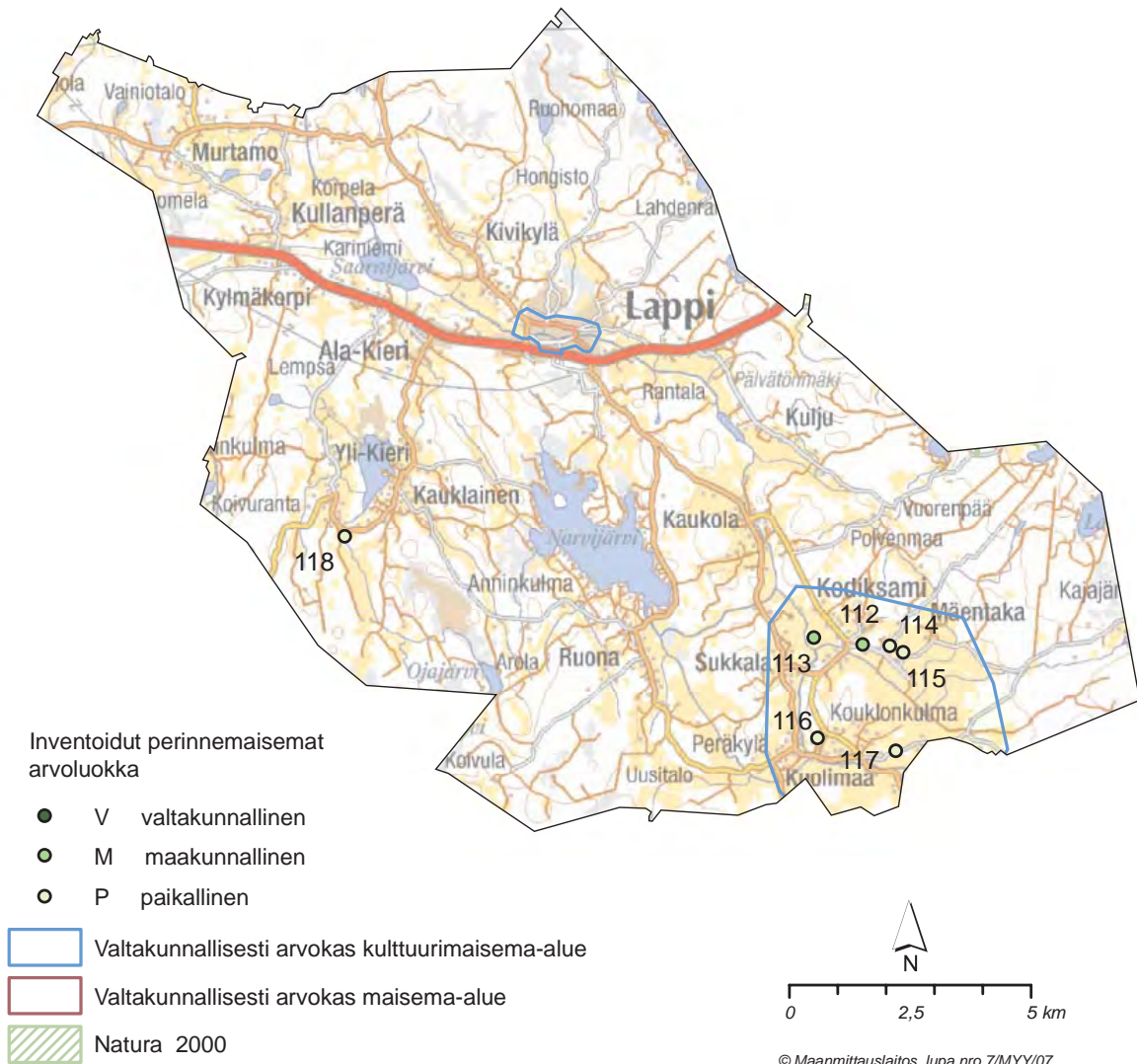
- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

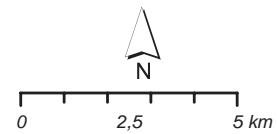

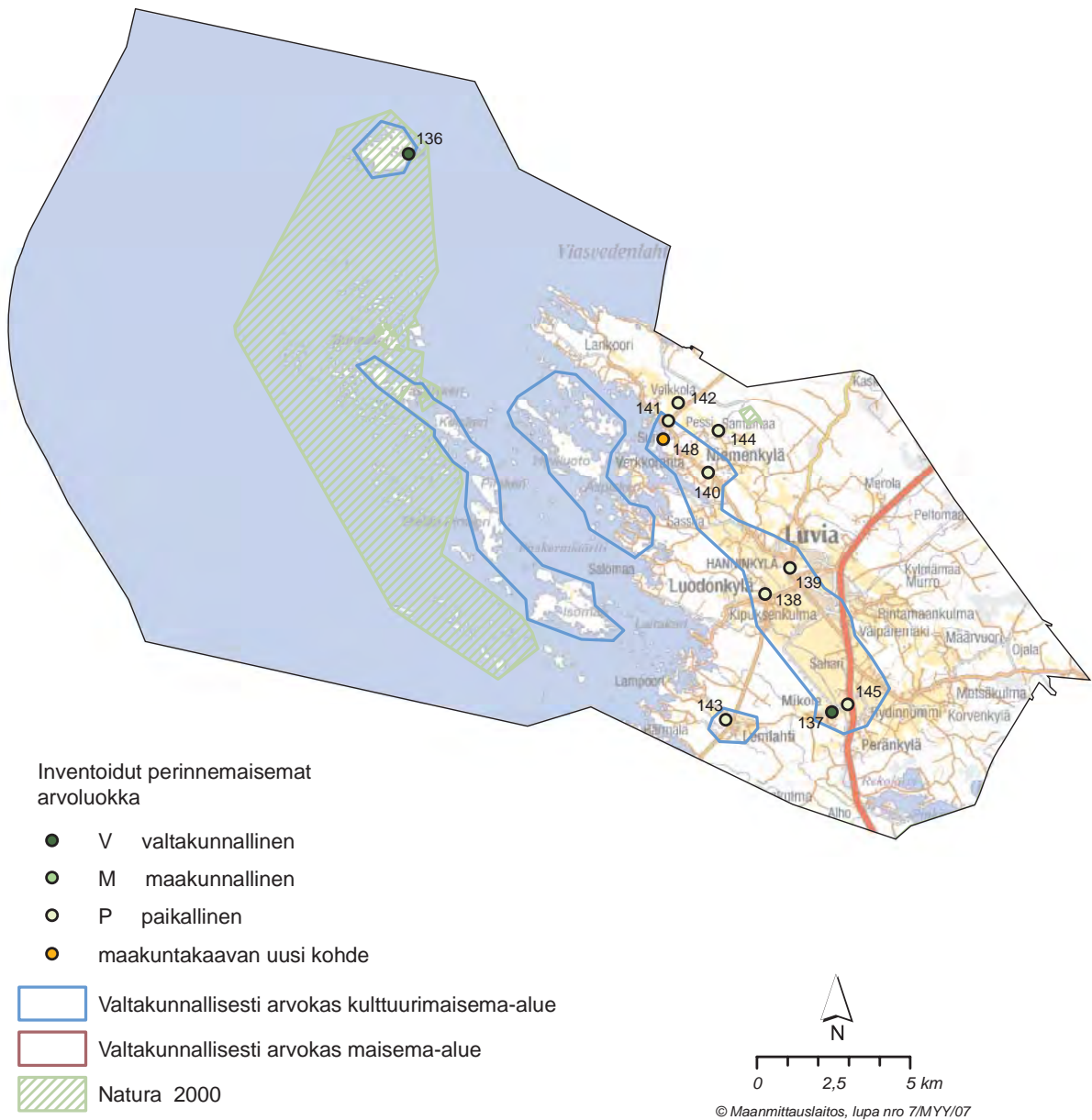
Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

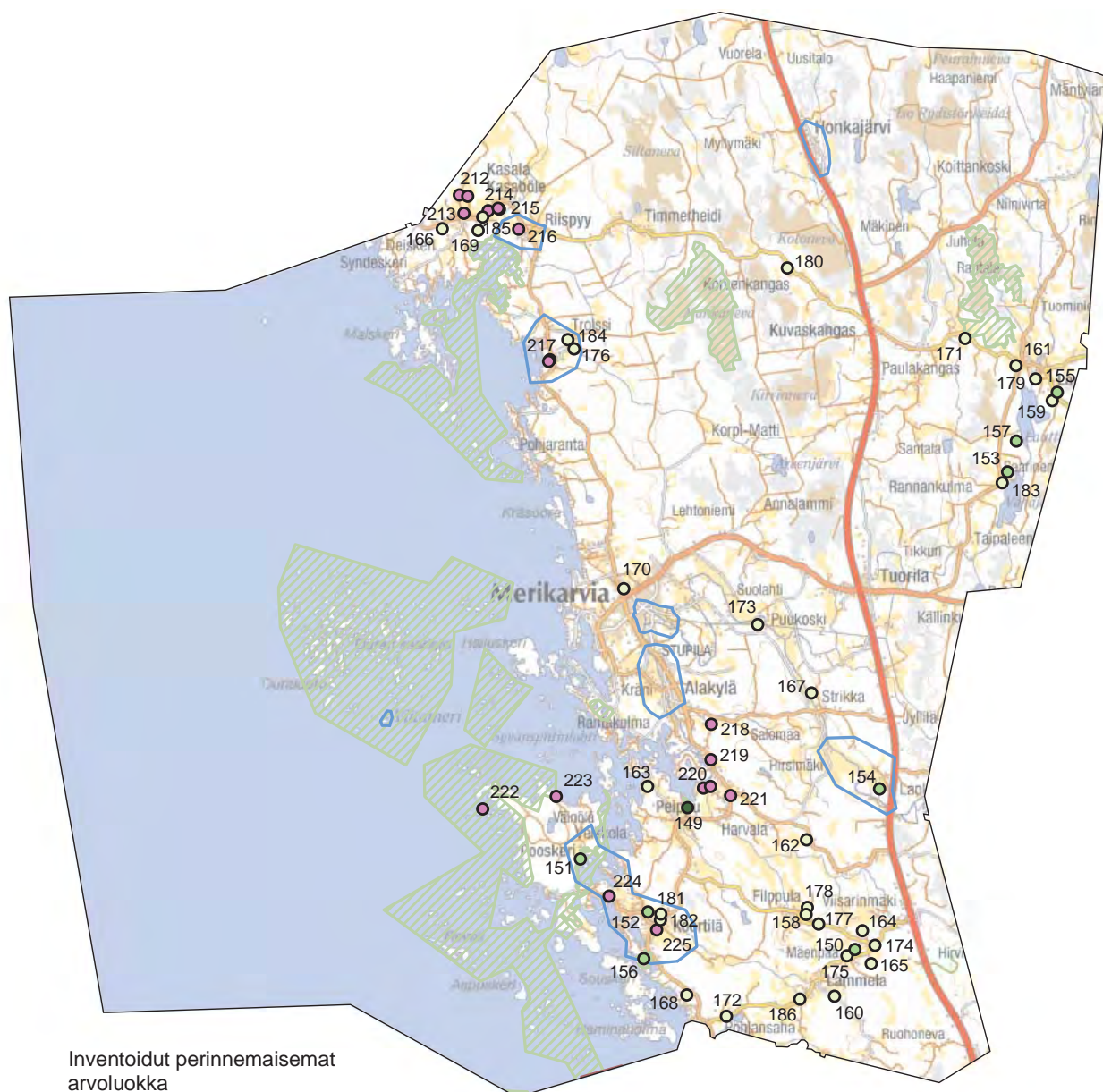
- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

© Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MYY/07

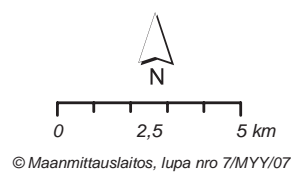

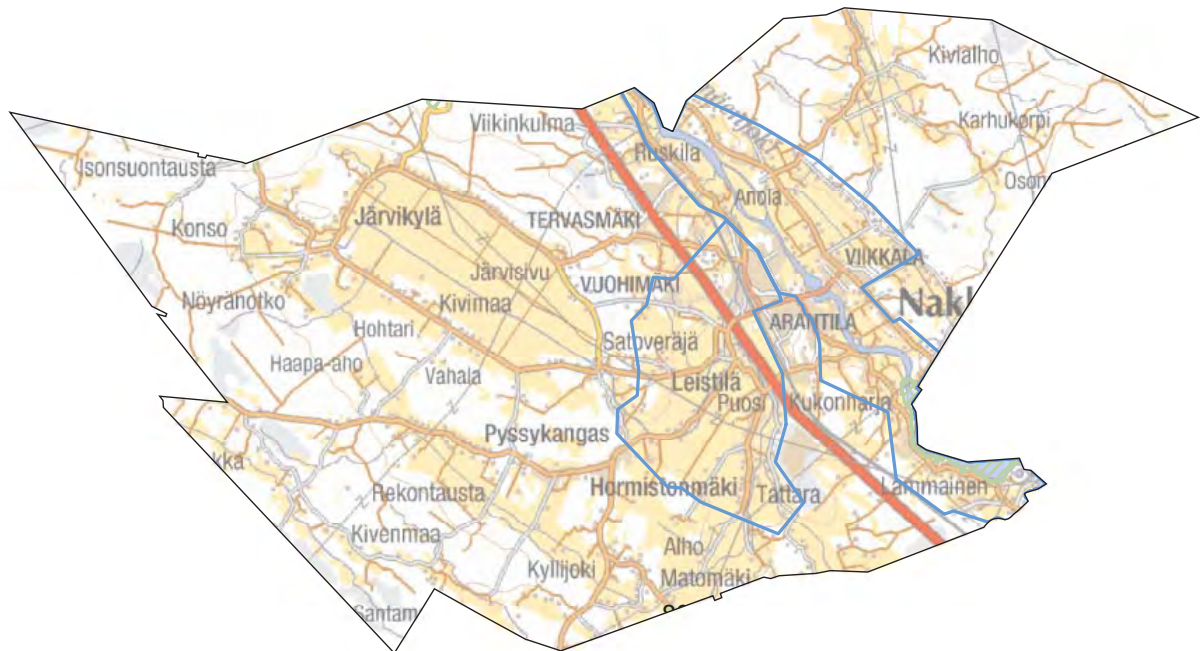

Inventoidut perinnemaisemat
arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen
- Merikarvian lumo-suunnittelun
perinnemaisemakohte

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- ▨ Natura 2000

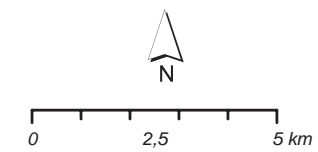

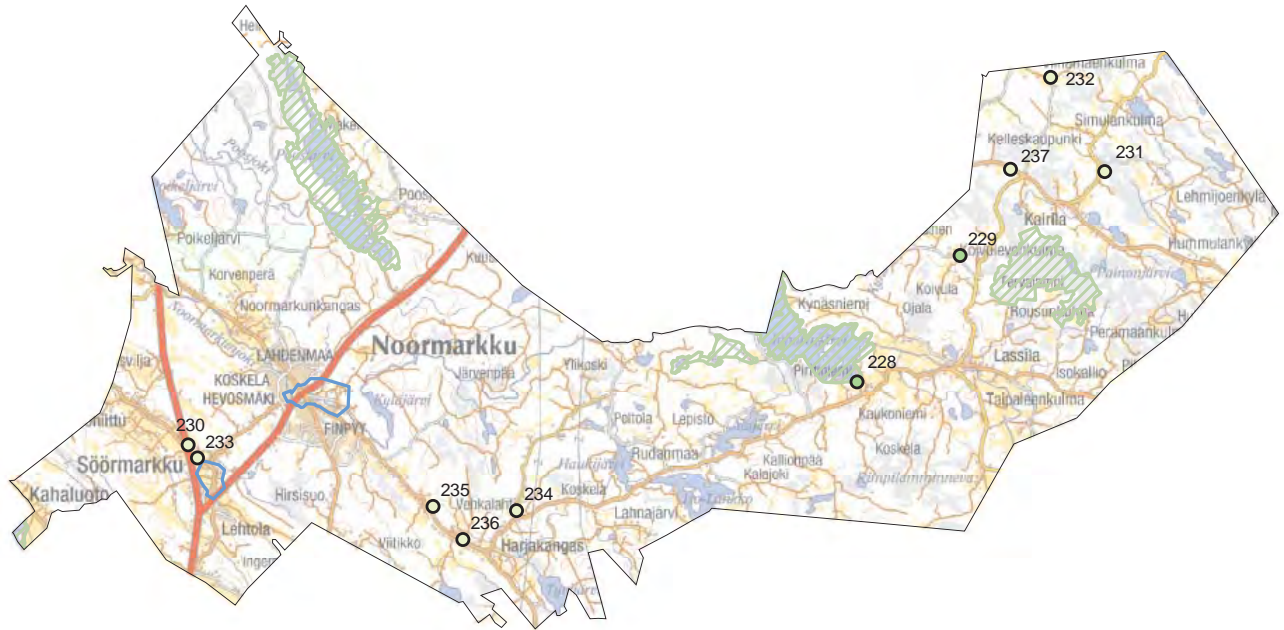
Inventoidut perinnemaisemat
arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

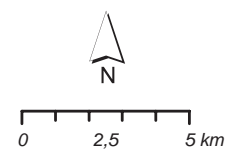
© Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MYY/07

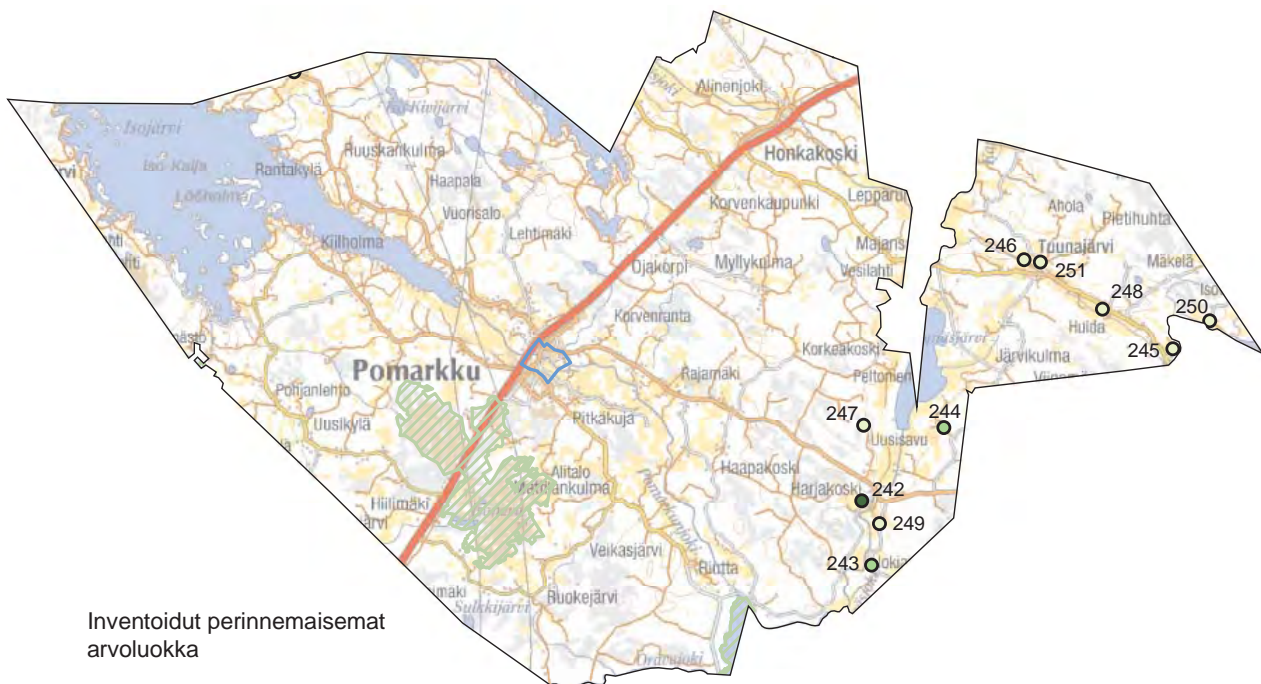
Inventoidut perinnemaisemat
arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

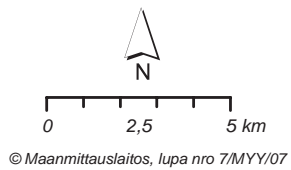
© Maanmittauslaitos, lupa nro 7/MYY/07

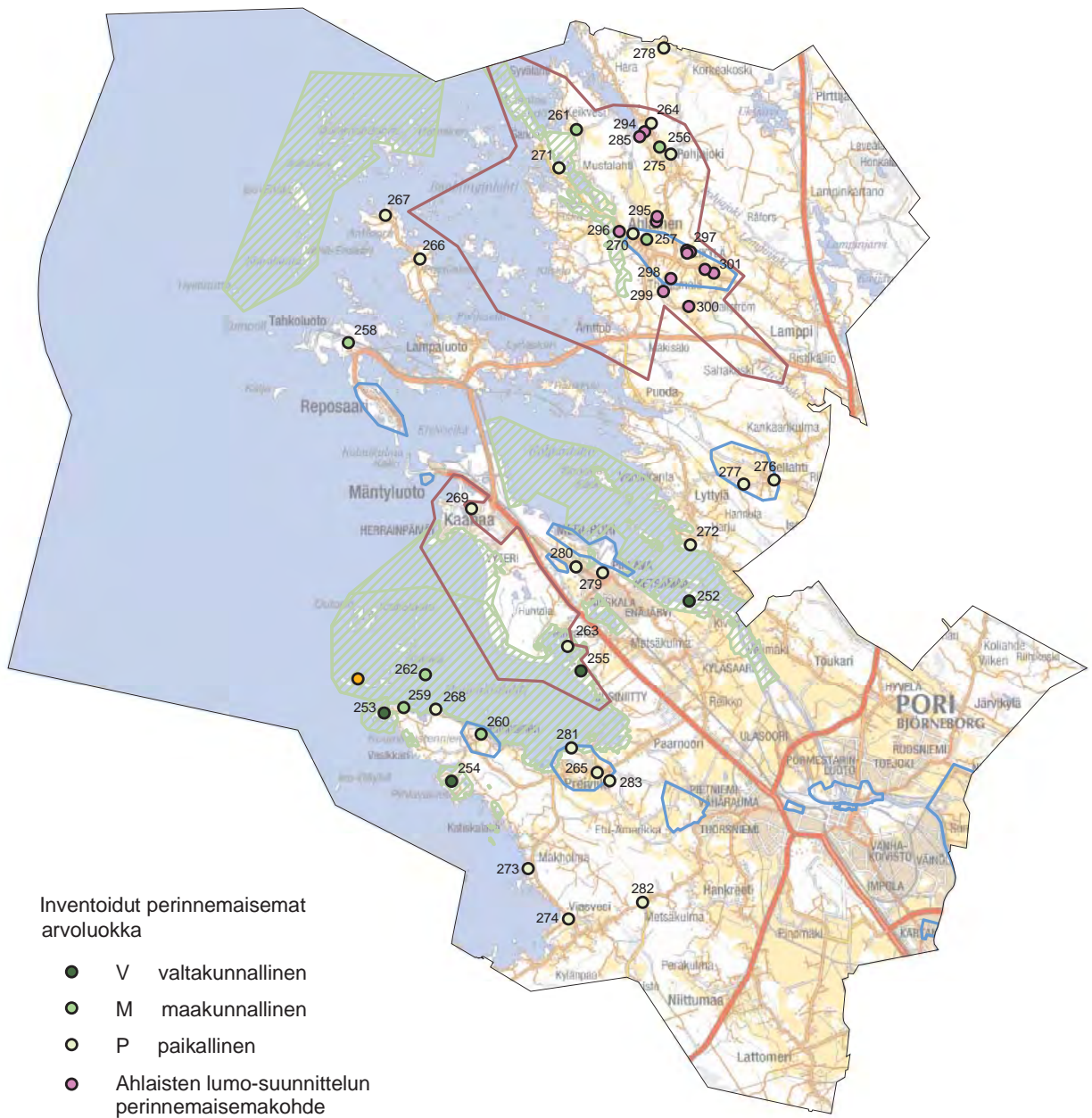

Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

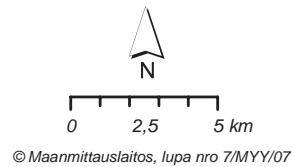
Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

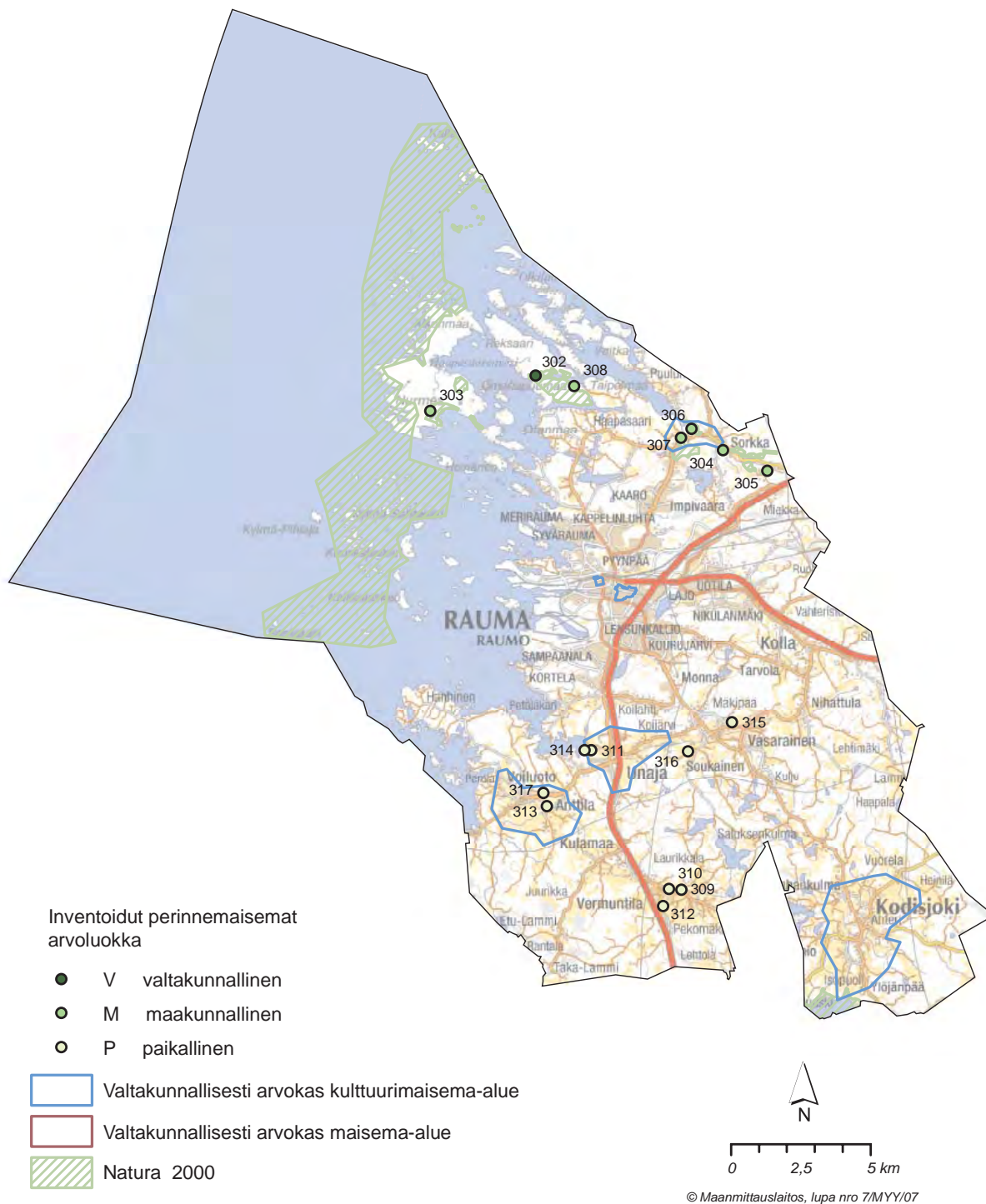
- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen
- Ahlaisten lumo-suunnittelun perinnemaisemakohde
- Puskuuri

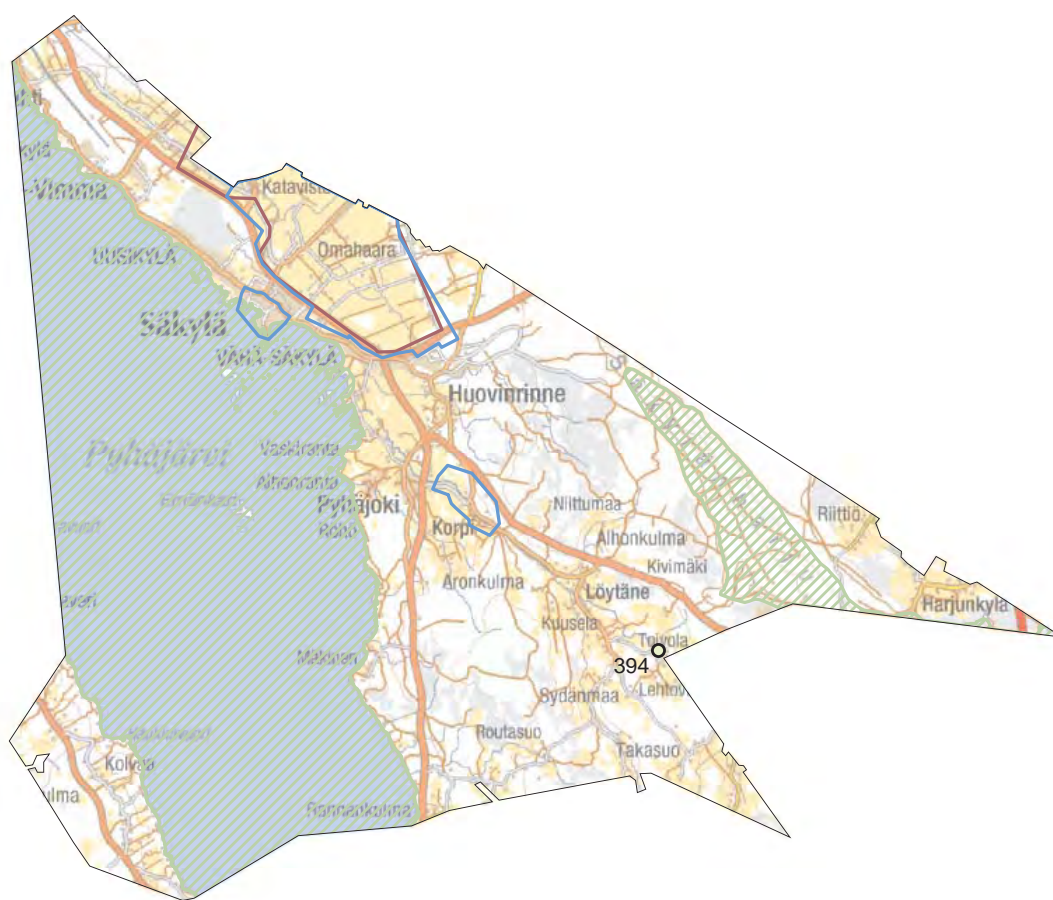
□ Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue

□ Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

▨ Natura 2000

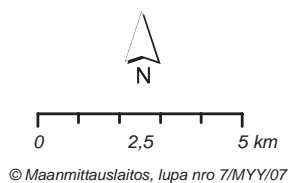

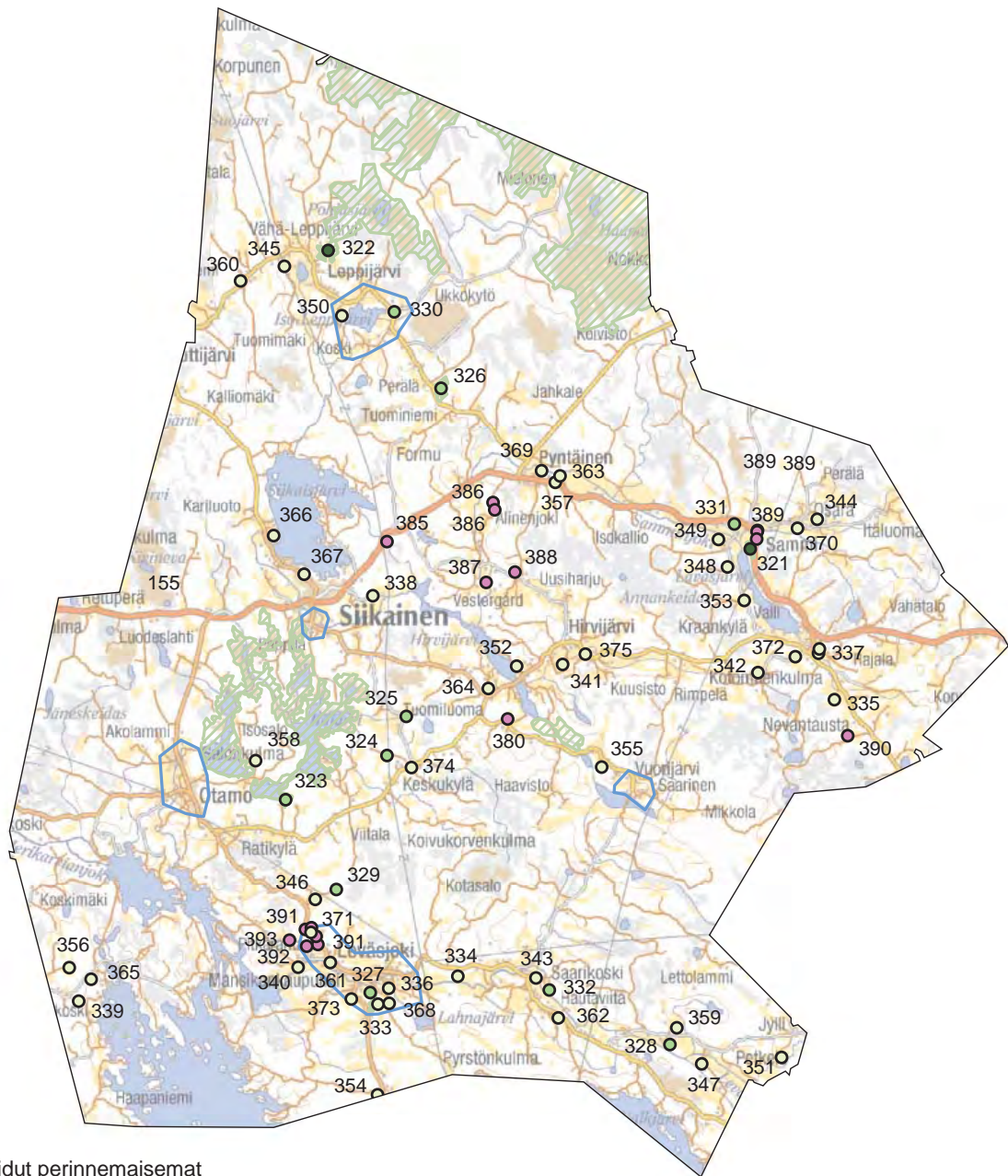

Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- ▨ Natura 2000

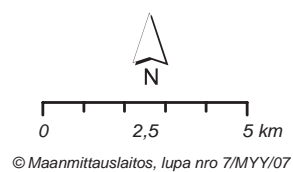

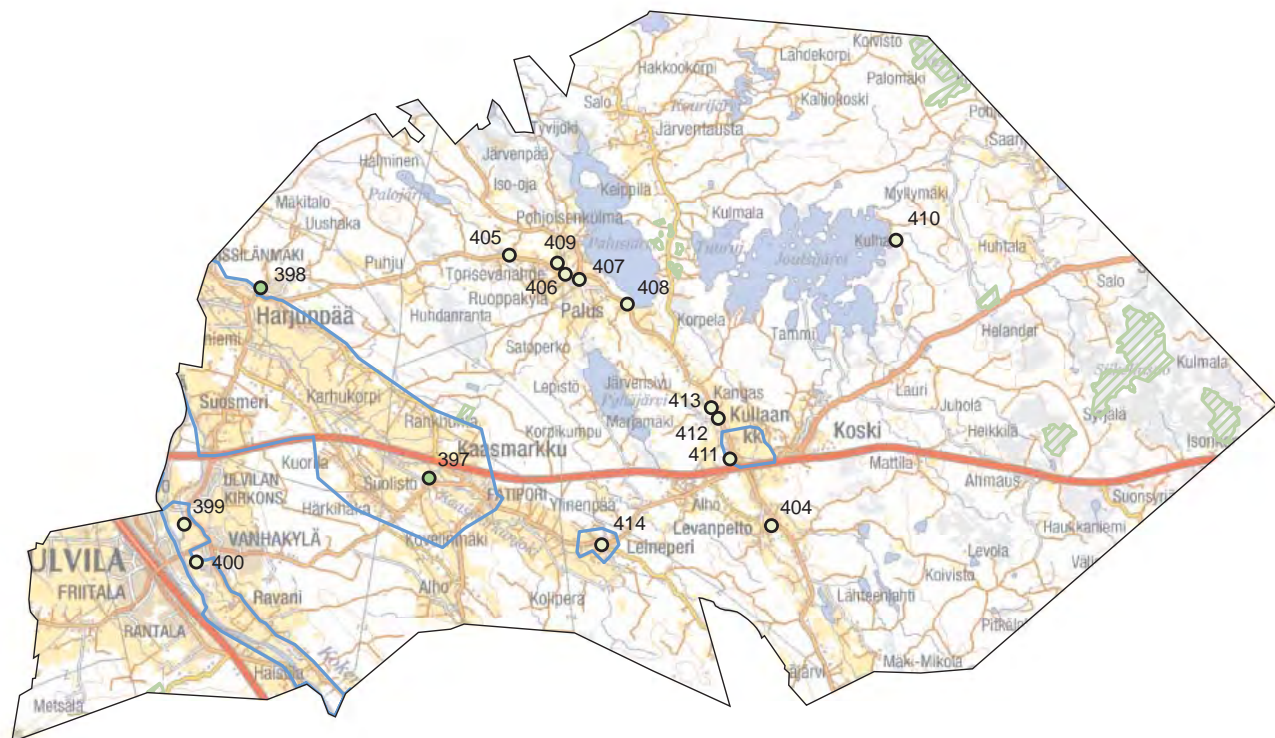

Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen
- Siikaisten lomo-suunnittelun perinnemaisemakohde

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

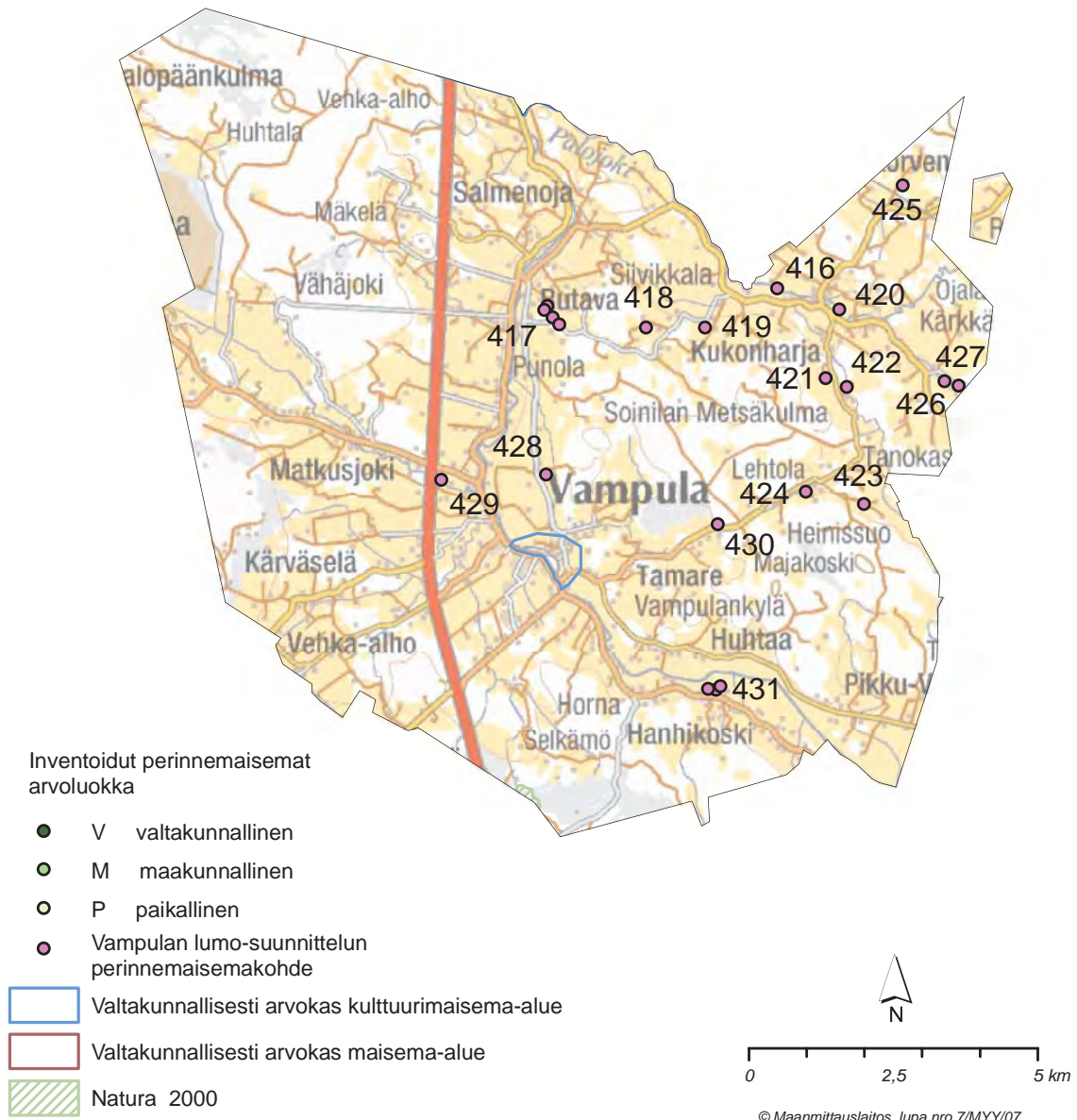

Inventoidut perinnemaisemat arvoluokka

- V valtakunnallinen
- M maakunnallinen
- P paikallinen

- Valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Natura 2000

KUVAILULEHTI

Julkaisija	Lounais-Suomen ympäristökeskus			Julkaisu-aika Maaliskuu 2007
Tekijä(t)	Ritva Kempainen, Leena Lehtomaa			
Julkaisun nimi	Satakunnan perinnebiotooppien hoito-ohjelma (kuvailulehtien kieliversioissa sulkuihin myös nimen käännös)			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Lounais-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 3/2007			
Julkaisun teema				
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut				
Tiivistelmä	<p>Alueellisessa hoito-ohjelmassa selvitettiin Satakunnan perinnebiotooppien nykytila ja priorisoitiin kohteiden hoitotarve. Yhteistyönä laadittu ohjelma kokoaa yhteen perinnebiotooppien hoidosta kiinnostuneet tahot ja pyrkii ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden kautta sitouttamaan tahot osaltaan alueiden hoitoon. Hoito-ohjelma on laadittu vuosille 2007 – 2012.</p> <p>Satakunnasta oli inventoitu vuosina 1992-1995 yhteensä 280 arvokasta perinnemaisemaa yhteispinta-alaltaan 1160 hehtaaria. Hoidossa näistä oli tuolloin 70 % (811 ha). Satakunnan inventoiduista kohteista on nykyisin hoidossa 36 % kohteista (100 kohdetta) ja 57 % (660 ha) hehtaareista. Museovirasto ja yhdistykset hoitavat joitakin kohteita.</p> <p>Kaikkiaan Satakunnasta on nyt tiedossa 430 perinnebiotooppia, joiden yhteispinta-ala on n. 2200 ha. Hoidossa tästä on 1660 ha. Kokonaispinta-alassa ovat mukana vanhat inventoinnit, vanhojen kohteiden laajennukset (n. 200 ha), erityistukisopimusosalat perinnebiotooppien osalta (n. 770 ha) sekä luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun perinnebiotoopit (n. 120 – 200 ha). Erityisesti kallioketojen hoitotilanne on entisestään heikentynyt. Lisäksi laidunnettujen ketojen ja niittyjen hoidon laatuun on kiinnitettävä jatkossa huomiota. Merenrantaniittyjen osalta tilanne on hieman parantunut, kun alueita on saatu lisää erityistuen piiriin.</p> <p>Valtakunnallisen perinnebiotooppien hoitotyöryhmän asettamista pinta-ala- ja aikataulutavoitteista on resurssisyistä tingitty. Pää tavoitteiksi on asetettu, että hoidon piirissä on 90 % valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita kohteista, sekä kaikkiaan 3000 hehtaaria perinnemaisemia v. 2012 mennessä. Muista tavoitteista mainittakoon mm. pienten perinnemaisemien ja harvinaisten perinnemaisematyyppien hoidon edistäminen.</p> <p>Satakunnan perinnebiotooppien hoidon kustannukset ovat erityistukialueiden osalta n. 500 000 €/vuodessa. Muiden kohteiden hoitamiseen tulisi varata vuosittain saman verran. Lisäksi hoitoa koordinoivan henkilön palkkaus tulee varmistaa.</p>			
Asiasanat	perinnebiotooppi, perinnemaisema, Satakunta, hoito-ohjelma			
Rahoittaja/ toimeksiantaja	Satakunnan TE-keskus, ympäristöministeriö/Lounais-Suomen ympäristökeskus			
	ISBN (nid.)	ISBN (PDF) 978-952-11-2620-8	ISSN (pain.)	ISSN (verkkokj.) 1796-1769
	Sivuja 110	Kieli suomi	Luottamuksellisuus Julkinen	Hinta (sis.alv 8 %) -
Julkaisun myynti/ jakaja				
Julkaisun kustantaja	Lounais-Suomen ympäristökeskus			
Painopaikka ja -aika				

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare	Sydvästra Finlands miljöcentral	Datum Mars 2007		
Författare	Ritva Kempainen, Leena Lehtomaa			
Publikationens titel	Satakunnan perinnebiotooppien hoito-ohjelma (Vårdprogrammet för vårdbiotoper i Satakunta)			
Publikationsserie och nummer	Sydvästra Finlands miljöcentrals rapporter 3/2007			
Publikationens tema				
Publikationens delar/ andra publikationer inom samma projekt				
Sammandrag	<p>I det regionala vårdprogrammet utreddes nuläget för vårdbiotoperna i Satakunta och en prioritering av vårdbehovet för objekten gjordes upp. Det i samråd utarbetade programmet samlar de parter som är intresserade av skötseln av vårdbiotoper och strävar efter att genom de i programmet antecknade åtgärderna få dem att för egen del utfästa sig till ansvar för vården av områdena. Vårdprogrammet är uppgjort för åren 2007 - 2012.</p> <p>I Satakunta hade åren 1992-1995 inventerats sammanlagt 280 värdefulla traditionella landskap med en total ytareal på 1160 hektar. Av dem omfattades då 70 % (811 ha) av vården. Av de inventerade objekten i Satakunta omfattas i dag 36 % (100 objekt) av vården och 57 % (660 ha) av hektararealen. Museiverket och föreningarna vårdar en del objekt.</p> <p>Inalles är nu 430 vårdbiotoper kända i Satakunta med en totalareal på c. 2200 ha. Av detta omfattas 1660 av vården. Den totala arealen inkluderar de gamla inventeringarna, utvidgningarna av de gamla objekten (c. 200 ha), områdena med specialstödsavtal i fråga om vårdbiotoper (c. 770 ha) samt vårdbiotoperna för utredningsplanering av naturens mångfald (c. 120 - 200 ha). I synnerhet vårdsituationen för bergsångar har ytterligare försämrats. Därtill måste i fortsättningen uppmärksamhet fästas på beskaftenheten för vården av betesängar och ångar. I fråga om havssträndängarna har läget en aning förbättrats, då mera områden har kunnat bli införlivade med specialstödet.</p> <p>På grund av resurserna har man prutat på de ytareal- och tidtabellsmål som ställts av den riksomfattande arbetsgruppen för skötsel av vårdbiotoper. Som huvudmål har ställts att 90 % av de på riksnivå och landskapsnivå värdefulla objekten skall omfattas av vården, samt inalles 3000 hektar vårdlandskap före år 2012. Av de andra målen må nämnas bl.a. främjandet av vården av små traditionella landskap och sällsynta traditionslandskapstyper.</p> <p>Kostnaderna för skötseln av vårdbiotoperna i Satakunta är för specialstödområdenas del c. 500 000 €/år. För vården av de andra objekten bör årligen reserveras lika mycket. Därtill skall anställandet av en person som koordinerar vården säkras.</p>			
Nyckelord	Referensord: vårdbiotop, traditionellt landskap, Satakunta, vårdprogram			
Finansiär/ uppdragsgivare				
	ISBN (hft.)	ISBN (PDF) 978-952-11-2620-8	ISSN (print)	ISSN (online) 1796-1769
	Sidantal 110	Språk finska	Offentlighet offentlig	Pris (inneh. moms 8 %) -
Beställningar/ distribution				
Förläggare	Sydvästra Finlands miljöcentral, PB 47, 20801 ÅBO, tel. (02) 525 3500			
Tryckeri/tryckningsort och -år				

Alueellisessa hoito-ohjelmassa selvitettiin Satakunnan perinnebiotooppien nykytila ja priorisoitiin kohteiden hoitotarve. Yhteistyönä laadittu ohjelma kokoaa yhteen perinnebiotooppien hoidosta kiinnostuneet tahot ja pyrkii ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden kautta sitouttamaan tahot osaltaan alueiden hoitoon. Hoito-ohjelma on laadittu vuosille 2007 – 2012.

LOUNAIS-SUOMEN
YMPÄRISTÖKESKUS
SYDVÄSTRA FINLANDS
MILJÖCENTRAL

ISBN 978-952-11-2620-8 (PDF)

ISSN 1796-1769 (verkkokoj.)